לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

ש׳ ג׳, ז׳ בטבת תשמ"ח, 28 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס׳ 13532 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

אונר"א: מחסור חמור במזון בג'בליה

אירגון הסעד והתעסוקה אונר"א טוען כי במחנה הפליטים ג'בליה, שורר מחסור חמור במזון, ובמיוחד בחלב לנשים הרות. דובר צה"ל אמר אמש כי על המחנה הוטל סגר וכי התושבים יכולים לרכוש מצרכי מזון רק בשעות מסויימות הקבועות מראש. אתמול היתה תקרית בין עובדי אונר"א שהביאו מזון למחנה לחיילי צה"ל שמנעו מהם להיכנס עד שהותר לתושבים לצאת מבתיהם. במחנה מתגוררים כ־64 אלף נפש. (עתי"ם, ע"ר)

משפטנים בשטחים מוחים על השיפוט המהיר — ישראל: הזכויות של הנאשמים נשמרות

לשכת עורכי־הדין בעזה החליטה להחרים המשפטים בטענה כי זכויות הנאשמים מופרות וכי אין בידם סיפק להתגונן בגלל הקצב המהיר ● מקור צבאי ישראלי: כל התלונות נרשמות ונבדקות – אין מעמידים לדין ילדים ונערים ● שר־הבטחון: הגירוש הוא אחד הכלים שנקטנו בהם בעבר וננקוט בו גם בעתיד לפי הצורך ● התחדשו הלימודים בגדה ● נמשך הסגר על מחנה ג'בליה ● סיכום: 800 תושבים נעצרו מתחילת ההפגנות בשטחים – שליש מהם ברצועה

מאת מנחם ענברי ועזרא אבירן
כתבי "על המשמר"

בשטחים החלו אתמול בקצב מזורז משפטיהם של מאות העצירים שנעצרו בעקבות ההפגנות האלימות. מקור צבאי מסר אתמול כי ההליכים המשפטיים לא ייפגעו בגלל השיפוט המזורז, ויישמרו כל זכויותיהם של הנאשמים. ואולם לשכת עורכי־הדין בעזה החליטה (סוף בעמוד 2)

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, ביקר אתמול בעזה ושוחח עם חיילים ומפקדים על פעילותם בתקופת ההפגנות. הרמטכ"ל קרא לחיילים לשמור על איפוק ועל קור רוח ולהימנע מפגיעות בנפש. "אומץ לב אמיתי הוא התאפקות ולא הפתיחה באש", אמר הרמטכ"ל. בתמונה הרמטכ"ל ואלוף פיקוד דרום, יצחק מרדכי, משוחחים עם חיילים. (צילום: דו"צ)

בביהמ"ש בשכם: 8 חודשי מאסר למיידה אבנים

24 חודשי מאסר, מהם 8 בפועל והיתר על תנאי, הוטלו אתמול בבית־המשפט הצבאי בשכם על מיידה אבנים.

חמיס ג'מאל אבו ג'עברייה הורשע, על פי הודאתו, שזרק אבנים על רכב ישראלי באוקטובר 1987. הרכב, שהיה בדרכו לירושלים, נפגע באחד מגלגליו.

בא כח התביעה סגן גיל סופר ביקש מבית־המשפט להטיל על הנאשם עונש חמור היות ולדבריו זו היא עבירה חמורה מאד, בעיקר בתקופה סוערת זו ועל בית המשפט להרתיע אחרים.

הסניגור עו"ד זועבי ביקש מבית המשפט להתחשב בנאשם היות שזו לו הפעם הראשונה שבה הוא נוטל חלק בהפרות סדר ומצבו הכלכלי רעוע. הסניגור סיפר כי הנאשם הוא בן למשפחה בת 13 נפשות והינו המפרנס העיקרי של המשפחה.

סגן אלוף שוקי הלוי, נשיא בית המשפט הצבאי בשכם, החליט לדבריו שלא למצות עם הנאשם את הדין וגזר עליו 24 חודשי מאסר, מהם 8 בפועל והיתרה על תנאי למשך חמש שנים מיום שיחרורו. השופט אמר, כי בהתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם אין הוא גוזר עליו קנס כספי. (עתי"ם)

מחריף הפולמוס בצמרת "העבודה"

וייצמן: רבין סילף דברי — איני מבין התנגדותו לוועידה בי"ל

בהודעה מיוחדת שפירסם אמש אומר עזר וייצמן כי הקיפאון המדיני הוא הסיבה להפגנות בשטחים

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

השר עזר וייצמן פירסם אמש הודעה בה נאמר, בין היתר, כי הקיפאון המדיני היה אחת הסיבות שהביאו לגל האחרון של הפרות־הסדר בשטחים. וייצמן דוחה בהודעתו את דברי שר־הביטחון יצחק רבין שילשום בבית־ברל, מהם השתמעה ביקורת חריפה כלפיו, על היותו תומך כביכול בנסיגה חד־צדדית מן השטחים המוחזקים. "לא נכון" — אומר וייצמן בהודעה — "כיצד צוטטתי כמי שמציע נסיגה חד־צדדית מהשטחים, התקפלות מהם או עזיבתם".

בהמשך ההודעה אומר וייצמן, כי אין לו גם הסבר הגיוני או אחר, לשמה שרבין ביקר את תוכנית פרס לוועידה בינלאומית — "מה גם, שאותה תוכנית אינה מדברת על חזרה לגבולות 1967 ולא על שום פגיעה באופייה, תדמיתה וצביונה היהודי של מדינת־ישראל".

הוסרו כל המיגבלות מעל עבודתו של הכתב הצבאי של "על המשמר" ● עמוד 2
הצעות מילוא לטיפול בערבים ● עמוד 3
"אודרום ירושלים" על שולחן הממשלה ● עמוד 4
41 אלף ש"ח נשדדו מחב' כספומטים ● עמוד 14
המשטרה תובעת לדין את "שלום עכשיו" ● עמוד 15

הלאווים של רבין

מפלגת העבודה חשבוייה בכבלי ממשלת הליכוד הלאומי בנושאי השלום והיחס לאוכלוסיה הערבית בארץ מנסה למצוא את דרכה. אולם הדרך לא ברורה גם למנהיגי מפלגה זו, ויעידו על כך הדברים שהושמעו בכנס בית־ברל על־ידי משתתפים שונים. דברי שר־הבטחון יצחק רבין נתקלו בהתנגדות סוערת גם בקרב חברי מפלגתו, ביניהם חברים בולטים, שחלקו בחריפות על דבריו. רבין טרם תפס כי הבעייה איננה בסדר העדיפויות שהוא קבע לעצמו, בקשר למו"מ על השלום, אלא בהצגת דרך אפשרית וריאלית למו"מ כזה־עכשיו. דבקותו של רבין בנוסחאות בלתי־אפשריות מונעות את פתיחת המו"מ, כפי שמנעו פתיחת מו"מ עם מצריים, כאשר הוא כיהן כראש־ממשלה. לולא היה דבק בנוסחאות מיושנות, לא בגין היה חותם את הסכם השלום הראשון בין ישראל לבין מדינה ערבית כלשהי. חוסר יכולתו של רבין להצביע על פתרון מדיני, הוא שמעמיד את חיילי צה"ל במצב בלתי אפשרי מעבר לקו הירוק, והוא שמאלץ אותם להפוך מכוח שנועד להגן על מדינת ישראל לכוח שיטור של אוכלוסיה כבושה ומוחה.

ב"לאווים" של רבין משתמעת כמיהה לפתרון כוחני של הסכסוך. אולם כל נסיון לפתור את הסכסוך באמצעים כוחניים, של משפטי־ראווה וגירושים המוניים, רק יחמיר את הבעייה ויגרוף אוכלוסיה נוספת למעגל הכוחני.

אין ספק כי במפלגת העבודה נמצאים גם כוחות אחרים המוכנים לסיכונים למען השלום, ואשר מוכנים לגשת לשם כך למו"מ על דעת בינלאומי, לא בלי תנאים אך לפי התנאים שנקבעו ונתקבלו על דעת כולם. תנאים אלה אינם גורעים עבור ישראל, וכל ידידי ישראל בחו"ל, חלק גדול מדעת הקהל הישראלית הנאורה, וגם חלק ניכר מחברי מפלגת העבודה, מצדדים בדרך זו.

אולם מנהיגותו של רבין וחוגי הניצים במפלגת העבודה מונעים את הנסיה למלא את התפקיד שאבא אבן הגדיר כ"הצגת אלטרנטיבה אמיתית לליכוד". לכן אישים שפויים כעזר וייצמן מסרבים לשמש "עלה תאנה" למדיניות, שהיא למעשה מדיניותו של שמיר במעשה של רבין.

למדיניות הישראלית אין כל טענות, כלפי חיילי צה"ל, הממלאים את תפקידם במצב בלתי אפשרי, אך יש לה טענות כלפי המדיניות והמדינאים שיצרו מצב זה. לכן אל לו לשר־הבטחון להסתתר מאחורי חיילים. רבין נושא באחריות למדיניות הכוללת, ולא שנקטה, המביאה רק להחרפת המצב ולא לפתרון בר קיימא.

אלוף מצנע התנצל על מעצר כתב גלי־צה"ל

קיים אתמול "פגישת פיוס" בתחנה הצבאית ● אנשי גל"צ שיבחו את אומץ לבו של האלוף שהודה בטעותו ותיקנה מייד

מצנע והמיקרופון

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע נענה אתמול לפנייתם של עובדי גלי צה"ל, של מפקד התחנה ושל קצין חינוך ראשי בצה"ל, והחזיר לתפקידו את כתב גלי צה"ל בשטחים זהר מלמד. במהלך פגישה שקיים אתמול ביוזמתו עם אנשי גלי צה"ל הביע האלוף מצנע צער והתנצלות על ההוראה שנתן לעצור את הכתב ועל המשמעויות שהתלוו לכך. עובדי התחנה שיבחו את אומץ ליבו של אלוף הפיקוד שהודה בטעותו ותיקן אותה מייד.

ביקור בתחנה הצבאית

"פגישת הפיוס" אתמול נפתחה בשיחה משולשת בה נכחו, האלוף מצנע, קצין חינוך ראשי בצה"ל תא"ל נחמיה דגן ומפקד גלי־צה"ל נחמן שי. קדמה לפגישה זו שיחה שקיים ביום שישי נחמן שי עם (המשך בעמוד 4)

גברו ציפיות הציבור לפיחות

מאת כתבנו הכלכלי בי"ם

נמשכות הקניות הספקולטיביות של מטבע חוץ על ידי הציבור, כך עולה מנתונים רשמיים שפירסם אתמול בנק ישראל. על פי הנתונים בשלושת השבועות האחרונים שהסתיימו בנובמבר רכש הציבור מבנק ישראל כ־530 מליוני דולר במטבע חוץ, סימן לציפיות לפיחות אשר הביאו לרכישות ספקולטיביות של מטבע חוץ.

עליה בגרעון

נתונים שפורסמו אתמול על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הראו שהגרעון בחשבון השוטף הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בכ־1.8 מיליארד דולר, לעומת עודף של 125 מליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד.

"העבודה" תובעת להאריך בשנה תוקף מס היסף על בעלי הכנסות גבוהות

מס־היסף בשיעור 10% מוטל על בעלי הכנסות של 8000 ש"ח ומעלה ● עדיין אין רוב להצעת התקציב בממשלה ● שר־האוצר ויתר כבר על שכ"ל מודרג ותשלום עבור אישפוז וביקור אצל רופא, אך שרי החינוך והבריאות דורשים תוספת ● ההסתדרות תומכת בדרישת ארבלי־אלמוזלינו

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים, כתבנו הכלכלי בת"א וכתבנו לענייני עבודה

הלחץ על שר־האוצר, משה נסים, להמשיך להטיל בשנה אחת את מס היסף בשיעור 10 אחוזים על בעלי־הכנסה גבוהה במיוחד, גבר אתמול. נסים מסרב עדיין להסכים לדרישה זו, המועלית על־ידי שרי מפלגת העבודה, אך נראה שבימים הקרובים הוא יצטרך להכריע בנושא לאחר שאתמול התברר שאין להצעותיו רוב בממשלה.

ראש־הממשלה יצחק שמיר נאלץ אתמול לדחות את הדיון וההצבעה על התקציב פעם נוספת, לאחר שהתברר שרוב שרי הממשלה, כולל שרים בכירים מטעם הליכוד, מתכוונים להצביע נגד הצעת התקציב.

המשך מס היסף

ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול שהוא מצדד בהמשך מס־היסף בשנה אחת, כדי לגבות כ־50 מליון שקלים (המשך בעמוד 4)

עמוד אחורי
של "המשמר"

ציורמצב

איור: אלעד דן

בשטח / הישרדות

"על החיים ועל המוות"

"על החיים ועל המוות", זו בעצם על רגל אחת, כל תורת ההישרדות שמנסה אבי התורה בישראל, דניס הנובר מהרצליה, להעביר לחניכיו.

רועי הורביץ – לחיצת יד ממעריץ
צילום: י. פרטוש

ביום שבת במעמד השר אריאל שרון, שהוא נשיא עמותת המרכז הישראלי להתגוננות, הוכיחו מאות תלמידיו של דניס הנובר, מגיל 6 עד 65 שאפשר גם אחרת. ביד חשופה וריקה ניצבו מול סכין, אקדח, רובה ונשק אחר, והדגימו כוח תושייה ונחישות, המשולבים בזריזות קפיצית של לוחם נינג'ה יפני. כל זאת במסגרת האליפות הארצית הי־13 בהישרדות שנערכה לזכר חניכי המרכז שנפלו במערכות ישראל.

דניס הנובר, יהודי שעלה מדרא"פ לישראל, בעל חגורות שחורות ברמה גבוהה בהישרדות, פיתח את "שיטת דניס". כאשר הוא משלב בתורתו את יתרונות כל שיטות הלחימה בג'ודו, קארטה, וג'יו ג'יצו, תוך הוספת אלמנטים של קרב מגע, היעילים נגד תקיפה, טרור, אונס, והגנה עצמית במקרה חירום. דניס פועל להפצת תורת ההישרדות שלו ברחבי הארץ ובקרב יהודים בעולם וכן בקרב כוחות הביטחון בצבא ובמשטרה.

"בעיני הערך החשוב ביותר הוא הכבוד העצמי של האדם", אומר דניס ומשנן לתלמידיו ללא הרף לא להישבר גם במצבים קשים, ולא להיכנע.

להוכחת שיטתו יש לו דוגמה מצויינת. אל זירת ההתגוששות יוצא נער בן 14, רועי הורוביץ, חניכו מרמת־השרון, שבערב ראש־השנה הצילה תורת ההישרדות את חייו. רועי הורוביץ וחברו יניב לוי הותקפו כזכור, ע"י שני ערבים בסכין שניסו לרצוח אותם. הודות לידע שרכש רועי בתורת ההישרדות הוא הצליח להרחיק את התוקף בתרגיל ג'ודו ובזכות זריזותו הצליח למנוע ממנו לדקור אותו. כך ניצלו חייו וחיי חברו, כאשר התוקפים נמלטו. "הגבורה של רועי התבטאה בכך שהצליח להתחמק מתוקפיו ושלא נכנע למרות עדיפות היריב". ילד בן 14 ששוקל בקושי 40 ק"ג גבר על אדם מבוגר, במשקל כפול משלו, כשבידו סכין שלופה. רועי הדגים לפני הצופים את קרב ההיחלצות שלו מתוקפיו, וזכה ללחיצת יד מעריצה מאריאל שרון.

ניצה דימנט

רעל/יוצאים

עלובי החיים

חיוכה המסתורי של רינה לא בישר טובות ליוסי. מהרגע שנכנס הביתה מהטניס בקנטרי־קלאב ידע, שהערב הזה לא יעבור לו בשלום. כבר בפלאי־פון שהתקין לו לאחרונה באודי 100 המטאלית החדשה שלו, נשמע בקולה של רינה הצליל המוכר של "תתכונן, היום יוצאים".

עוד לא הספיק לשקוע ב"קאוצ'" שלו עם "גלובוס" ביד, לאחר שהפיליפינית הסירה את הכלים לתוך הדישר, היא התיצבה לפניו נעולה במגפי הגוצ'י ועטופה בפרוות החורפן מהגיחה האחרונה שלה לציריך:

— יוסי, עשיתי לך הפתעה. אנחנו יוצאים היום!

— בחייך, רינה, רק עכשיו הגעתי... אולי מחר?

— יוסי, אני כבר לא יכולה... אתה יודע שהפסקתי לשבת עם החברות בפילין?! כולן, מה את אומרת כולן: עוד לא היית?!" גם בג'אקוזי התפלצתי: אפילו דליה, המסו־יסטית, כבר הייתה עם בעלה... ואני עונה לה כל הזמן, כן, כן, כאילו הייתי. יוסי, אם אתה לא בא איתי היום, אני אומרת לך שאני עוזבת את העיר, אני האחרונה בעיר שעוד לא הייתי...

— טוב, תני לי רק לגמור לראות מה עם ה"איי־בי־בי".

— בחייך יוסי, תתלבש כבר! תיכף תבוא הביבי־סיטר שהזמנתי במנפאואר. בוא תשמע קטע: את הכרטיסים להיום הזמנתי באוגוסט, וזה לא עניין של כסף: 120 ש"ח, פשוט לא היו כרטיסים... אתה יודע שעד אפריל הכל אצלם מכור? והרי באפריל נהיה בשאמוני. אז זה לא מתאים. חוץ מזה, אתה רוצה שנהיה שם לבד, עם כל השכונות, כי בקיץ הם מורידים מחירים?! תשמע, אחרי ההופעה קבעתי עם זיוה ויורם ארוחה ביורפה. אז תסתפק עכשיו בקפה.

— אז להביא את האודי מהמוסך?

— בחייך, לחפש חניה. הזמנתי כבר מונית.

— רגע, לאן בכלל הולכים?

— נו, באמת, איזה מפגר, ל"עלובי החיים".

עמידם כהן

אח"מ/שוטר אנדרטון

אולי מכות יעזרו

קוראות מגאזיני נשים באנגליה נתונות לאחרונה לגל הסר־תקדים של מעין שטיפת־מוח ימנית־שמרנית־קיצונית. במתכוון או שלא במתכוון, פורסמו לאחרונה ראיונות עם שתי דמויות מוכרות שעסקו, כל אחת בדרכה, באכיפת החוק, ויצאו לגמלאות. הלורד דנינג בן ה־88 הוא שופט־עליון לשעבר וג'יימס אנדרטון, 55, הוא קצין־משטרה בכיר לשעבר. שניהם, מציעים לנשים

שוטר – ג'יימס אנדרטון

הקוראות — ולבעלים המציצים כשהנשים לא רואות — אלטרנטיבות לאמצעי הענישה הנהוגים כיום.

הלורד מציע לחדש את עונש המוות, אבל מפוכח דיו לדעת שהפרלמנט לא יעביר הצעת־חוק בנושא. הוא מציע לסרס אנסים ולהחזיר את עונש המלקות. "אין שום דבר רע בעונש של עין־תחת־עין", אומר כבוד הלורד. הוא טוען, כמובן, שהעיתונות ובעיקר הטלוויזיה, אשמות בכך שהציבור חדל לכבד את שומרי ואוכפי החוק והסדר.

קצין המשטרה אנדרטון, קתולי קנאי שכבר זכה לכינוי "השוטר של אלוהים", מסכים בהחלט עם הלורד דנינג בעניין סירוס אנסים והלקאת פושעים, אך מתנגד לעונש־מוות מטעמים פרקטיים. "עונש זה אינו משרת שום מטרה," הוא סבור. עם זאת, הוא מוכן בהחלט להיות מוציא־לפועל של עונשי הלקאה. "צריך להלקות את הפושעים עד שיתחננו למחילה," הוא רושם. "עד שישובו מדרכם הרעה. אין לי בעיה להעניש אותם במו־ידיי".

דנינג, ואנדרטון יודעים מדוע כדאי להם להתראיין לשבועוני הנשים. לפי סקר של אחד מן המגאזינים הללו, תומכים 60 אחוז מן הקוראים (קוראות, ברוכן) בסירוס אנסים ו־39 אחוז תומכים בתליה. קראת את זה, צי"ק?

עומר גור

פיתחו לי תיק!

הידעת שכאשה נשואה אינך רשאית לפתוח תיק נפרד במס־הכנסה? והמדובר בישראל של סוף שנות ה־80.

אנו טוענות כי אין כל הבדל בין אשה נשואה ועובדת, לגבר.

אשה נשואה אינה אזרחית סוג ב'.

אנו דורשות שוויון זכויות מלא, בפני שלטונות המס, בין גבר לאשה, ולאפשר לאשה לפתוח תיק על שמה במס־הכנסה.

השנה, חותמים על שוויון, חותמים על קידמה, חותמים על שינוי בגישה.

"...על־כן זכותה של כל אשה לשוויון הזדמנויות מלא בקבלתה לעבודה, בתנאים, בקידום ובפרישה מהעבודה"... (מתוך מגילת זכויות האשה).

תשמ"ח - שנת ה־40 למדינת ישראל

נעמת

חותמים על מגילת זכויות האשה

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י

אזמל/ילד פלשתיני

המתבגרים

איך יודעים שילד פלשתיני מגיע לגיל 10? לא. לא צומחת לו שן זהב. פשוט יותר: העיתונות הישראלית מתחילה לקרוא לו — נער. "ילד" הוא מין יצור קטן ותמים, בלתי מזיק וחסר־אונים, כולו רוך וטוהר ואין

נער פלשתיני במזרח־ירושלים

להעלות על הדעת שמישהו יעז לייחס לו מזימות ופשעים חמורים. על כן נערים ונערות ישראלים, בני 12 ו־13, ו־14, הם תמיד ילדים.

"נער" זו כבר ספור אחר לגמרי.

יש לו זיפים ראשונים של זקן. העור שלו כבר לא חלק ומחשבות אסורות ומסוכנות ממלאות את מוחו הצעיר. הוא כבר שרוי בעיצומו של גיל ההתבגרות המרדני ורק אלוהים יודע מה עובר לו בראש. הוא כבר לא ילד.

אצלנו, הישראלים, המעבר מילדות לנערות מתרחש בסביבות גיל 14־16, ויש הטוענים בכלל שהישראלים הם ילדים נצחיים. הפלשתינים, לעומת זאת, מתבגרים הרבה יותר מוקדם והם נפרדים מחסותו המבורכת של התואר "ילד" מיד לאחר שמולאים להם 10 או 11 שנים.

ישראלי בן 12 שהלך לאיבוד בסביבת איזור מגוריו — לעולם הוא ילד תועה. פלשתיני בן 12 שזורק אבן מגדר בית ספרו — לעולם הוא נער מסוכן.

מעניין, איך לא קפץ על הנושא המרתק הזה אף סוציולוג־אנתרופולוג חוקר ("התבגרות מוקדמת כתוצאה מתנאי־לחץ סביבתיים"). נושא מרתק ויותר מזה, מאחר שלאותם מהירי התבגרות יש, קרוב להניח, לפחות קרוב משפחה אחד שנמנה על קבוצת החיות הדו־רגליות, מי יודע, אולי הם (הפלשתינים הקטנים) נולדים כשהם כבר, מהתחלה, נערים?

ורד לוי

עורך "עמוד־אחורי": אפי לנדאו

„לתת להם להפגין מבלי להתערב עד להודעה חדשה"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בישיבת הקבינט ביום ה' שעבר אמר השר עזר וייצמן, כי צה"ל היה צריך לסגור את הגדה המערבית ואת רצועת עזה בעת המהומות ולתת למי שרוצים — לשרוף צמיגים ולהפגין כמה שהם רוצים, „מכאן ועד להודעה חדשה", ואף לספק להם צמיגים, ובלבד שהיה נמנע החיכוך בין צה"ל והאוכלוסיה הערבית.

גאולה כהן תוקפת הופעת רני טריינין בהפגנת „שלום עכשיו"

ח"כ גאולה כהן קראה לשר הביטחון יצחק רבין, להוציא תקנה מתאימה שתאסור על ציון דרגות או תפקידים בצה"ל של מפגינים בהפגנות בעלות אופי פוליטי.

גאולה כהן אמרה עוד כי הופעתו של רני טריינין אתמול בהפגנת „שלום עכשיו" בהבלטת תפקידו כמג"ד, שהשתחרר זה עתה ממילואים בעזה, גם אם הדבר חוקי, יש בו טעם לפגם וניצול פוליטי סחטני של יוקרת צה"ל והכנסת פוליטיזציה לצבא בדלת האחורית. (עתי"ם)

לובלסקי: דרוש חוק־יסוד לשיוויון זכויות האשה

מזכ"ל נעמ"ת, מאשה לובלסקי, תומכת בחוקה בישראל, כפי שהוצעה באחרונה על־ידי צוות משפטנים, אולם לדעתה, היא לא תאפשר שיוויון זכויות מלא לנשים, ועל כן יש לפעול למען חקיקת חוק יסוד שיווי זכויות האשה. מזכ"ל נעמ"ת אמרה זאת בוויכוח ציבורי בנושא „האם טוב לאשה שיוויון על פי החוק", שנערך אמש במלון „דן" בתל־אביב.

רבין ופרס באש־צולבת של התקשורת האמריקנית

מאת דליה רמאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — שר הבטחון רבין ושר החוץ פרס „ביכבו" אתמול בתוכניות טלוויזיה יוקרתיות בארה"ב שיוחדו למהומות בשטחים, למדיניותה של ישראל ולסכסוך הישראלי־הערבי בכלל.

שניהם, כל אחד בדרכו, הדגישו, כי מלחמה, טרור ומדיניות „אגרוף הברזל" אינם הדרך או הפתרון לבעיות, אלא פתרון מדיני וכולל, שיהיה מקובל על הצדדים כולם.

רבין חזר על עמדתו ודבריו מהשבוע שעבר, שקודם כל יש להשיב את הסדר על כנו, ולשם כך תנקוט ישראל בכל אמצעי שתראה לנכון.

רבין: לא במלחמות

רבין אמר: „עלינו להחדיר למוחות וללבבות של תושבי המדינות הערביות, למנהיגיהן ולפלשתינים, כי על־ידי מלחמות, איומי מלחמות, טרור ואי־שקט אלים לא ישיגו דבר. רבין הסביר, כי חיילי צה"ל ניסו לבלום את ההפגנות האלימות באמצעים לא־קטלניים ואף יוסיפו לנהוג כך, „אולם, כאשר נתונים חיילינו בסכנה, כאשר חייהם בסכנה, מותר להם לפתוח באש בתחמושת חיה".

פרס: רמז לארה"ב

פרס התרכז בצורך הדחוף להתקדם בתהליך השלום, באמצעות ועידה בינלאומית. בדברי שר החוץ היה ניתן לשמוע רמז לארה"ב, שעליה ליטול תפקיד פעיל יותר בתהליך השלום במזה"ת. הוא אמר: „היה רושם, שיתכן שיש נושאים אחרים בוערים יותר, דחופים יותר ויתכן שהסכסוך הישראלי־הערבי יכול להמתין. זו לא היתה דעתי קודם וכיום עוד פחות," בהתייחסו, כנראה, להסברים האמריקניים, שאופיינו בתקופה האחרונה בהדגשת רחיפותן ומרכזיותן של הבעיות במפרץ הפרסי, אפגניסטן, היחסים עם בריה"מ וצמצום החימוש הגרעיני.

בריה"מ התקשחה

על הסובייטים אמר פרס, כי נראה שהקשיחו עמדתם לאחר ועידת הפסגה בוושינגטון. הוא התייחס לכך בהסבירו את המורכבות והבעייתיות שבכינוס ועידת שלום, וציין, כי הבעייה איננה רק בחילוקי־הדעות בתוך ממשלת ישראל. „אנו עונדים קשה מאוד על מנת להשיג ועידה בינלאומית", אמר פרס, אולם „התרשמותי היא, שאחרי ועידת הפיסגה, הקשיחו הרוסים את עמדתם ועשו את הנושא לקשה יותר, למסובך יותר. עלינו להזיז צדדים רבים מעמדות נוקשות".

פרס הוסיף, כי הפתרון לבעיה הפלשתינית חייב להיות קשור לשלום בין ישראל לירדן, והטעים את התנגדותה של ישראל לשיתוף ישיר של אש"ף בשיחות השלום, אולם הוסיף, כי משלחת ירדנית לשיחות תוכל לכלול „נציגות פלשתינית, מבין אלה החיים בשטחים".

גם רבין הדגיש, כי אש"ף לא יוכל להיות בן־שיח לישראל בשיחות השלום.

7 מאמרים בעתון אחד

גם העתונות האמריקנית הרבתה אתמול לעסוק באירועים בשטחים. ב„ניו־יורק טיימס" עוסקים שבעה מאמרים בהיבטים השונים של הבעיה.

שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדריאוטי, אמר בשבת, כי על ברית־המועצות לעשות את הצעד הראשון לקראת ועידה בינ"ל, על־ידי חידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

המשכים

משפטנים בשטחים מוחים

(סוף מעמוד ראשון)

להחרים את המשפטים האלה, באומרה כי הנאשמים נטולי זכויות לגמרי.

במסיבת עתונאים במזרח ירושלים הביאו נציגי הלשכה דוגמאות להפרת זכויות הנאשמים, אחת הדוגמאות: מספרת על הנאשם שהתעלף בביהמ"ש, והשוטרים סרבו לשחררו בערבות, ואף סרבו לרשום זאת בפרוטוקול. מקור־צבאי הכחיש, בתגובה, כי שופטים מסרבים לרשום תלונות של נאשמים בפרוטוקול ואמר כי תלונות רבות מגיעות לידיעת הדרגים הבכירים מעיון בפרוטוקולים של בתי־המשפט.

„מהססים" בקשר לגירושים

אשר לגירושים השתמע מדברי המקורות הצבאיים כי עדיין לא התקבלה החלטה. המקורות טענו עם זאת כי כאשר יוחלט על גירושים, לא יודיעו על כך. כן קיימת אי־בהירות באשר למספרם הכולל של העצורים בגל המעצרים האחרון, מכיוון שעצורים רבים משתחררים ואחרים נעצרים מדי יום. בגדה המערבית עצורים בסה"כ כאלף תושבים, אבל שיעור גבוה זה אינו קשור בגל המעצרים האחרון בלבד. את מספר העצורים החדשים בשטחים מעריכים בין 600 ל־800.

כדי לעמוד בנטל המשפטים המסיבי הורכבו צוותים חדשים של בתי־משפט צבאיים. בעוד שעד כה נירונו מפירי סדר בביהמ"ש הצבאי בשכם בלבד, בגלל קירבתו לכלא פארעה, הרי מעתה יפעלו בתי־משפט גם בטול־כארם ראמאללה וחברון.

„אין עוצרים ילדים"

המקורות הצבאיים הדגישו כי אין עוצרים ילדים. אעפ"י שגיל האחריות הפלילית הוא בן 12, הרי גם ילדים בני 14 ומטה אינם נכלאים, אלא עפ"י אישור מיוחד, והוא ניתן רק לעתים נדירות. נעשה מאמץ מיוחד לשמור על תנאים סבירים במתקני הכליאה, ואין משכנים את העצירים באוהלים.

מ„חשביבה" ומאש"ף

ירדן ממשיכה לדווח בהרחבה על האירועים בשטחים, אעפ"י שחלה בהם רגיעה גדולה. אתמול טען רדיו רבת עמון כי „שלטונות הכיבוש" הפסיקו את המים ואת החשמל במחנות פליטים בגדה.

כתבנו מעיד כי ממקורות פלשתיניים בגדה מתקבל הרושם שעיקר המעצרים הם בקרב חברי תנועת הנוער של פת"ח ו„שביבה", ובקרב אוהדי החזית הדמוקרטית והחזית העממית. אבל יש אחוז קטן של עצורים שמחוץ למסגרת המובהקת של אש"ף, כמו אנשי הזרמים הדתיים וקומוניסטים.

מחרימים המשפטים

משפטיהם של כ־20 צעירים בני 17 עד 30 התנהלו אתמול בבית המשפט הצבאי בעזה, בשני אולמות, בפני דן זה יחיד. עורכי הדין העזתיים החרימו את המשפטים הללו וטענו כי אין הם מסוגלים לשמש סניגורים לנאשמים בנוהל הקיים. הם קבלו כי לא ניתן להם פנאי לקבל את גיליונות האישום ולהכין את הגנת הנאשמים.

מהפרקליטות בעזה נאמר בתגובה כי כל עורך־דין יכול לייצג את הנאשמים, או כל אחד מהם וחומר האישום והראיות יעמוד לרשותם.

במהלך יום אתמול הוטלו על הנאשמים שהודו במעשיהם עונשי מאסר של מספר חודשים, וקנסות של מאות שקלים. לצעירים שביניהם ערבו הוריהם לכל ישובו להתנהגות דומה. גם היום מתחדשים המשפטים בבית־המשפט הצבאי בעזה. במיתקן הכליאה היו בראשית השבוע 198 עצורים.

נמשך הסגר בג'בליה

במחנה הפליטים ג'בליה נמשך גם אתמול הסגר עם הקלות נוספות שאיפשרו לתושבים הצטיידות במצרכי־מזון ומוצרי־צריכה, אולם עדיין נאסר על רבים מתגברים לצאת לעבודתם בישראל. נאמר כי יתכן ובמהלך יום זה יעשו הקלות נוספות לסגר של מחנה הפליטים ג'בליה.

חודשו הלימודים

שר הבטחון יצחק רבין אמר אמש בטלוויזיה בערבית כי אין לנו עניין להחזיק כוחות גדולים בשטחים, ואנו מחזיקים בהם כדי להיווכח שהרגיעה היחסית תחזור. אין לנו שום עניין בעימות עם האוכלוסיה, אלא להחזרת מערכת החיים לתיקנה. השר הביע תקווה, שהרגיעה תימשך, וציין כי ביום א' חודשו הלימודים בכל בתי הספר ביו"ש.

טרם החליט על הגירוש

עם זאת הדגיש, כי לא נעבור לסדר לגבי אלה שהסיתו וגרמו לעימותים, ונגדם יפעלו במסגרת החוק. „הגירוש הוא אחד הכלים שנקטנו בו בעבר, ומידת הצורך ננקוט בו גם בעתיד. טרם קיבלתי החלטות בנושא", אמר.

השר הטעים, כי הוא מבין את הזיקה של ערביי ישראל לאחיהם הפלשתינים, אבל מה שהתרחש הוא חריג, שלא היה דוגמתו 40 שנה, ויש לקוות שאכן זה חריג שלא יחזור.

דוחה ביקורת מצרים

להלן חיווה את דעתו, שהמדיניות הננקטת בשטחים לא תשפיע לרעה על המשך היחסים עם מצרים.

למיכה מיכאלי ולמשפחה
אתכם באבל במות האם
שושנה מיכאלי
קיבוץ דן

אמש בקונצרט

קינה עליזה על השחיתות

אמש נערך באולם הנרי קראון בירושלים הקונצרט הראשון מתוך שמונה, שיוגשו במסגרת „חגיגת המוסיקה הקולית", לרגל סופה של השנה האזרחית וראשיתה של השנה החדשה.

במרכז הקונצרט עמד ביצוע נדיר בישראל של „כרמינה בורנאה" מאת קרל אורף. היצירה חוברה בשנים 1936־1937, על יסוד קובץ לטיני של שירים חילוניים מן המאה ה־13. „אילו היה כל העולם שלי," אומר אחד המשוררים האלמוניים, „הייתי מוותר עליו, ובלבד שמלכת אנגליה תשכב בזרועותי." בעיקרו של דבר, מקונן המשורר על השחיתות המוסרית של הכמרים השתיינים ומשבח את האהבה והיין.

מקהלת דיסלדורף הענקית, בת 160 הזמרים, מקהלת ילדי ירושלים ותזמורת ירושלים הצטיינו בקצביות, בחיוניות ובשמחת־חיים מתפרצת. האיזון בין קולות הנשים והגברים במקהלה הגדולה הופר, לעיתים, לטובת המין התלש.

תזמורת ירושלים, תחת שרביטו המנוסה של דוד שלון, היתה מגובשת ובעלת רמה טובה.

יצחק שור

„המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונה 12, טל'. 623673. המען למכתבים: ת.ד. 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר — אלישבע איילון

עורך דין אמנון זכרוני:

משפט מהיר פוגע בצדק

במשפטים צבאיים מהירים נגזרים בימים אלה מאסרים וקנסות כספיים על ערביי השטחים המתפרעים. צעד של גירוש אפשרי גם הוא. הכל במסגרת הליכים משפטיים. יש פרקליטים הנמנעים לייצג נאשמים אלו בטענה שהנוהל הקיים בלתי תקין, למה כוונתם?

הם מתכוונים לכך שהנוהל הקיים מהיר מדי ולא מאפשר להם להתכונן כראוי לכל משפט. משפט צודק מחייב מתן זמן ראוי ללימוד החומר. נאשם זכאי להגנה משמעותית ולא תוכבנית. משפט מהיר פוגע בכללי הצדק ולכן אני לא חסיד שלו. אם מקיימים משפט, צריך שכל האמת תצא לאור. רק אז יש צדק.

האם צו גירוש הוא במסגרת הליך משפטי תקין?

לפי דעתי, גירוש נוגד את המשפט הבינלאומי. בית המשפט העליון בישראל גרס שהגירוש מהשטחים לא נוגד את המשפט הבין לאומי, לכל היותר הוא נוגד את המשפט הסכמי. בית־המשפט העליון מתקשר למעשה למערכת יחסים בין מדינתית ולא מקנה סיוע לאדם הבודד. אני חושב שנפלה כאן טעות, או עיוות מכוון.

זאת אומרת שהמיועד לגירוש אינו עובר הליך משפטי תקין?

נכון. המיועדים לגירוש היו צריכים לקבל סעד משפטי למניעת הגירוש, אך למרבה הצער לא כך הוא. תיק גירוש נבחן לרוב בלא ידיעתו של המגורש או של בא כוחו. בוועדה משפטית מהסוג הזה יושב משפטן ועוד שני קציני צבא. החומר נבדק בדיסקרטיות. ניתנה לכך לגיטימציה בעזרת חיסיון משר הבטחון. כאשר אינך יודע על בוריו את טיב החומר, קשה להתגונן מבחינה משפטית. עבור עורך דין זהו תהליך קשה מאוד, כמעט בלתי אפשרי.

האם תקבל לטיפולך תיק מהסוג הזה?

אם יהיו פניות, כן בהחלט.

אלישבע איילון

הודעת נשיאות מועצת העתונות

הוסרו כל המיגבלות על עבודת הכתב הצבאי של „על המשמר"

בבירור תלונותיהם ההדדיות של דובר צה"ל ושל עתון „על המשמר" נקבע כי הכותרת „צה"ל לא ריווח על כל הרוג" וכי „מספר ההרוגים מגיע ל־25 לפחות" היתה שגויה ולא שיקפה את האמור בידיעה עצמה. מאידך נקבע, כי הכתב הצבאי של „על המשמר" יוכל גם להבא מכל השרותים שצה"ל מעניק לכתבים צבאיים.

ביתנו שרוי באבל
חברנו היקר
ניסן עריף (חמרה)
איננו
הלוויה תתקיים היום, יום ב' 28.12.87, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ מסילות

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של חברנו
ליאון (לוניה) אלון ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
הלוויה תתקיים היום, יום ב' 28.12.87 בשעה 14.00
בבית הקברות בשער הגולן
קיבוץ שער הגולן

אנו משתתפים באבלו של חברנו
מאיר והמשפחה
על מות האב והסב
יעקב כץ
ההלוויה תתקיים בקיבוץ היום, יום שני,
28.12.87, בשעה 15.30.
קיבוץ זיקים

במלאת שלושים
לפטירתה של חברתנו היקרה
מרים גלילי
נעלה לקברה לגילוי המצבה
ביום ג' 29.12.87 בשעה 15.00
בשעה 15.30 נקיים אזכרה במועדון לחבר
המשפחות: גלילי, אופיר, יורן, שומרט
וקיבוץ עין המפרץ

שמיר לא נענה לבקשות השרים לדון על ערביי ישראל

הצעת מילוא לנתק המגע עם המועצות הערביות — נדחתה

בסיכומי האירועים בשטחים בישיבת הממשלה: המפכ"ל קראוס: רוב מפירי הסדר ביפו היו עבריינים שביקשו „לסגור חשבון" עם המשטרה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה דחתה אתמול במקשות, אף כי לא נערכה על כך הצבעה, את הצעתו של סגן השר רוני מילוא, כי רשויות המדינה ינתקו מגע עם ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות בישראל. ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, כי מעולם לא היתה הכרה רשמית בועד ולפיכך הממשלה אינה נדרשת עתה להחליט על הכרה או אי־הכרה בו. „המגמה היא לתחום פעולה מלא עם ראשי המועצות המקומיות, במסגרת תחום השלטון המקומי וועד הזה, כדי לאפשר את אספקת השירותים", אמר שמיר.

שר המשטרה חיים בר־לב מסר — במסגרת הסקירות שנמסרו בממשלה על אירועי השבוע שעבר בשטחים ובקרב ערביי ישראל — כי למעשה מתוך ישובים שבהם חיים ערבים בישראל וכן מתוך הישובים המעורבים ערבים־יהודים, היו הפרות־סדר בשישה יישובים בלבד: נצרת, אום אל פחם, ערערה, לוד, יפו ושפרעם. ב־29 ישובים אחרים היו הפרות סדר מקומיות שאותרו. בשאר הישובים, הדגיש בר־לב, נשמר הסדר, ורק היתה שביתת הזדהות, שהכוח המניע שלה היה רק"ח.

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס תיאר את האירועים בירושלים בראשית השבוע שעבר וסקר גם את האירועים בישובים הערביים ב„יום ההזדהות". הוא אמר, כי חלק ניכר מהמשתתפים בהפרות הסדר ביפו הם עבריינים, שרצו „לסגור חשבון" עם המשטרה. הוא תיאר את האירועים בנצרת, אום אל פחם, לוד וכפרים נוספים ואמר, כי 23 שוטרים נפצעו באירועים אלה. עוד הדגיש, שהמשטרה הקפידה על התנהגות מאופקת ועל כללים חמורים של שימוש בנשק.

יצויין, כי ראש הממשלה החליט לכלול את הדיווח והדיון בממשלה על ערביי ישראל, שהם פוליטיים באופיים, במסגרת „ועדת שרים לענייני בטחון", שדיוניה חסויים. זאת בטענה, כי קשה לעשות אבחנה בין הדיווחים הסודיים והנמסר אחר. השר יוסף שפירא מחה על כך ואמר, כי אינו מבין מדוע דברים הנאמרים בפומבי באסיפות־עם, מוכרזים בממשלה כ„ועדת שרים לענייני בטחון". עוד אמר, כי חברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת יודעים יותר מאשר שרי הממשלה.

אריאל שרון אמר, שנוכחות יהודית בכל מקום היא הערובה לבטחון. „לו בצומת אום אל־פחם היה ישוב יהודי, הציר לא היה נחסם", אמר.

שרון אמר עוד, כי יהודים וערבים יחיו תמיד ביחד בארץ־ישראל. היום הם יכולים לחיות ביחד בשני תנאים. האחד — שמדינת ישראל תהיה מדינת חוק ושהחוק ייאכף באופן תקיף, דבר שאינו נעשה היום. השני — שייעשה צדק. ישראל היא דמוקרטיה, אמר שרון, אבל היא גם מדינה יהודית שבה חיים הרבה ערבים. כדי שיהיה ניתן להיות ביחד, צריך שעל ערביי ישראל יחולו כל החובות והזכויות.

צריך שעל ערביי ישראל, המשיך שרון, יחולו מיסוי וכינוי כחוק וצריך שהם יתחילו בהדרגה לשרת בצה"ל. בצד אלה יש לתת להם את כל הזכויות, שהיום קיימות פורמאליות, אך לא מעשית.

שרון הציע לשמיר להקים צוות שרים מצומצם, שיביא לקבינט ולממשלה הצעה לפתרון בעיית ערביי ישראל. גם השרים משה שחל, עזר וייצמן ויוסף שפירא אמרו, כי יש לקבוע מדיניות לגבי ערביי ישראל.

דוד לוי אמר, כי יש להימנע מלהציג את רוב הערבים אזרחי ישראל כאנשים המתנגדים למדינת ישראל. זו הצגה בלתי־נכונה של המצב, אמר. אנו צריכים לעזור לאלה התומכים בקיום המדינה.

שר החינוך והתרבות יצחק נבון העיר: „דגל זה דבר אחד והמנון זה דבר אחר. המנון בו שרים „כל עוד בלבב פנימה נפש יהודי הומיה", זה קשה עבורם".

יוסקה שפירא פנה אל שר הבטחון יצחק רבין ואמר לו, כי אילו היה נוקט באמצעים שנקט עתה לפני חודשיים, היה נחסך דם רב של ערבים. עוד אמר, כי חסימת כביש ואדי ערה „זו פאשלה של מישהו. איך זה יכול להיות שחוסמים כביש מרכזי כמו ואדי ערה במשך שלוש שעות? לדעתי זה סקנדל".

במהלך הדיון טענו מספר שרים מן הליכוד, בעקבות דברי רוני מילוא, כי תפקיד ראשי המועצות המקומיות הערביים הוא לעסוק בעניינים מוניציפליים ולא פוליטיים. קרא עזר וייצמן: „יש תקדים שגוף של מועצות אזוריות מטפל בעניינים פוליטיים: מועצת יש"ע".

ראש הממשלה יצחק שמיר, שלא נענה לפניות השרים לקיום דיון על ערביי ישראל, אמר בדברי הסיכום שלו, כי שאיפת הכל, הברורה מאליה, היא לחיות עם אזרחי ישראל הערבים בדו־קיום של שלום ופעולות הממשלה מכוונות למטרה זו. עוד אמר שמיר, כי הממשלה עומדת מאחורי פעולתם של כוחות הבטחון במילוי תפקידם בשמירת בטחון הציבור.

ישיבה לא חוקית בהיעדר נסיעות...

מאת דליה שחורי

הממשלה לא התבקשה אתמול לאשר נסיעה של אף לא שר אחד משריה לחו"ל. אחד השרים, שהיה ער לעובדה נדירה זו, אמר: בהעדר אישור נסיעות שרים, ישיבת הממשלה היא לא חוקית.

אריאל בנגב ובירושלים

מאת דליה שחורי

במהלך הדיון אתמול בממשלה על ערביי ישראל, אמר אריאל שרון: „אני גר בנגב. אני מכיר את הנושא טוב". קרא לעומתו עזר וייצמן: „אליהו, שמענו כולנו שאתה גר בירושלים"...

פאהד, אש"ף והליגה מבטיחים מלוא הסיוע לתושבי השטחים

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח־התיכון

המלך פאהד מלך ערב הסעודית הבטיח אתמול את מלוא הסיוע לתושבי השטחים המכונים עד ישראל.

בנאום שנשא לפני ראשי מדינות המפרץ, שהתכנסו לועידת פיסגה במנמה, הבטיח פאהד, שכל המדינות הערביות המשתתפות בפיסגה יסייעו לתושבי השטחים.

נציגים של אש"ף ונציגים של הליגה הערבית התכנסו שלשום לראשונה במסגרת ועדה משותפת, שמטרתה להציע דרכים למתן סיוע לתושבי השטחים.

ג'יבריל: מהפכה ולא ועידה

דובר „החזית העממית — המפקדה הכללית" (ארגונו של ג'יבריל) טען אתמול, כי פעולת ליל הגלשונים היא שעוררה את גל המהומות בשטחים, במלאה גאווה את תושבי השטחים.

במסיבת עתונאים בטריפולי, הדגיש ג'יבריל, כי המהפכה בשטחים היא תשובה חותכת ליוזמות של השליטים הערביים, התומכים בכינוסה של ועידה בינלאומית. ג'יבריל לא נקב בשמם של שליטים אלה, אולם הגדיר אותם כ„בוגדים ריאקציונרים".

אש"ף: רק ועידה

סאלח חאלף (אבו־איאד), עוזרו הבכיר של ערפאת, הצהיר בראיון ל„אל־איתיחאד", היוצא לאור באבו־דאבי, פיסת־אדמה בשטחים להקמת מדינה משלהם.

חאלף אמר, כי אש"ף דבק ברעיון של ועידת שלום בינלאומית כ„מכשיר יחיד לדיון בבעיה הפלשתינית. נדבוק בכך, בלי להתחשב אם זה יתקיים השנה או בעוד עשר שנים," אמר.

להלן אמר, כי חל תיקון ביחסים בין אש"ף למצרים ובקרוב תתקיים פגישה בין אש"ף לסוריה.

הפרלמנט המצרי מגנה

הפרלמנט המצרי גינה בשבת פה אחד את „הדיכוי הישראלי בגדה המערבית, בעזה ובירושלים", והדגיש, כי לא יסכים לראות בחוזה השלום עם ישראל „שלום נפרד, אלא חלק של הסדר גלובאלי באזור כולו".

שר החוץ המצרי עבד אל־מגיד, אמר בדיון, כי החלטת מועצת הבטחון מהווה „לקח לישראל... כי המצב הנוכחי אינו יכול להימשך, וישראל לא תזכה ביציבות כל עוד יימשך כיבוש השטחים."

דיניץ: ההסתדרות הציונית למתקפת הסברה בעקבות האירועים בשטחים

ההסתדרות הציונית פותחת במיתקפת הסברה רבתי, שתקיף את כל הקהילות היהודיות ברחבי ארה"ב ואירופה, בעקבות האירועים ביהודה שומרון ועזה. על כך מסר יו"ר ההסתדרות הציונית החדש ח"כ שמחה דיניץ, שערך אתמול את ביקורו הראשון בתפקידו החדש במרכז הקליטה בטבריה.

בדבריו על הפעילות המתארגנת כיום סקר דיניץ את הנזקים שנגרמו לתדמיתה של ישראל על רקע האירועים שהיו ביהודה ושומרון וחבל עזה, ודיווח כי נשלח חומר הסברה רב הכולל נתונים סטטיסטיים על הפעילות של צה"ל והגורמים העויינים בשטחים על מנת שיהוו משקל נגד הפירסום השלילי והתצלומים שהופיעו לאחרונה מעל דפי העתונות ורשתות הטלוויזיה ברחבי ארה"ב.

דיניץ הודה, כי קשה מאוד לנטרל את הנזק שנגרם לתדמיתה של ישראל, אך לדעתו יש ליישר את ההדורים ראשית עם נציגי הקהילות, ועליהם להיות מודעים למצב האמיתי השורר בשטח, שאם לא כן יווצר מצב בו נהיו טרודים בהסברת עצמנו כלפי הארגונים היהודיים במקום לנצל את כוחם של ארגונים אלה ולהסביר באמצעותם את הבעיות של ישראל ביהודה ושומרון וחבל עזה.

הביקור כלל פגישות עם פעילים במרכז הקליטה ונציגי העולים האתיופיים המתאכסנים במרכז הקליטה. (עתי"ם)

דיניץ עם עולים מאתיופיה במרכז קליטה בטבריה, אתמול

הוארך זכיון חברת החשמל הירושלמית

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

ממשלת ירדן האריכה את זכיונה של חברת החשמל המזרח־ירושלמית ב־60 שנה.

בצעד זה יש משום מתן גיבוי למועצת המנהלים של חברת החשמל במשבר הפוקד את החברה, ועם זאת, התרסה כלפי ממשלת ישראל שהחליטה לבטל את הזיכיון ולהחליף אותו כאישור המקנה לחברה אפשרות לספק חשמל בשטח מקוצץ, רק ללקוחות הערביים.

ירדן עומדת על כך שהחברה תשמור בידיה את מלוא זכיונה הישן ועל־פי נוסח הזכיון הירדני לא תוכל הנהלת החברה להשלים את המו"מ על מחיקת החובות, פיטורי העובדים, ומתן אפשרות לחברה לפעול בצורה מסחרית.

משרד הבטחון ישיב תוך ימים לבג"ץ על גיוס בני הישיבות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר הבטחון יצחק רבין מסר אתמול בישיבת הממשלה, כי מערכת הבטחון תשיב בימים הקרובים לבג"ץ בנושא גיוס בני הישיבות. התשובה, אמר רבין, תהיה מבוססת על ההסדרים שנקבעו בעבר, על המצב הקיים, על ההסכמים הקואליציוניים ועל התקנות הקיימות.

הצעת חוק פרטית של מספר חברי־כנסת מהמערך והליכוד שמטרתה לאפשר את המשך זכויותיה, ללא שינוי, של אלמנת צה"ל הנישאת מחדש — נתקלה אתמול בממשלה בהתנגדות שר הבטחון יצחק רבין, שר האוצר משה נסים ושר המשפטים אברהם שריר.

המניע ליוזמת חברי הכנסת הוא מקרים של הירתעות מצד אלמנות צה"ל מלשקם את חייהן ולהינשא מחדש, מחשש כי יפסידו את זכויותיהן. שרי הבטחון, האוצר והמשפטים התנגדו לתיקון המוצע בחוק בעיקר מסיבה תקציבית.

מכרזים ראשונים בפרויקט „קול אמריקה" — בעוד חודשיים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

לאחר סיום שורת סקרים בקשר לבטיחות הטיסה באיזור המיועד להקמת תחנת הממסר של „קול אמריקה" בערבה, בעוד כחודשיים, יוצאו המכרזים הראשונים לקביעת הקבלן הראשי וקבלני המשנה הישראליים שיקימו את תחנת הממסר.

זאת מסר אתמול בממשלה שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי, שהביא את ההסכם עם ממשלת ארה"ב בקשר להקמת תחנת „קול אמריקה" בישראל, לאישור הממשלה.

ההסכם אושר בהתנגדות אריאל שרון והרב יצחק פרץ. שרון אמר, כי ההסכם עם ארה"ב הוא טעות מדינית.

יעקבי מסר, כי היקף הפרוייקט של תחנת הממסר הוא 300 מיליון דולר במשך ארבע שנים. לפני ימים אחדים חתם הנשיא רייגן על חוק תקציב החוץ, הכולל סכום של 34.5 מיליון דולר תקציב הקמת התחנה לשנת 1988. תקציב זה ייועד לתכנון ופיתוח תשתית והוא מצטרף לסכום של 18 מיליון דולר שישראל קיבלה השנה. יעקבי מסר עוד, כי הבנייה צפויה להתחיל בעוד כשנה ורבע, כגמר שלב התכנון.

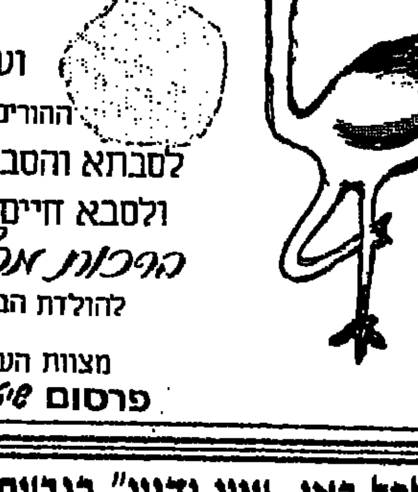

לדורית
ועודד שחר
ההורים המאושרים,
לסבתא והסבא הטריים
ולסבא חיים במיוחד!!
הברכות מכל הלב
להולדת הבן־הנכד.
מצוות העובדים
פרסום שיטות & שחר

לכל באי „עיון ודיון" בגבעת־חביבה
יום־עיון בנושא
„המצע הרעיוני של הקבה"א במבחן הזמן"
שנועד להתקיים היום
נדחה
על מועד חדש תבוא הודעה
מת"ח — גבעת חביבה

המשכים

„העבודה" תובעת להאריך

(סוף מעמוד ראשון)

מהציבור. מס היסף הוטל באפריל בשיעור של 10 אחוזים על מס־ההכנסה המשולם על הכנסות שמעל 8000 שקל לחודש. שר האוצר טוען שמס היסף לא יביא את הסכומים המקווים, שכן בעלי־הכנסה גבוהה במיוחד, ימצאו דרך להתחמק מתשלום, למשל על־ידי הכרזתם על עצמם כבעל חברה. על חברות מוטל מס שולי של 45 אחוזים בלבד.

פרס מנסה לתווך

ממלא מקום ראש־הממשלה התגייס מאז סוף השבוע לעזרתו של ניסים. מאז יום שישי מנסה פרס לגשר על הפערים שבין שר־האוצר לבין שר־החינוך יצחק נבון, ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. ביום שישי הצליח פרס לשכנע את שר־החקלאות אריה נחמקין לתמוך בתקציב לאחר שקיבל הבטחה מניסים על ההפעלה המיידית של תכנית הסיוע למושבים.

תובעים תוספת

אתמול נכשלו פרס וניסים בנסיונם להגיע לפשרה עם נבון ועם ארבלי. פרס אמר לאחר הישיבות שהפער בין עמדת ניסים לעמדת נבון אינו גדול. לעומת זאת המחלוקת בקשר לתקציב הבריאות נשארה בעינה. ניסים כבר הסיר את הצעותיו להנהגת שכר לימוד מדורג בתיכון וגביית דמי אישפוז ודמי ביקור אצל רופא. אולם שרי הבריאות והחינוך עומדים על כך שעליהם לקבל תוספת תקציבית. שרי מפלגת העבודה התחייבו שלא להצביע בעד התקציב כל עוד לא יושבה המחלוקת בין ניסים לבין נבון וארבלי־אלמוזלינו. הצעות ניסים נתקלות גם בהתנגדות בקרב 4 שרים בכירים מטעם הליכוד. השרים אריאל שרון, משה קצב, דוד לוי ויצחק מודעי כבר הודיעו שהם לא יתמכו בהצעת תקציב לכשתובא להצבעה בישיבת הממשלה.

ההסתדרות לימין אלמוזלינו

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול, בישיבתה השבועית לחזק את ידיה של שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, הנאבקת נגד מגמת האוצר להטיל תשלומים מיוחדים על שירותי בריאות בבתי־חולים: הן עבור ביקורים ואף עבור ניתוחים מתוכננים.

הוועדה קראה לשרי מפלגת העבודה שלא להצביע על התקציב החדש אם תיכלל בסעיף ההכנסות העצמיות של משרד הבריאות הכנסה משוערת של כששים מיליון ש"ח, מהטלת תשלומים על חולים עבור קבלת שירותים בבתי־החולים. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר בישיבה כי בשלב זה אין ההסתדרות מסתייגת מהצעת האוצר לעדכן את מחיר יום אישפוז בבתי־החולים, משום שעבורן משלמות קופות־החולים ממילא.

שמועה ואבטלה

הוועדה המרכזת החליטה אתמול לפנות אל ראש־הממשלה ואל ממלא מקומו בבקשה לכנס לאלתר את המועצה הכלכלית־חברתית לדיון בנושא התעסוקה ומניעת האבטלה. ההחלטה היא בעקבות ניתוח הצעת התקציב המבשרת צימצום הפעילות הכלכלית במשק.

אמוראי בעד תשלום

סגן שר־האוצר, עדי אמוראי, הביע אתמול תמיכה בהצעה להנהיג תשלום עבור כל ביקור אצל רופא, תוך הקטנה מקבילה של התשלום הקבוע לקופת־חולים, במטרה להקטין את הביקושים לשירותי הבריאות ולייעל את המערכת. כאשר אמוראי חזר והעלה את ההצעה, בדברו בפני הוועדה הכלכלית־חברתית של מפלגת העבודה בתל־אביב, התפרץ מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לדבריו ואמר: „הגיע הזמן שתקיים את מה שהמפלגה מבקשת ממך ולא את מה שאתה חושב".

בתחילת הישיבה אמר שר־הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, כי אין זה נכון ששרי המערך מתנגדים לקיצוץ המוצע בתקציב. לדבריו, מתוך קיצוץ מוצע בסך 750 מיליון ש"ח, הסכים המערך כבר בדיון הראשון לקיצוץ של 600 מיליון ש"ח. „מה שנותר היה נתון כוויכוח, ומעבר לכך סברנו כי צריך להוסיף להשכלה הגבוהה ואין צורך לקצץ בחינוך. בנושא החקלאות סברנו כי צריך להוסיף סכום מסויים לביצוע שיטת האשראי המרוכז", אמר יעקבי.

לדברי יעקבי, בנושא הבריאות הפער עדיין גדול. כמו כן, אין לדבריו תשובה הולמת בנושא הסיוע ליצוא. „אני גם אציע תוספת של 30 מיליון ש"ח לפיתוח התשתית בנגב", אמר. יעקבי אמר עוד, כי אפשר לדחות את ביטול מס היסף לעוד שנה, „באותה מידה שרוחות דברים אחרים".

אלוף מצנע

(סוף מעמוד ראשון)

הרמטכ"ל וכה הבהיר לשומרון את המשמעויות של מעצר כתב צבאי. בהמשך נפגש האלוף עם מפקדי התחנה ועם כתבים בכירים במחלקת האקטואליה. הללו השמיעו בפניו ביקורת נוקבת על הצעד בו נקט. יוסי עבאדי הוסיף כי „אין לעצור כתב שפעל בסמכות ורשות".

תקרית על נהלי עבודה

הדוברים בפגישה הבהירו לאלוף הפיקוד שאין בסמכותו להכתיב לגלי־צה"ל מי יהיה כתב ואיפה, ואם נתעוררות בעיות ישנה כתובת ברורה כדי לברר אותן. האלוף מצנע מצידו הרגיש כי מדובר בתקרית על רקע נהלי עבודה, בין פיקוד המרכז לגלי־צה"ל שלא התמלאו, וכתוצאה מכך החליט להפסיק את עבודת הכתב.

דבר מרגש

קצין חינוך ראשי של צה"ל תא"ל דגן היה נרגש, הוא פנה למצנע בנוכחות עובדי התחנה הצבאית ואמר: „30 שנה אני בצה"ל ולא ראיתי דבר כזה. מה שעשית זה דבר מרגש מאוד".

עובדי התחנה התפעלו אף הם מצעדו של האלוף ודיברו בהערכה רבה על אומץ הלב שגילה ועל שלא היסס להודות בטעותו.

מגלי צה"ל נמסר כי זוהר מלמד ישוב לעבודתו העתונאית בשטחים כבר בימים הקרובים.

פרס: הממשלה הוציאה נשמתה — לא תהיה עוד ממשלת אחדות

„אני חושב, שבמידה מסויימת הממשלה הנוכחית הוציאה את נשמתה, מפני שהגיעה לכלל קפאון" — אמר אמש מ"מ רה"מ ושר החוץ ש. פרס בראיון ביומן גלי צה"ל.

פרס הרגיש, כי בשנתיים וחצי הראשונות היתה לנו תכנית, וביצענו אותה. לעומת־זאת, ממשלה ללא תכנית היא במצב קשה מאד. הדובר הוסיף, כי הוא לא רואה תכנית משותפת עם הליכוד, שתאפשר הקמת ממשלת אחדות לאומית לאחר הבחירות.

„יצחק שמיר היה רוצה בממשלה כזו בתנאי שנקבל את דעתו. האם הוא מוכן לקבל את דעתנו כדי להקים ממשלת אחדות לאומית?", שאל.

(עתים)

בעקבות ביקורת של קורפו על „סינדרום ירושלים"

המחזות שיועלו בחגיגות ה־40 — לדיון חוזר בוועדה

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

שר התחבורה חיים קורפו מתח אתמול בישיבת הממשלה ביקורת על הכללת המחזה „סינדרום ירושלים" מאת יהושע סובול במסגרת „חג המחזה המקורי", הכלול בחגיגות ה־40. התקבלה הצעת שר החינוך והתרבות יצחק נבון, להעביר את רשימת המחזות שישתתפו ב„חג המחזה המקורי" לדיון חוזר בוועדת ההיגוי שליד ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים.

לא התקבלה הצעת קורפו, כי מחזות שלא יהיו מוסכמים על כל חברי ועדת ההיגוי, ייפסלו. תחת זאת סיכמה הממשלה, כי אם לא תושג בוועדת ההיגוי נוסחה מוסכמת לגבי המחזות שייכללו ב„חג המחזה המקורי", יחזור הנושא לוועדת השרים לסמלים ולטקסים. בתשובתו לקורפו אמר נבון, בין היתר, כי הממשלה לא קראה את המחזות הנכללים ב„חג המחזה המקורי" וכי הוא לא מציע לממשלה להיות גורם קובע בנושא מחזות.

הממשלה אישרה את תוכנית אירועי שנת ה־40 למדינה, הכוללת עשרות אירועים, בהם מיפגנים של צה"ל ותערוכת הישגי המדינה. שר הרווחה והעבודה משה קצב אמר, כי דרושה פעילות מיוחדת להחזרת ישראלים הביתה. שר המדע והפיתוח גדעון פת, אמר כי 69 כינוסים עומדים להיערך בארץ ב־1988 בתחומי המדע השונים, אך חסר להם מימון.

שר האוצר משה נסים אמר, כי הואיל ונטען שתקציב החגיגות, העומד על 17 מיליון ש"ח, קטן מדי ואינו מספיק, היה מקום לוותר על חלק מן האירועים שתוכננו. נסים הביא כמה דוגמאות של אירועים מיותרים, ושר החינוך יצחק נבון קרא לעומתו: „אתה צריך לקחת את המיכלול ולא צימוק זה או אחר".

שר התיירות אברהם שריר אמר, כי היה צריך להקצות 10 אחוז מתקציב החגיגות לשיווק ופירסום הנושא. השר יוסף שפירא אמר, כי ההכנות נמצאות כבר בשלבים מתקדמים מאוד, ואי־אפשר להיכנס עתה להערות פרטניות.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו קבלה על שמשרדי הממשלה הרוצים להשתתף בתערוכת הישגי המדינה, נתבעו להקצות לשם כך כספים מתקציביהם, ולכן משרד שאין לו תקציב, כמו משרד הבריאות, לא יהיה מיוצג בתערוכה.

שר הדתות זבולון המר אמר, כי מלכתחילה התנגד לחגיגות מיוחדות בשנת ה־40 והוא סבור שסכום החגיגות היה יכול לפתור את מצוקת הגרעון של המוסדות להשכלה גבוהה.

הממשלה אישרה מינוי משה גדרון למבקר מערכת הבטחון

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה אישרה אתמול, לפי הצעת שר הבטחון יצחק רבין, את מינויו של אלוף (מיל.) משה גדרון לתפקיד מבקר מערכת הבטחון, במקום אלוף (מיל.) שלמה אראל, החוזר לאיגוד התובלה הימית. רבין השמיע דברי פרידה ושיבח את עבודתו.

בהודעת משרד הבטחון נמסר כי אלוף (מיל) משה גדרון נולד בתל־אביב בשנת 1925. בשנת 1942 התגייס לפלמ"ח. בשנת 1946 שרת במסגרת המוסד לעליה ב' כאלחוטן על אוניות מעפילים. החל משנת 1948, בשרותו בצה"ל, מלא שורה ארוכה של תפקידי פיקוד, מטה והדרכה. בשנת 1966 התמנה כקצין קשר ואלקטרוניקה ראשי של צה"ל. בתפקיד זה שירת שש שנים. באוגוסט 1972 השתחרר מצה"ל והתמנה מנכ"ל חברת „טלרד" ומנכ"ל חטיבת כור חשמל ואלקטרוניקה. באפריל 1974 נקרא לחזור לשירות בצה"ל והתמנה ראש אגף כוח־אדם במטה הכללי, בדרגת אלוף. בשנת 1976 השתחרר מצה"ל לאחר 32 שנות שרות והתמנה מנכ"ל משרד התקשורת.

הרצוג: הכירסום בשלטון החוק בישראל הגיע לממדים מסוכנים

„דווקא במדינת ישראל, שבה קיימים לצערנו קיטוב פוליטי חריף ומתחים קשים על רקע דתי ולאומני — חיוני ביותר לשמור מכל משמר על המבנה המשותף האחד והיחיד השומר של חשוקיה של החברה הישראלית מהתפרקות והתפוררות, היינו שלטון החוק". דברים אלה אמר נשיא המדינה חיים הרצוג, בכינוס הראשון של המועצה הציבורית להקניית ערכי שלטון החוק בישראל, שנערך במשכן הנשיא בירושלים, אמש.

במועצה הלאומית להקניית ערכי שלטון החוק חברים 35 אנשים ובכלם אישי־ציבור, אנשי־רוח, חברי־כנסת, משפטנים, מחנכים ואנשי תקשורת. בראש המועצה עומד שופט בית המשפט העליון בדימוס, ד"ר משה עציוני.

מטרותיה העיקריות של המועצה הן להקנות לציבור הרחב בארץ את עקרונות היסוד של ערכי השלטון והחוק ולהביא לתודעת הציבור את החשיבות שבשמירת החוק וכיבודו.

המועצה שהתכנסה לראשונה אתמול, תעסוק בין היתר בגיבוש תוכניות לימוד בנושא שלטון החוק ומערכת המשפט בארץ, בהכנת חוברות הסברה, בארגון סיורים לבני־נוער בבתי משפט ובבתי כלא וכמו־כן תיזום המועצה הרצאות של שופטים ועורכי־דין.

בכינוס המועצה בבית הנשיא השתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר, יו"ר הכנסת שלמה הלל, שר המשפטים אברהם שריר, היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, יו"ר המועצה הציבורית להקניית ערכי שלטון ד"ר משה עציוני, חברי המועצה ואורחים רבים.

נשיא המדינה אמר בכינוס, כי קיים כירסום בשלטון החוק בישראל, אשר הגיע, לדבריו, לממדים מסוכנים. הנשיא מנה מספר עובדות המצביעות על כך ובכלל זה: עומס יתר על המערכת המשפטית וחוסר תקציב הגורם לתחזוקה ירודה, למבנים עלובים של בתי־המשפט המביישים את כס המשפט ופוגעים בכבודו. (עתים)

פרופ' בן־דור במועדון המדעי־אקדמי באוניב' חיפה

ישראל יכולה להקטין את הנטל הבטחוני למען צמיחה כלכלית

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

„כיום קיים איום אסטרטגי על ישראל משלושה כיוונים בלבד, כאשר האיום האמיתי עליה הוא מתיחה במלחמה דו־חזיתית או רב־חזיתית. אולם בגלל נסיבות מדיניות, הקואליציה הזו איננה קיימת. שניים מתוך מרכזי האיום מנוטרלים, וישראל יכולה להרשות לעצמה, למרות המירוץ עם סוריה, להקטין את הנטל הבטחוני כדי לחרוש צמיחה כלכלית".

דברים אלה אמר פרופ' גבריאל בן־דור, רקטור אוניברסיטת חיפה, בהרצאה שנשא במסגרת מפגש חברי המועדון המדעי־אקדמי ע"ש יצחק הופמן, באוניברסיטת חיפה. לדבריו, ישראל איננה יכולה להגדיל את כוחה הבטחוני ואין בידה לאלץ את מדינות ערב להקטין את עוצמתן על כן, יש לפעול בתחום המדיני. בהתייחסו לאיום הקיים על ישראל, ציין פרופ' בן־דור כי המסות המאיימות על ישראל הן סוריה, מצרים ועיראק.

לדבריו, כל השאר — ירדן, ערב־הסעודית ומדינות אחרות — לא מאיימות על ישראל מבחינה אסטרטגית ואינן מהוות סכנה קיומית כי אם מטרד. „בשנת 1984־1985 היתה סכנת המלחמה עם סוריה משמעותית, ואמנם נערכנו בהתאם. היום, סכנת המלחמה עם סוריה קטנה יותר ממה שהיתה לפני שנה, וקטנה אף יותר מזו שהיתה לפני כשנתיים, כיוון שהסורים במעשיהם ויתרו על החלום שמאזן החימוש ישתנה לטובתם בצורה דרסטית. לסורים אין סיבה לצאת כיום למלחמה נגד ישראל".

בהקשר למאזן הכוחות בין ישראל למדינות ערב, ציין פרופ' בן־דור כי „יחס הכוחות הקיים כיום נוח לישראל. „כל זמן שהמצב הזה קיים, כאשר מצרים אינה חלק ממדינות העימות ועיראק אינה יכולה להיות כוח בשל מלחמתה עם איראן, ואילו בסוריה לא יכולים להאיץ את מירוץ החימוש — המצב של ישראל הוא אחד הטובים ביותר מבחינת מאזן הכוחות".

מפגינים אפגאניים קוראים סיסמאות אנטי־סובייטיות ליד השגרירות הסובייטית בלונדון, בהפגנה שנערכה שם אתמול במלאת שמונה שנים לפלישה הסובייטית לאפגניסטן (צילום איי.פי.)

אלפים הפגינו בעולם לציון 8 שנים לפלישה לאפגניסטן

אלפי אנשים ברחבי העולם הפגינו אתמול נגד ברית המועצות, לציון יום השנה השמיני לפלישה הסובייטית לאפגניסטן.

הפגנות רבות משתתפים היו בעיקר במדינות האיסלמיות הסמוכות לאפגניסטן. יותר מ־5,000 מפגינים צעדו ברחובות איסלמבאד, פקיסטן וקראו מוות לגורבצ'וב ומוות לסובייטים".

בדאקה בנגלדש רגמו מפגינים באבנים את המרכז הסובייטי לתרבות. באספהאן, באיראן צעקו המפגינים „מוות לאמריקה" ו„מוות לישראל" בתוקפם את הקונסוליה הסובייטית. כמה מפגינים ושוטרים נפצעו, וברית־המועצות הגישה מחאה רשמית לממשלת איראן. בניו־דלהי צעדו כ־600 פליטים אפגניים, ידו אבנים, ושרפו שני דגלים סובייטיים.

שר החוץ הבריטי, סר ג'פרי האו, קרא אתמול לנסיגת הכוחות הסובייטיים מאפגניסטן. „הנסיגה הסובייטית חייבת להביא להקמתה של ממשלת עצמאית באפגניסטן," אמר סר ג'פרי.

גם בארצות מערב־אירופה מחו אלפי מפגינים נגד הפלישה הסובייטית לאפגניסטן. בפאריס אירגנה יועצת הסולידריות האפגנית צניחת סולידריות עם העם האפגני. במערב־ברלין, בבון ובהאג הפגינו אלפי בני־אדם מול השגרירויות הסובייטיות ותבעו יציאה מיידית של הכוחות הסובייטיים מאפגניסטן. (אי.פי)

דאגה בבריה"מ מפעילות אופוזיציונית במועדונים

מוסקווה. — על רקע מדיניות „גלאסנוסט" של מיכאיל גורבצ'וב, הזהיר „פראוודה" אתמול אחרים מ־30,000 המועדונים והקבוצות הפרטיים בבריה"מ, לרסן את פעילותם האנטי־ממשלתית.

עיתון המפלגה הקומוניסטית טען, כי אחרים מחברי המועדונים נוטים לשוביניזם ולאנטישמיות, או פועלים למען הקמת מפלגות אופוזיציה ואיגודים מקצועיים חופשיים. „פעולותיהם הן בעלות אופי בלתי־חוקי שכן הם מארגנים הפגנות, מדפיסים ומפיצים ספרות עויינת לסוציאליזם", ציין העתון, והוסיף „הקו שלנו איננו ליברליזציה במושגים מערביים אלא והעמקת הדמוקרטיה הסוציאליסטית".

זו הפעם הראשונה שהעיתונות הסובייטית תוקפת את המועדונים, ונראה כי הדבר משקף את דאגת השלטון כי השלטונות המקומיים אינם מצליחים לשלוט בפעילות מועדונים אלה.

מועדונים בלתי־רשמיים, החל בקבוצות של שחקני שחמט וכלה בנגני רוק, קיימים זה זמן רב בבריה"מ. הם מתכנסים בדירות פרטיות ועוסקים בפעילויות מחוץ למסגרת של ארגוני המפלגה והאיגודים המקצועיים הרשמיים.

עובר מיידה בקבוקי־תבערה על אוטובוסים של משטרת סיאול, בהפגנה אנטי־ממשלתית שנערכה אתמול במרכז העיר, במחאה על „זיופים" בספירות הקולות, שמייחסת האופוזיציה לנציגי הממשלה. (צילום איי.פי.)

מובארק — לביקורים במדינות המפרץ

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

נשיא מצרים חוסני מובארק אמור לבקר בחודש הבא בערב הסעודית, בבאחריין, בעומאן, בכוויית, בקטאר ובאיחוד הנסיכויות, כדי לדון במלחמת המפרץ ובסיכסוך הערבי־הישראלי.

יהיה זה ביקורו הראשון של מובארק במדינות אלה מאז חודשו היחסים הדיפלומטיים ביניהן למצרים. לפני כשבועיים, ביקר בכוויית שר ההגנה המצרי, שחתם שם על שורה של הסכמים, אזרחיים וצבאיים.

שר החוץ הסורי ביקר בחטף בערב־הסעודית

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזרח התיכון

שר החוץ הסורי, פארוק אל־שראע, ערך אתמול ביקור חטוף בערב הסעודית, שבו מסר למלך פאהד איגרת מאת הנשיא אסד.

שר החוץ הסורי ביקר בשבוע שעבר באיראן. נראה, שסוריה מנסה לתווך בין מדינות המפרץ לבין איראן, עקב ההחמרה שחלה באחרונה במלחמת המיכליות.

בפתיחת ועידת הפיסגה של מדינות המפרץ, בשבת, הכריז פאהד מלך סעודיה, כי המלחמה בין איראן לעיראק עלולה להתפשט, ויתכן מצב, שמדינות המפרץ תיאלצנה להזעיק עזרה של מעצמות־חוץ. פאהד קרא בנאומו לאיראן להסכים להפסקת־אש לאלתר.

14 נהרגו בקרבות בין שחורים בדרום־אפריקה

יוהאנסבורג. — לפחות 14 בני־אדם נהרגו בקרבות בין סיעות יריבות של שחורים במחוז נאטאל, בדרום־אפריקה, למן ערב חג־המולד — מסרה אתמול משטרת יוהאנסבורג.

בשבת נהרגו 8 אנשים במחוז זה, שנהפך לשדה־קרב, בסכסוך בין ארגונים שחורים, החלוקים בדעותיהם כיצד להילחם במדיניות האפרטהייד. המשטרה התערבה בקרבות תוך שימוש ברובים, אקדחים, כדורי־גומי וגאז מדמיע, עצרה 42 איש, והעלתה באש 22 בתים. מראשית השנה נהרגו במחוז נאטאל כ־250 איש. (ע"י)

אנשים ואירועים

מפת ישראל מעודכנת במלאות 40 למדינה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

מרכז ההסברה הוציא בימים אלה לאור מפת ישראל מעודכנת, לרגל חגיגות ה־40 למדינה. במפה תיאור מפורט של הישובים והכבישים בישראל, וכן סימון של אתרי נופש ובילוי.

מנהל מחוז חיפה והצפון של מרכז ההסברה, אריה שימרון, מסר כי המפה הותאמה במיוחד לנהגים ומורכבת משני גליונות, כדי להקל את ההתמצאות בה בשעת נסיעה. המפה החדשה כוללת גם מפות עירוניות של חיפה, ירושלים ותל־אביב, בצירוף רשימת הרחובות והשכונות בכל עיר. המפה שיצאה לאור בקנה־מידה 1:250,000 כוללת גם את המצפים החדשים בגליל והכבישים שנסללו באחרונה. המפה מוצעת למכירה במרכזי ההסברה השונים במחיר של שבעה שקלים. נוסף על הוצאתה, עוסקים בימים אלה במרכז ההסברה בהוצאת פירסומים מיוחדים לציון 40 שנה להקמת המדינה, ובשבועות הבאים יראו אור — אוגדן תצלומים הסוקר את תחומי העשייה השונים ב־40 שנות המדינה בתחום החוק והמשפט, כלכלה וחברה, בטחון ויחסי־חוץ ובתחומים נוספים. כמו כן תפורסם סדרת כרזות שתעניק ביטוי מוחשי לנאמר במגילת העצמאות.

גורבאצ'וב — איש השנה של „טיים"

ניו־יורק. — שבועון החדשות „טיים", הבוחר מדי שנה את האיש המרכזי בזירה העולמית בשנה החולפת, בחר לשנת 1987 את גורבאצ'וב, וכינה אותו „אופורטוניסט פוליטי חסר מעצורים, המהווה כיום סמל של תקווה לבריה"מ אחרת".

לדברי השבועון, „מגלם גורבאצ'וב דמות חדשה של מנהיג סובייטי. הכתב הבכיר של „טיים", דונאלד מוריסון, כותב, כי גורבאצ'וב הוא קומוניסט מושבע ואופורטוניסט פוליטי, אולם למן 1987 נהפך לסמל של בריה"מ אחרת המעוניינת ברווחת תושביה יותר מאשר בהשלטת שיטת השלטון שלה בעולם. על־מנת לעודד תקווה זו, בחרנו במיכאיל גורבאצ'וב לאיש־השנה של „טיים" ל־1987, מציין מוריסון.

„טיים" מציין, כי בין המועמדים שלו ל„איש השנה" ל־1987 היו גם הנשיא רייגן, קולונל אוליבר נורת' ונשיא קוסטה־ריקה, אוסקר אריאס, שזכה בפרס נובל לשלום ב־1987, על תוכנית השלום שלו למדינות מרכז־אמריקה. (עי"צ—ע"ר)

פרס ע"ש פרלמן — לכתב איתן אורן

הפרס ע"ש משה (מויש) פרלמן בנושא הצבא והתקשורת, מטעם דובר צה"ל, רשות השידור ולשכת העיתונות הממשלתית, יוענק לראשונה לכתב הטלוויזיה, איתן אורן, בטקס חגיגי, שייערך ביום שלישי, 29 בדצמבר, אחה"צ, בבית־אגרון בירושלים.

אלוף (מיל.) אהרן יריב יביא את נימוקיה של ועדת השופטים, שעמד בראשה, למתן הפרס והציון לשבח לעיתונאי זאב שיף מעיתון „הארץ", על מאמריו בנושא גבול הצפון ותורת הבטחון של מדינת־ישראל. ד"ר ישראל פלג, מנהל לשכת העתונות הממשלתית לשעבר, ירצה על ישראל בתקשורת הבין־לאומית. דברים לזכרו של משה פרלמן ישאו טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, והעיתונאי טדי לוויטה.

נולד תינוק המבחנה ה־1000 של חלוצי השיטה באנגליה

לונדון. — שני חלוצי ההפרייה באמצעות מבחנה, הפרופסורים הבריטיים פאטריק סטפטו ורוברט אדוארדס, שמחקריהם איפשרו ב־1978 לידתה של תינוקת־המבחנה הראשונה בעולם, הודיעו אמש על התינוק ה־1000 שנולד בשיטה זו במרפאה שלהם.

כ־150 נשים, המקבלות טיפול מידי שני הפרופסורים, הרות עתה. (עי"צ)

על היום

28.12.87

השליש המוחמץ במועצת העיר

הרב לאו. הציבור הדתי החמיץ גישה נאורה

החלטת מועצת עיריית תל־אביב לא לשתף נשים בגוף הבוחר את רב העיר פסולה משום שהיא מפלה נשים לרעה ומנוגדת למגילת העצמאות ולרוח הרוח — תטען חביבה אבי־גיא, חברת המועצה מטעם המערך, בעתירה לבג"ץ

מאת חנה איש־הורביץ

האם מגילת העצמאות מבטיחה שוויון בין נשים וגברים? — מבטיחה. קיימים פסקי־דין של בית־המשפט העליון, הקובעים שגוף ממשלתי, הנותן שירותים דתיים, שממלא תפקיד על־פי דין, ומשפיע גם על אוכלוסיה לא־דתית — צריך שיהיה בו ייצוג גם לאוכלוסייה הלא־דתית.

יתרה מזאת, קיים פסק־דין הקובע, שאסור לגופים ממלכתיים להחליט על־פי שיקולים הלכתיים, וחובתם לפעול על־פי החוק. כל זה כתוב. אך כיצד קורה, שמועצת עיריית תל־אביב מחליטה החלטה כוטה ומפלה, הקובעת כי נציגיה לגוף הבוחר את רב העיר תל־אביב, יהיו גברים בלבד? — יש כללים, אך יש כאלה המצפצפים עליהם. השיקולים הפעם היו כבראה מפלגתיים, והם שקבעו.

עיריית תל־אביב בוחרת רק שליש מחברי האסיפה הבוחרת את רב העיר. אבל זה השליש היחיד, שאפשר היה לקוות, כי יכלול אישה. השליש השני מורכב מנציגי המועצה הדתית, והשליש השלישי — את נציגי גבאי בתי־הכנסת בעיר. מועצת העיר קיבלה את תביעתם של גורמים דתיים, שאפילו אין לה כל בסיס בהלכה. סתם נוהג שהיה מקובל בעיירות יהודיות בגולה.

מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת, אומרת שיש להצטער על החלטת עיריית תל־אביב, לא רק מפני שהוחמצה הזדמנות לכלול נשים בגוף הבוחר, אלא גם מפני שהציבור הדתי החמיץ הזדמנות להוכיח גישה נאורה.

חביבה אבי־גיא, היועצת המשפטית של נעמ"ת וחברת מועצת עיריית תל־אביב מטעם המערך, זועמת: "לרב העיר יש חלק חשוב בהחלטות לגבי דיני אישות, שחשיבותם לגבי נשים גדולה יותר מאשר לגבי גברים. רב העיר הוא ראש בית־הדין הרבניים ורושם הנישואין והוא מלווה אותנו מעריסה ועד 120. לא ייתכן שנשים לא יקחו חלק בבחירתו". אבי־גיא עשויה להיות אחת העותרות לבג"ץ לביטול ההחלטה של עיריית תל־אביב, אישית, עקב היותה מועמדת להשתתף באסיפה הבוחרת מטעם סיעת המערך במועצת העירייה.

שלושה טיעונים משפטיים עיקריים יובאו בפני בג"ץ: הטיעון המרכזי יהיה שהחלטתה של מועצת עיריית תל־אביב היתה פסולה, משום שהיא מפלה נשים לרעה, והיא מנוגדת למגילת העצמאות ולרוח החוק. אבל יהיו גם שתי טענות פוליטיות: מספרם של חברי הליכוד בקבוצת נבחרי המועצה לגוף הבוחר אינו תואם את יחס הכוחות המפלגתיים במועצת עיריית תל־אביב: בעוד שבמועצה יש לליכוד ארבעה־עשר נציגים מתוך 31 — ברשימה יש להם תשעה נציגים מתוך עשרה.

הרכב זה נקבע לאחר שנציגי הליכוד לא הסכימו לרשימה שכללה את חביבה אבי־גיא ואת לילי מנחם, ואז נערכה ההצבעה, שקבעה במקומן את צ'יץ' ויגאל גריפל. הטיעון הפוליטי הנוסף שיובא בפני בג"ץ הוא — שבניגוד לנוהל המקובל בעיריית תל־אביב, לפיו נבחרות ועדות המועצה על־ידי הסיעות המפלגתיות עצמן, בהתאם למפתח מפלגתי, במקרה זה נבחרו הנציגים על־ידי המועצה. בקשתו של חבר המועצה אריה צוקר, שגם במקרה זה המפלגות הן שיבחרו את הנציגים, כלל לא הועמדה להצבעה.

עוד בטרם התכנס הגוף הבוחר, ובעצם אפילו בטרם נבחר הגוף הזה, כבר ידע ראש עיריית תל־אביב שלמה להט, לנקוב בשמו של המועמד שייבחר: הרב הראשי של נתניה, ישראל לאו. בהתחשב בעובדה, שהאסיפה הבוחרת של רב העיר אמורה לפעול כוועדת מכרזים, וכל רב העומד בקריטריונים שנקבעו ב"תקנות בחירת רבני עיר", רשאי להגיש את מועמדותו לאותו גוף בוחר, יש טעם לפגם בהודעה מקדימה, הנוקבת בשמו של מי שייבחר. מה אומרות על כך נציגות הנשים? חביבה אבי־גיא אומרת: "הרב לאו אמר בשעתו, שאם נשים ישתתפו בבחירות לרב העיר תל־אביב, זה יקשה עליו לכהן. לפני שנתיים היה לנו עוד אירוע לא כל־כך נעים איתו. הוא הכריז, כי לא יהיה מוכן להחתים בני זוג על "הסכם ממון בנישואין." — זה ההסכם השוויוני המבטיח את זכויותיה של אישה, במקרה שהנישואין עולים על שרטון. אבל לאחר מכן, בישיבה סגורה, הוא שינה את דעתו ואמר שיהיה מוכן לבצע זאת. "היועצת המשפטית של נעמ"ת מציינת: "רב ראשי חייב להיות ליבראלי בהשקפותיו."

מאשה לובלסקי מודאגת מאישיותו של המועמד: "הרב לאו, בניגוד לחזותו המתקדמת, הוא אדם שמרני ביותר. חזותו מטעה, והוא אחד הרבנים הקיצוניים ביותר, יותר קיצוני מרבנים של אגודת־ישראל. הוא מבקש להגיע לכס הרבנות הראשית, ובעבורו תפקיד הרב הראשי של תל־אביב, הוא שלב של התקדמות בדרך להשגת מטרתו".

ביום חמישי אמורה האסיפה הבוחרת של רב העיר תל־אביב, להתכנס לשם פתיחה בהליכיה. האם ימנע צו בג"ץ את המשך ההליכים? כיצד יטפל בג"ץ בתביעה לפסול את החלטתה של עיריית תל־אביב, בעוד שבפניו מונחת זה זמן רב, בקשה לפסילת החלטתה של המועצה הדתית ירוחם, לא לאשר את מינויה של לאה שקריאל, כחברה במועצה? דומה, שהפסיקה בעניינים הכרוכים במבנה המוסדות הממלכתיים המספקים שירותי־דת ומטפלים בענייני המעמד האישי, היא מהתפקידים הרגישים ביותר, שבית־המשפט העליון נדרש לעסוק בהם.

צ'יץ'. יש כללים וגם יש מצפצפים

מכתבים לי"ץ

לב חצוי

ל"עולה" "מותר" למחות נגד המתרחש בשטחים. ערביי ישראל נדרשים לשתוק. המחאה עצמה נחשבת כמעט לבגידה

בתום מלחמת ששת־הימים היינו עדים לתמונות מרגשות ובלתי־צפויות. כיהודים, כמעט כולנו היינו באופוריה של נצחון מזהיר, אך גם בשמחת המפגש עם אתרי ההיסטוריה היהודית הקדומה — קבר רחל, מערת המכפלה, שלא לדבר על הכותל־המערבי, שעוד בגולה הצטייר כבותל־הדמעות. האגו הלאומי התרחב לממדי אקסטזה שאחזה בכל, בלי שנבחין, שבאותם ימים של נצחון נכנסנו לעידן של סכסוך לאומי חמור ביותר.

איש לא דיבר אז על העם הפלשתיני. תושבי הגדה היו ערבים, כמו אלה שהתגוררו בתוך הגבול הירוק. והנה, בתוך המהומה האמוציונאלית הישראלית־יהודית, התרחשו כמה אירועים זעירים לכאורה של התעוררות רגשית גם בקרב ערביי ישראל. בעיקר באותם ישובים במשולש, שבהם יכלו התושבים לחצות את הגבול הפתוח, להתקרס כמה מאות מטרים מזרחה, ולפגוש שם את בני משפחותיהם שלא יכלו לחבק במשך כמעט עשרים שנים.

עוד בטרם המלחמה היו נפגשים על הגבול ומדברים עם קרובי משפחה בדרגות שונות. אך לא יותר מזה; באותם הימים התחילה להיווצר הדילמה החמורה אצל ערביי ישראל. הם עדיין לא יכלו להגדירה, אך סימני הלב החצוי כבר היו ניכרים. אני זוכר את רשימותיו של מוחמד ואתד, כיום חבר־הכנסת, שנתנו אז ביטוי עז למתרחש בנפשו אחרי אותו מפגש בלתי צפוי עם בני משפחתו מן העבר השני של הגבול. זו היתה התלבטות אמיצה, אך גם כואבת, כלב חצוי של ערביי־ישראלי. חצוי בין נאמנותו למדינת ישראל כאורח הנאבק על שוויון זכויות בה, לבין היותו ערבי בעל הכרה לאומית, שלפתע גילה את שייכותו לעם שרובו יושב מעבר לגבול.

רשימות אלה נכרתו בזכרוני בגלל ההצגה הגלויה של הדילמה. אנו, כיהודים, אשר ידענו מצבי מיעוט הציגה את המיעוט היהודי כמסכן את קיומן של מדינות הגויים למיניהן, בגלל המזימה של היהדות להשתלט על העולם כולו. "מזימה" הניזונה מהפרוטוקולים המזוייפים של זקני ציון, אשר הנאצים הפכו אותה לסיסמה תעמולתית מרכזית.

כמעט עשרים שנה הוחזקו ערביי ישראל במסגרת של ממשל צבאי, שעצם קיומו הגדיר אותם כאויבים פוטנציאליים, כאזרחים מדרגה שנייה, בניגוד מפורש לנאמר במגילת העצמאות. לא זו בלבד שזיה זה עלבון צורב, אלא שלמעשה הם ישבו במעין "מחנה מעצר" ענק, שכדי לצאת ממנו חובה היה להתחנן ולקבל רשיון אצל פקידי הממשל. אין צורך לתאר את מעשי השחיתות שנתלוו לשיטה זו.

שנים של ממשל צבאי גיבשו אצל חלקים מן הציבור היהודי תדמית של "ערבי אויב", והיו אשר האמינו באמת ובתמים, כי הסרת כבלי הממשלה הצבאי תגרום למהומות, תפגע בבטחון המדינה ובבטחוננו האישי. שום דבר לא קרה כאשר הוסרו המחסומים בין הישובים הערביים לבין שאר חלקי הארץ. ההיפך מזה הוא הנכון; המיעוט הערבי, פרט לשוליים קיצוניים, גילה נאמנות למדינה, לא בדיבורים, אלא הלכה למעשה.

אילו היה זה "אויב בפוטנציה", אפשר היה לצפות שינצל ימים קשים למדינה, כדי לפגוע. היו מלחמות רבות בקורות ישראל ואלה היו מלחמות עם מדינות־ערב, ואילו ערביי ישראל לא ערכו אפילו אקט אחד של הזדהות עם אויבי ישראל. כדוגמה קלאסית אפשר להביא את מלחמת יום הכפורים, מלחמה בה נתפס צה"ל בהפתעה ונאלץ להתמודד בשתי חזיתות. אילו רצו, יכלו אז ערביי ישראל לפתוח בחזית פנימית, לגרום למהומות, דבר שהיה מאלץ אותנו להפנות חלק מכוחות הביטחון למערכה הפנימית. הם לא עשו זאת. לפי דעתי לא העלו כלל על הדעת לנצל את שעתה הקשה של המדינה, כדי לערער על קיומה. לא היה אפילו מעשה הפגנתי אחד. מי שמבקש הוכחה לנאמנותם למדינה לא ימצא דוגמה חותכת יותר.

אנו, כיהודים, מנסים לעורר את הזיקה לעם היהודי ולישראל אצל היהודים בפינות המרוחקות ביותר בעולם. אנו מטפחים את הסולידאריות הלאומית במאמצי הסברה אדירים. והנה יושבים בתוכנו הערבים, שאחיהם נתונים למצב של כיבוש זה הן עשרים שנה. הללו הספיקו להגדיר את עצמם כעם פלשתיני, וגם ערביי ישראל מגדירים את עצמם כיום כבני העם הפלשתיני. מדובר בשני חלקי עם שגורלם שונה. אלה בגדה המערבית וברצועת עזה נאבקים על זכותם להגדרה עצמית, על זכותם לנהל את ענייניהם לא תחת שלטון הכיבוש. ערביי ישראל נתונים בגורל של מיעוט במדינת ישראל, מיעוט המקבל את חוקיה, משלים עם היותו מיעוט, אך נאבק בזכות על שוויון מלא הלכה למעשה. אך בנוסף לכך, אין הם מסוגלים לעצום עיניים מול המתרחש בגדה. לא מול המצב הסטאטי של הכיבוש, ולא מול האירועים החמורים המסתיימים בהרג של ילדים ונשים.

כיצד היינו מגיבים, אנו היהודים, אילו היינו במצבם? רובנו בורחים מן השאלה המטרידה הזאת, מתוך תפיסת העליונות לפיה "אין להשוות את הערבים עם היהודים". הערבים הם אבק אדם, שישמחו בחלקם, על כך שנותנים להם לעבוד ואפילו — שומו שמיים! — ללמוד באוניברסיטאות. אבל רגשות לאומיים אינם מגיעים להם.

בעולם נשמעות מחאות על המראות בן הגדה. בני עמים שונים, שאין להם כל קשר עם העם הפלשתיני, יוצאים בגינויים נגד מדיניות ממשלת ישראל בשטחים. אפילו ידידתנו הגדולה, ארצות־הברית, מגלה סימני הסתייגות בולטים. להם מותר למחות, "מותר" משום שידה של ממשלת ישראל קצרה מכדי לאסור עליהם את מחאתם. ואילו ערביי ישראל, החשים שייכות בלתי אמצעית לפלשתינים בגדה, נדרשים לשתוק. המחאה עצמה נחשבת כמעט כבגידה. זוהי אווילות ממדרגה ראשונה, אווילות על סף הסכנה של הרס הדו־קיום היהודי־ערבי, שהתגבש במשך שנים.

אכן המחאה, והשביתה כביטוי לה, לא רק שהיתה לגיטימית, אלא אף מובנת בהחלט למי שאינו אותו שונא לערבים. למי שאינו רוצה להפוך גם את ערביי ישראל לאויבינו. אבל המחאה הזאת יצאה משליטת מארגניה. לתדהמתנו התרחשו גם כמה מאורעות, שהיה בהם כדי להפחיד גם את מי שרגיל בהבנה יהודית־ערבית. אין צורך לפרט את התמונות הידועות. אך לא רק אנו נדהמנו, אני מניח שגם מארגני השביתה, שכוונתה מלכתחילה "יום השלום".

אני בטוח, כי רוב רובם של ערביי ישראל לא רצו בכך שהשביתה תגלוש למעשי אלימות. יש מי שסבור, כי נפתח "עידן חדש" ביחסי יהודים וערבים. אני מאמין, שלא כן הדבר. אני סבור, כי היתה זו בחלקה התפרצות זעם, ובחלקה יד מארגנת של גורמים קיצוניים בציבור הערבי. כן, יש מי שמעוניין בשריפת הגשרים גם בציבור הערבי. כמו שישנם כאלה בציבור היהודי. הבלתי שפויים בקרב שני העמים יכולים לעשות זאת, הם יכולים להרחיב את מעגל השנאה גם לתוך ישראל. וכאן תפקידם של אנשים שפויים בארץ, יהודים וערבים כאחד — לעצור כדי למנוע קרע שלא ניתן יהיה לאחותו. ערביי ישראל חייבים להתמודד עם מצבם המורכב, תוך שמירת נאמנות למדינה, חכותם למתן ביטוי ומוקשי לתחושותיהם הלאומיות. ואילו אנו, היהודים, נדרשים לתבונה ולעצירת הלאמנות, שעלולה להצית אש שקשה יהיה לכבותה.

שלך בידידות

מארק גפן

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אופר

על הפרק

כובשים מבפנים

מצ"ד לא הצליחה לנצח את המפד"ל מבחוץ. "הבנים שחזרו" מכתיבים למפלגה קו ניצי ונוקשה

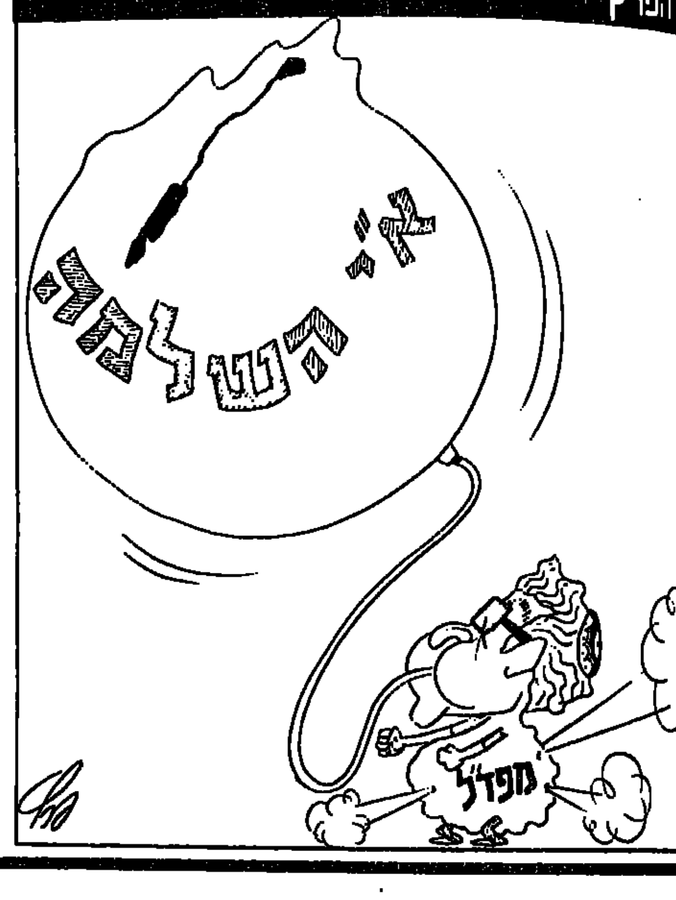

מאת דורית גפן

פניה הימניות של המפד"ל זוכות מפעם לפעם לחשיפה נוספת. לא תמיד הפן שנחשף הוא מצודד, כמו למשל אותה הצעה של השר יוסקה שפירא, לתת לערבים אתנן של 20 אלף דולר, כדי שיסכימו להישלח מכאן לבלי שוב.

המושב השלישי של ועידת המפד"ל, שעיצב למעשה את מצע המפלגה בענייני מדיניות חוץ וביטחון, עלייה והתיישבות, נתן הרגש נוסף למגמה הימנית של המפד"ל, והלך במובן זה לקראת הקבוצה המיליטנטית, שחזרה למפלגה במסגרת מפעל השיקום ו"החזרת הבנים" שפרשו. מדובר ביוסקה שפירא, בח"כ הרב דרוקמן וכחנן פורת, אשר עוד בטרם פרשו מהמפד"ל, ניסו להכתיב לה קו ניצי חסר־פשרות בכל הנוגע לשלמות ארץ־ישראל.

מי שאינו שם לב לקטנות, להתבטאות כזאת או אחרת, עשוי לטעון, כי הוועידה האחרונה אישרה למעשה את הקו הנקוט על־ידי המפד"ל זה זמן רב — ארץ ישראל השלמה, הדגשת הזכות של מדינת ישראל על כל חלקיה של הארץ, ושלילת כל פשרה, או כלשון הוועידה: "לא יימסר חלק מחלקי ארץ ישראל לשלטון זר או לריבונות זרה, ולא ייעקר אף ישוב יהודי ממקומו."

ניצחון כפול

זוהי אמירה קטגורית, מפורשת וברורה, והיא מאפיינת את הקו המדיני של המפד"ל. אין פלא למשל, שמשה אונא, שהיה בעבר ח"כ מטעם המפד"ל ומראשי היונים במפלגתו, ביקש למחוק את הסעיף הזה, אך הסתייגותו נותרה במיעוט.

אנשי מצ"ד, המבקשים כי המפד"ל תחדד את מסריה המדיניים כדי שאיש לא יוכל לטעות בהם, הצליחו למשל להוציא מהמצע את עניין הסכמי קמפ־דייוויד. מבחינתם היה זה נצחון כפול. ראשית התקבלה הגירסה שלהם, ולא של זבולון המר וחבריו, שכן בעניין זה היה בוועדה המתמרת תיקו. אמנם באים המפרשים במפד"ל ואומרים, כי אין זה משנה הרבה, שהרי בגירסת מצ"ד האומרת, כי "הסכמי השלום יושגו בנו"מ ישיר בין ישראל למדינות השכנות לה", אין שלילת הסכמי קמפ־דייוויד, אלא רק אי־איזכורם. אך לעומתם באים הפרשנים של מצ"ד, ששללו את הסכמי קמפ־דייוויד מלכתחילה ואומרים, כי מבחינתם הסכמים אלה אינם יותר רלבנטיים לתהליך השלום.

מהי עמדת אנשי מצ"ד כלפי הסכמי קמפ־דיוויד, ואפילו כלפי השלום עם מצרים, אפשר לראות בהסתייגות של הרב דרוקמן לגבי הסעיף במצע, אשר לפיו: "התנועה תומכת בשלום עם מצרים ותפעל לחיזוקו ולביסוסו." דרוקמן ביקש למחוק את המילים, המדברות על תמיכת המפד"ל בשלום עם מצרים, ולהסתפק בנוסח: "התנועה תפעל לחיזוק השלום עם מצרים וביסוסו. ההסתייגות של דרוקמן לא התקבלה. ישאל השואל, מה זה כבר משנה; ובכן, הסכמי קמפ־דייוויד הם כמו מטפחת אדומה בעיניהם של אנשי מצ"ד. עכשיו, משישנו שלום עם מצרים, הם מוכנים לחזקו ולבססו, אך להציל מפיהם שהם תומכים בו, שמא ישכחו חלילה, כי התנגדו לו בשעתו בכל כוחם, לזאת אין הם יכולים להסכים.

נץ קצת מפוקפק

גם לגבי ההסתייגות, שהתקבלה בנושא של החלת הריבונות, אפשר כביכול להמעיט מחשיבות התוספת הזאת, שהרי כל מי שראשו על כתפיו מבין, כי כאשר לא מסכימים לחלוקת ארץ־ישראל ומדברים על התיישבות בכל חלקיה, עניין הריבונות הוא כמעט מובן מאליו. אך בכל זאת, כאשר יש ניסוח הקובע, כי "התנועה תשאף להחלת הריבונות הישראלית על כל חלקי ארץ ישראל המערבית", והוא בא כתוספת לסעיף האומר, כי "התנועה תחתור לביסוס אחיזתנו המדינית, ההתיישבותית, הבטחונית והכלכלית בכל חבלי ארץ ישראל שבידינו", הרי אי־אפשר לטעות ואי־אפשר לערפל לגבי הכוונות והמגמה.

יש מידה מסויימת של לעג לרש, כאשר מול המיליטנטיות הבוטה של אנשי מצ"ד בראשותם של שפירא, דרוקמן וחנן פורת, הופך מי שנחשב בעבר הלא רחוק לנץ גדול מהשר בורג; למשל, השר זבולון המר, לנץ קצת מפוקפק. כאמור, אלה וגם אלה רוצים לעשות אותו הדבר, אך המצ"דיסטים אומרים הכל בריש גלי.

שפירא וחבריו אימצו את הפסוק הפרקטי: אם אינך יכול לנצח אותם, הצטרף אליהם. אחרי המפלה שלהם בבחירות האחרונות, שבהן קבלו יחד עם פועלי־אגודת־ישראל שני מנדטים לכנסת, האחד לדרוקמן והשני לוורדיגר (מפא"י) הבינו היטב, כי את המפד"ל צריך לכבוש מפנים. הם ששו על ההזדמנות לחזור אליה.

המבחן האמיתי של שפירא וחבריו לא יהיה בסעיף כזה או אחר במצע, אלא אם יצליחו להשיג את הנהגת המפד"ל, קרי, אם שפירא יצליח להיבחר לעמוד בראש הרשימה. אין ספק, כי יהיה זה מאבק מעניין וקשה, שכן זבולון המר, שהמתין (בסבלנות רבה מדי לטעמו) לפרישתו של הד"ר בורג, היה בטוח כי הדרך להנהגת המפד"ל שוב אינה סגורה בפניו. עתה, כאשר צץ לו יריב תוקפני, המנסה לתת להתמודדות על הנהגת המפד"ל מימד אידאולוגי, עלול המר לאבד את מה שכביכול כבר היה בידיו, אך עדיין לא השיג.

מקורביו של זבולון המר אינם רואים בהצבעה, שהיתה במושב השלישי של ועידת המפד"ל, סימן או אות להתגברות כוחה של מצ"ד, ובמיוחד לא של השר שפירא. הם גורסים, כי כאשר תהיה התמודדות על ההנהגה, רבים סיכוייו של המר לנצח את שפירא.

נגד ניסוחים מעורפלים

הנצים הקיצוניים במפד"ל מבקשים למעשה לחסום את דרכה של המפלגה לשותפות פוליטית קואליציונית עם מפלגת העבודה, כדי למנוע מצב, שבו תקום ממשלה בראשות מפלגת העבודה והמפלגות הקרובות לה משמאל. לטענתם, יש בניסוחים המעורפלים לטעמם, כדי להשאיר פתח לשותפות כזאת בעתיד, ובעיניהם לא יכול להיות אסון גדול מזה.

אם רוצים, אפשר לראות במצב הנוכחי של המפד"ל בממשלה תמונה מאפיינת לקורה בה. המפד"ל נכנסה לקואליציה כמפלגה עצמאית, בלי שקשרה עצמה לאחת משתי המפלגות הגדולות. מורשה (מצ"ד ופא"י) נכנסה לקואליציה תחת המטריה של הליכוד. למרות הפלוג ב"מורשה", והצטרפות מצ"ד למפד"ל, לא דרש הליכוד את מקומו של השר שפירא בממשלה. בליכוד יודעים, כי הוא ארוק מהם בענייני ארץ ישראל ובהתנגדות ליוזמות שלום נוסח פרס.

לשפירא לא מפריע במוכן לשבת בממשלה, גם כאשר לא מגיע לו מבחינה אריתמטי־פוליטית. הממשלה היא עבורו במה נכבדה, שמקנה לו מעמד בתוך המפד"ל, לפחות כמו לזבולון המר, שאף הוא שר בממשלה. כך או כך, המאבק בין השניים הוא היום הסיפור המעניין ביותר בתוך המפד"ל, וככל שההתמודדות תלך ותתקרב, יעלה בתוך המפד"ל הניתח, וניתן יהיה לראות כיצד הסיעות השונות מנסות לעשות לא רק את החשבון של כל אחד מהאישים הללו, אלא גם את חשבונן הן.

שיטת הכישלון המשתלם

לראובן ריבלין, עסקן חיוור, גם מפלה במישור המוניציפאלי עשויה להיחשב להישג □ עיין ערך יהושע מצא

מאת בצלאל עמיקם

תנועת החירות, סניף ירושלים, הציגה מבחן מעניין. בימים אלה היתה מטעמה, בעיתונות המקומית בעיר, מודעה המופנה לכל המעוניין להציג מועמדותו לראשות העיר להגיש בקשה אישית למשרד התנועה בהקדם.

יהודה בר־גיורא, החתום על המודעה, שכח משום־מה לציין, אם חובה על המועמד לצרף תולדות חיים ותצלום וכן אם זקוק המועמד לשלושה ממליצים המכירים אותו ואת מעלותיו. למרות שנותרו רק כעשרה חודשים עד הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות, שרויה עיר הקודש בתרדמת עמוקה. אגב, האדישות הציבורית לעניין בבחירות שנועדו לנובמבר אינם מאפיין ירושלמי. הם קיימים במישור ארצי.

בירושלים טרם הוסר הלוט מתוכניותיו של טדי קולק. בשעה שעמיתיו בעריה הגדולות של ישראל — תל־אביב וחיפה — ואף ברשויות מקומיות קטנות יותר, הביעו רצונם להמשיך ולשאת בתפקידם אם יבחר בהם ציבור הבוחרים, אין טדי קולק ממהר לצאת בהצהרות על מהות צעדיו. שתיקה זו מרתקת מועמדים, המהססים להציב נגדו מתחרים כבדים". נוכח היוקרה הרבה שממנה נהנה ראש העיר.

מועמדים פוטנציאליים, שהיו ששים לקפוץ למים הקרים, מהססים להתייצב מול "סדרי קולק הנצחי". למה ליפול לקרשים בנוק־אאוט כבר בראשית הסיבוב הראשון? מסתבר, כי התגמול לנכשל הנופל על הפנים יכול להיות לא רק שלילי, אלא להתבטא בצורה של בעיטה כלפי מעלה. כך, למשל, קרה ליהושע מצא, איש חרות, שכמו בובת "נחום תקום" הובס, התעשת, וחזר להתחרות בקולק, עד לתבוסתו הבאה הבלתי נמנעת.

הסוף, כידוע, כולו טוב. מצא הנכשל, שצימק את מספר חברי סיעתו, סיעת החירות, סביב שולחן המועצה העירונית למינימום שלא ידעה בהיסטוריה, חובק היום את כורסת הח"כ ומככב במישור הארצי. הוא היה למצליף הליכוד בכנסת, מרבה לנסוע לחו"ל כדי להכיר את תפוצות ישראל ומשחק אותה בגדול. נסיון חיים זה לימד עתה את יו"ר סניף חירות בירושלים "ראובן (רובי) ריבלין לקח מר. ריבלין, שהחזיק בדעה ואף נתן לה פומבי, כי עדיף שלא להעמיד מועמד נגד טדי קולק הפופולארי, שינה את עמדותיו.

לפני זמן קצר בישר, כי יתמודד "מול" טדי קולק, אך לא נגדו. מה משמעות הביטוי המילולי הזה? הסביר ראובן ריבלין עצמו: "תכניתי היתה לעמוד בראש רשימת הליכוד ולהימנע מהכרזה על התמודדות לראשות העיר, מתוך חרדה ואחריות כלפי מעמדה של התנועה בירושלים. סברתי כי יש להמתין עד סמוך לתקופת הבחירות, ולראות מה יעלה בגורלו של טדי קולק מבחינת רצונו האישי מחר, ומעמדו הציבורי מאידך".

ריבלין ניכווה קשות, כשהעלה את הרעיון המהפכני, שאין טעם להתמודד בבחירות מול קולק. בפוליטיקה אין כידוע חללים ריקים. עד מהרה הופתע ריבלין לגלות, כי במזכירות תנועתו שדנה בשאלת ההתמודדות בירושלים, אין מחסור במועמדים. בין השמות שנשלפו — ח"כ אהוד אולמרט, ח"כ מאיר שטרית איש יבנה ואחרים.

"אין כל הגיון שלא נציב מועמד במערכת בחירות מוניציפלית, מה עוד שהיא נופלת ביום הבחירות לכנסת. הצבנו מועמד גם כשקולק היה במיטבו, וצריך לעשות את זה גם עכשיו. צריך לתת למועמד במות ציבוריות ולהריץ אותו כבר מעתה. אין שום סיבה שלא ננצל את הפוטנציאל האלקטוראלי העצום שיש לנו בציבור".

וח"כ יהושע מצא, ירינו המושבע של ריבלין, קפץ על המציאה ולחץ אף הוא על מציאת מועמד חלופי לריבלין. אם ריבלין מוג־לב — אין לדעת מצא להשאיר לו את הזירה. ראובן ריבלין בן ה־50 נסוג במהירות, ובפגישה עם פעילי הסניף שלו הודיע להם נחרצות כי הוא המועמד ואין זולתו. כשנשאל על סיכוייו מול קולק, הודה בפה מלא: "אני ריאלי. נכון להיום הסיכויים לא רבים". יחד עם זאת סבור ריבלין, כי קולק הוא "מלך עייף. אין לו עזרה. מלחמות התרבות מתישות אותו. יש לו בעיות במערכות הארגוניות של העירייה".

ראובן ריבלין, עסקן חיוור, הרחוק מלגרוף קולות. מבסס את יוקרתו על פעילותו בתחום הכדורגל. הוא בטוח, שבזכות המנהיגות שגילה בהיותו יו"ר הנהלת בית"ר ירושלים הפופולרית, יוכל לצבור נייסות מהקהל הרחב של אוהדי הקבוצה.

בבחירות הקודמות לכנסת כשל בנסיונו להשתבץ ברשימה שהורכבה במרכז חירות. כיום, בתוקף מעמדו כיו"ר הסניף הירושלמי החזק, סיכוייו גדולים יותר. מפלה במישור המוניציפאלי עשויה להחשב לו להישג. בראיון בבטאון סניף חירות המקומי בירושלים, מנסה ריבלין ללטש את דמותו: "בכוונתי לנהל מערכת בחירות, שבמסגרתה אציג בפני הציבור הירושלמי את סגולותי, כישורי ויכולתי לשמש כראש עיר של ירושלים השלמה. אין בכוונתי לנסות ולנפץ את "אגודת טדי", אלא לשכנע כי יש חיים אחרי עידן קולק".

מועצת סניף חירות עומדת להתכנס בימים אלה לאשר את רובי ריבלין כמועמד הליכוד לראשות העיר ובראש הרשימה למועצה. המכרז שפרסמה בעיתונות נתפר מראש ונועד כנראה להסיר לזות־שפתיים ולהוכיח כי עקרון שוויון זכות ההתמודדות — נשמר.

מנהיג ולא "נץ"

מכתב גלוי לשמחה דיניץ

מאת דב בר־ניר

מכתב גלוי זה אליך הוא בלתי־אישי, מכמה טעמים: אינני מכיר אותך אישית, [illegible] לא הסמיך אותי — בסיעתנו [illegible] והציוני — לשגר לך מכתב זה. [illegible] מי שהיה עד לקונגרס זה חבר הוועד הפועל הציוני, אני מכיר את התנועה הציונית. [illegible] בקונגרס זה עוררת תקוות רבות [illegible] הדברים בתנועה הציונית, אך גם [illegible] אשמש ביטוי במכתב זה. [illegible] ידוע כ"נץ" במפלגתך, אך [illegible] הציונית שהעלתה אותך לתפקידך [illegible] כל ניצית — ולפי מיטב תחושתי [illegible] הדבר התחיל כבר לעורר בעיות. [illegible] בעיות אלה, אמנה שתיים: מה קרה [illegible] ההפגנות שעד לקונגרסים האחרונים [illegible] "ייתכנת" למופת והצדיעה לכל [illegible] ישראלית תהיה אשר תהיה, ונתגלו כה לפתע, בשנים אלה, סימני עצמאות ואף מרידה בנוהגים ישראליים, כגון ההתנחלות בשטחים, או המעמד המונופולי של הזרם האורתודוקסי. שנית — כבר בקונגרס הציוני, שבו נבחרת על־ידי קואליציה ברורה ומפורשת, גילית סימנים של רצון אישי להוות מעין "לשון מאזניים" בין שני מחנות די מנוגדים. ואמנם, על שני אלה — אופי המחנה שבחר בך, ואופי פעולתך־אתה, כולה בראשיתה — ארחיב במקצת את הדיבור.

★

הערה מקדימה לעניין נטייתך הפוליטית־הניצית. אני קורא ב"מעריב", ממש בימים אלה, כי "בהתכנסות של ראשי הזרם המרכזי של המפלגה, שבראשו שלמה הילל ושמחה דיניץ, טען יו"ר ההנהלה הציונית שמחה דיניץ, כי המאבק נגדו בעת שהתמודד על המועמדות לתפקיד מול זווילי, מצביע על נסיון להתרחק מדרכה המקורית של מפלגת העבודה". אני מניח שהדברים נמסרו פחות או יותר בדיוק.

אני־עצמי אינני חבר מפלגת העבודה ואינני ממונה על "כשרותה". אך דבר אחר הוא סוד גלוי: מפלגתך במועצה, ובהופעותיה בקונגרס הציוני, מצדדת בפשרה טריטוריאלית, בוועידה בין־לאומית בנסיון להשכנת שלום במזרח־התיכון, בהפסקת ההתנחלויות ועוד ועוד. אולי תוכל לומר לנו במה, בכל אלה, "מתגלה נסיון להתרחק מדרכה המקורית של מפלגת העבודה" — ואני שואל זאת, משום שאין הדבר עניין "פנימי", אלא הוא ציבורי, ואף לאומי ממדרגה ראשונה; יתירה מזו: הוא עניין ציוני ממדרגה ראשונה. נניח לרגע שאתה צודק ומפלגתך סוטה, או סטתה, מדרכה המקורית. כיצד תנהג אתה, כיו"ר ההנהלה הציונית, בסוגיה מרכזית כזאת? כאן אולי אפתיע אותך, אך עליך להיות, בפעולתך הציונית, "יונה", אם אמנם תרצה (וגם חייב) לבטא את הקואליציה הציונית שהעלתה אותך לתפקידך הרם. אני יודע שעם היבחרך, הצהרת שמעתה אתה ראש ונציג הקונגרס הציוני כולו, וגם ידוע כי בתנועה הציונית יש מה שקוראים קואליציה "מקיר אל קיר", ללא סיעה שליטה מזה ואופוזיציה מזה. עם זאת, התנועה הציונית אינה יכולה לעבור דרך טיפות הגשם, ולהישאר "יבשה": היא חייבת "להירטב" בהכרעות גורליות, ואין היא יכולה למלא את פיה מים.

כך גם עשתה בקונגרסים אחרונים, כאשר הבריזה שאין היא מצדדת במדיניות ההתנחלותית של ממשלת הליכוד, בשעתו. בקונגרס זה הועלתה הצעה — שאתה פעלת לגנוז אותה — והיא צירדה בבירורים

(המשך בעמוד 8)

גרנות ● אין הבדלים מהותיים

אלוני ● למנוע „מלחמת אחים"

עת לרוץ ביחד

מאת ויקטור בליט *

מדוע אני תומך בהליכה משותפת של מפ"ם ור"צ בבחירות לכנסת הי"ב? מדוע חזית זו חיונית לקראת נובמבר 1988 ואף גורלית לעתידו של השמאל בישראל לטווח ארוך?

עם ישראל זקוק לתוכנית שלום אמיתית ולחזית שמאל שתעמוד מאחוריה. תוכנית שלום, אשר תיתן פתרונות ללב הסכסוך באזורנו: בעיותיו של העם הפלשתיני. רק נכונות להשתית הסכם שלום על בסיס מימוש הזכות של שני העמים להגדרה עצמית, מסוגלת להפשיר את התהליך המדיני במזרח־התיכון.

מבחינה זאת קיים טשטוש תחומים בין „העבודה" לליכוד. קשה יהיה למנוע משטר דו־מפלגתי בתנאים בהם הפערים האמיתיים בין השמאל לימין מצטמצמים והולכים. כך נוצרים התנאים בהם מפלגת העבודה והליכוד יכלו בנקל להסכים להמשך קיומה של ממשלת הליכוד הלאומי לאחר הבחירות. במיוחד לאור העובדה, שבנוגע למדיניות הכלכלית־חברתית אין הבדלים מהותיים בין שני הגושים הגדולים, כשפרס ומודעי ממשיכים לטעון ל„אבהות" על התוכנית הכלכלית שהצליחה לערער את התשתית הפרודוקטיבית בישראל, תוך העדפה מובהקת של המגזר הפיננסי.

והנה, לאחר 23 שנה, עומדת מפ"ם להופיע ולבקש את אמונו של הבוחר מן הצד השני של המתרס, כמפלגה קטנה ובלתי־קשורה לגושים הגדולים. רק חזית שמאל מסוגלת ליצור דינאמיקה של מניעת תחושת בזבוז אצל ציבור הבוחרים. רק אזרח המשוכנע שהצבעתו למען חזית שמאל יכולה להעמיד כוח ציוני מתקדם כלשון מאזניים אפשרית בממשלה שתבוא בעקבות הבחירות של נובמבר 1988 — יסכים להטיל בקלפי פתק לחיזוק מגמה זו. הופעה נפרדת של רצ ומפ"ם תגביר את הנטיה להעביר את הקול אל הגוש הגדול.

אני יודע שקיימים הבדלים בהשקפותיהן של שתי המפלגות, בתחומים שונים, אך הם לא באים לידי ביטוי בשאלות המכריעות עליהן יצטרך עם ישראל לתת תשובות בעתיד הנראה לעין. רצ צריכה את מפ"ם באותה מידה שמפ"ם צריכה את רצ. קיים אינטרס אובייקטיבי, משותף בינן מפ"ם לר"צ, או במלים אחרות: רצ זקוקה למפ"ם באותה מידה שמפ"ם זקוקה לר"צ. שתי המפלגות יכולות ליהנות ממנוף רציני יותר ומתגבור יכולתן באופן משמעותי ביותר. הנחה זו קשורה לאופי שתי המפלגות. המשלימות זו את זו, ללא צל של ספק. אולם אין לדעת האם האינטרס האובייקטיבי המשותף יגבר על המכשולים:

● ההנהגות מתנגדות למהלך המוצע מסיבות אופורטוניסטיות, או במלים אחרות, חלוקת כסאות לטווח קצר.

● בשתי המפלגות קיימות קבוצות מיליטנטיות שיעשו כל מאמץ להכשיל מהלך של התלכדות ויצירת מכנה משותף שיאפשר הליכה משותפת.

צפוי מצב טראגי אם שתי המפלגות ירוצו בנפרד. שתיהן נלחמות על אותו ציבור, ולכן ההתנגשות בלתי־נמנעת במערכת הבחירות הקרובה. מפלגה אחת תכה את האחרת בצורה בלתי־פוסקת ושתיהן יחד לא יתפנו לעסוק בירירים האמיתיים.

ככל שמפלגת העבודה תתרכז יותר, במערכת הבחירות שלה, סביב שאלות השלום, „הפרוזדור" הפנוי לשמאל יהיה קטן יותר ויותר. נסביר ללא הרף שהפתיחה ה„בינלאומית" של פרס אינה פתרון ואין בעצם שום סיבה לחשוב במונחים של שלום למזרח־התיכון כשפרס מדבר רק על חלוקת הגדה עם ירדן, על פשרה שבהפכה מטריטוריאלית לפונקציונאלית בלבד, וכאשר הקונדומיניום ־הידוע לשמצה אינו מביא בחשבון אפשרות של הגדרה עצמית לפלשתינים. במאבק בין השלום הכללי, הערטילאי וללא מחיר, לבין הקיפאון המוחלט של הליכוד „האזרח הקטן" לא יתעכב בשאלות „משניות". הוא יתן את אמונו לפרס או לשמיר, כשהאופציות קוטביות.

ההתעקשות שבהליכה נפרדת, שתבוא לידי ביטוי במלחמת אחים בתוך מחנה השמאל בארץ, תהיה החמצה היסטורית נוספת (לאחר כישלון ה„מסד"), לא רק אלקטורלית, אלא בזבוז אופציה ריאלית ואמיתית להקמת גוש פוליטי רציני, בעל יכולת פרלמנטרית ובעל תוחלת חיים לטווח ארוך, כשפוטנציאל הגידול שלו ויכולתו לכבוש לבבות, הם גדולים למדי.

התנהגות רציונאלית של מנהיגות מפ"ם היתה צריכה להובילה לקרוא באופן פומבי לר"צ להקים חזית לקראת הבחירות. יוזמה זו יכולה להגביר תהליך פוליטי רציני של התלכדות השמאל. אולם, אם איננו מקבלים תשובה מספקת מר"צ, קריאה פומבית זו משמעותית לליכוד המחנה פנימה ככללותו ולליכוד שורות הקיבוץ הארצי בפרט. יוזמה כזו תאפשר לנו לחייב את רצ לגלות עמדה ברורה בנידון ולחדד את הפרופיל שלנו כמפלגה חלוצית אשר דוחפת, מובילה וחותרת להתלכדות מחנה השמאל בארץ.

כותב המאמר הוא חבר קיבוץ רמות־מנשה

מנהיג ולא „נץ"

(סוף מעמוד 7)

מדיניים גלויים ואחראיים, בכל הנוגע לבעיות היסוד של מדינת ישראל והחברה הישראלית, בקונגרסים הציוניים ובמושבי הוועד־הפועל הציוני מתוך הנחה שמדינת ישראל איננה נחלת הישראלים בלבד, אלא היא מדינת העם היהודי כולו. והרי איש לא העלה על הדעת שהקונגרס יבוא במקום הכנסת ובמקום ממשלת ישראל, אך הכוונה הינה שיהודי התפוצות לא יהיו אילמים וסתומי־פיה, אלא יביעו דעה מתוך שותפות וחרדה לגורל כולנו. וכאן — „ניצים", או אנשי הליכוד, אינם רוצים „בהתערבות זרה" כזאת, שכן הם חשים, שיהדות התפוצות אינה מסכימה לעמדתם ואינני מזכיר כאן אפילו את הרוחות המנשבות בקרב אנשי הסוכנות היהודית.

ברם, מה צריך לעשות יו"ר ההנהלה הציונית, במצב זה? תשובתך היא כנראה: עליך לפשר, ואם יש צורך — לגנוז הצעה שאינה מקובלת על פלוס. דעתי היא, שעליו לבטא, בסוגיות־יסוד, את הקואליציה שהעלתה אותו לתפקידו הציוני והלאומי. אחמיר אפילו את נוסחתי: תפקידו איננו לבטא את הישראלים, או חלק מהם, כלפי התפוצה, אלא תפקידו לבטא את הרוב בתנועה הציונית, שהוא בחלקו רוב תפוצתי כלפי מדינת ישראל, מתוך חרדה לגורלה ושגשוגה. אתה מעתה מעין מנהיג העם היהודי, ולא חלקו הישראלי בלבד. וכאן עולה השאלה: העם היהודי־הציוני — מהו עתה, בשעה היסטורית זאת?

★

מישהו שאל את השאלה המסקרנת הזאת: מה קרה לאותה תנועה ציונית, שבה מתבשלת קואליציה ציונית אנטי־ליכודית וזו נותנת יד להצעות „יוניות" אך אפילו הקונגרס הציוני, שגעש כולו שערוריות והפרות־סדר, לא הגיע כלל לקבלה מסודרת של החלטות רהוטות? התשובה תהא בערך כזאת: בעוד שמעשי הטרור בארץ, ושאר מהומות, דוחפים חלקי עם שונים בישראל למעין ניציות, בראש־ובראשונה „יצרית", על רקע שפיכות־הדמים המתמרת בארץ, הרי בתפוצות, תגובות היהודים, דווקא מתוך ריחוקם מן העימות הישראלי־הערבי רווי־הדמים, הן שפויות יותר, וממילא שקולות יותר, וממילא יוניות יותר.

מלחמת הלבנון — „מלחמת־הברירה" של מנחם בגין — תרמה כאן לא מעט להתפכחות התפוצה.

כאן אני חוזר לטעמו העיקרי של מכתב גלוי זה: שמחה דיניץ, אם אדיר חפצך להצליח בתפקידך (וחלילה, לא לגרום לעירעור מעמדך, או לעירעור הקואליציה שהביאה אותך לתפקידך) עליך לבטא את מרבית העם היהודי הזה ואת תביעת עם זה למדיניות שפויה ויונית, ולמעורבותו הברוכה בענייני ישראל — מדינת העם היהודי כולו. אני מקווה שדבריי הצנועים ישפיעו במשהו על החלטותיך הבאות.

משולשים

מי עוזר ליצוא? סמן 2x1

שאלה: מי עוזר יותר ליצואנים — שר התעשייה והמסחר אריאל שרון או נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן. תשובה חלקית: שר האוצר משה נסים.

בחודשים האחרונים מנהל משרד התעשייה והמסחר מאבק למען תמיכה בתעשיות היצוא: לאור השחיקה החדה ברווחיות היצוא, בעיקר לגוש הדולרי. במהלך המאבק הגיש שרון מספר הצעות לעידוד היצוא, במסגרת תוכנית סיוע שהציג בממשלה, אולם משרד האוצר סירב להורים עשרות מיליוני דולרים נוספים למטרה זו וטען כי דרישותיו של שרון יגרמו חריגה גדולה מהתקציב. במקביל חזר ועלה דב לאוטמן מספר פעמים לירושלים, כדי לשכנע את הגורמים הממשלתיים בחיוניות של הסיוע ליצוא.

בסוף השבוע מסר יו"ר האגף להסברה בהתאחדות התעשיינים, אלי לניארו, כי נסים הודיע ללאוטמן שהוחלט להקים קרן בהיקף של 70 מיליון הולר, שתעניק הלוואות למפעלי תעשייה המייצרים ליצוא. לדבריו, מקבלי ההלוואות ייקבעו על־ידי ועדה משותפת למשרד התעשייה והמסחר ולאוצר.

אז מה מקומו של התמ"ס בסיפור? בסוף השבוע כעסו ראשי משרד התעשייה והמסחר, ושרון הכריז: זה לא פתרון ליצוא. בצמרת התמ"ס כועסים על התאחדות התעשיינים, שמיהרה להוציא את הידיעה לכלי התקשורת, וטוענים כי ההתאחדות התבקשה שלא להוציא ידיעות ללא תיאום. אגב, דובר ההתאחדות לא שכח לציין בהודעתו את תרומתו הרבה של נשיאו לאוטמן להקמת הקרן החדשה.

בתגובה אמרו אתמול בהתאחדות התעשיינים, כי הגורם שטיפל עם ההתאחדות בנושא היה האוצר, וכי פרסום הקרן נעשה בתיאום עם לשכתו של נסים. ההודעה הרשמית של ההתאחדות מבקשת להתפייס עם התמ"ס: „ההודעה שלנו היתה מתואמת עם כל הגורמים הנוגעים בדבר".

התעשיינים יכולים להמתין בינתיים לשיפורים נוספים בתוכנית הסיוע. יש להניח, כי על ההודעה הבאה שרון כבר לא יוותר.

אודי נחשון

פסימיות בקרב התעשיינים

בסקטור המייצא מתחזקת מגמת ההאטה, וציפיות התעשיינים מרמזות על המשך מגמה זו אף ביתר שאת בשנת 87 — כך עולה מסקר ציפיות בתעשייה לחודשים אוקטובר־דצמבר 87 שנערך על־ידי אגף הכלכלה בהתאחדות התעשיינים. הסקר מקיף מדגם מייצג של כ־400 מפעלים.

24 אחוז מהמשיבים בסקר האחרון דיווחו על ירידה בהיקף משלוחי היצוא ברבע השלישי של השנה. 77 אחוז מהמפעלים דיווחו על ירידה ברווחיות היצוא ברבע השלישי.

עוד עולה, כי המפעלים ממשיכים להיתקל בקשיים בגיוס עובדים לתעשייה ורק 14 אחוז מהמפעלים דיווחו כי לא נתקלו בקשיים כאלה.

מהסקר מתברר גם כי הגידול בהשקעות, שהחל במחצית השנייה של 86, עתיד להיפסק בסוף השנה, ו־35 אחוז מהמפעלים אינם מתכננים כלל השקעה במפעליהם. רק 15 אחוז מתכננים השקעה גדולה.

מפעלי ענף המזון ממשיכים להיות האופטימיים ביותר בכל התחומים, אם כי הדיווחים לגבי מצב יצוא מצביעים על הרעה משמעותית בהשוואה לסקרים קודמים. מפעלי הכימיה והפלסטיקה, שהיו אופטימיים בסקרים קודמים, מגלים עתה פסימיות ביחס להמשך עסקיהם ברבעון האחרון ובעתיד. א. נ.

מבזקים כלכליים

„מבטחים" איתנה

■ מספר חברי „מבטחים" שהיתה לפחות פעולה אחת בחשבונם בשנה האחרונה עולה על 400,000. „מבטחים" תגבה השנה כ־550 מיליון שקל, ובנוסף לתשואה מהשקעות קודמות תגיע הכנסתה ליותר ממיליארד שקל בשנת 1987. סך תשלומיה לכ־50 אלף גימלאיה יגיע השנה לכ־300 מיליון שקל — מסר עמוס ערן, מנכ"ל „מבטחים". ההון הצבור ב„מבטחים" הגיע החודש ל־7.2 מיליארד שקל, גידול ריאלי של 7.5% בהשוואה לשנה הקודמת. מתוך נתונים אלה ותחזית „מבטחים" לעתיד, אפשר לומר בבטחון שמצבה איתן והיא תוכל לעמוד בכל התחייבויותיה.

ייעוץ להבראה

■ חברה חדשה, „קרדן ניהול וייעוץ", שהחלה לפעול באחרונה, מתמחה בתחום לא שגרתי — ייעוץ, הבראה, בנייה וניהול של תיקי אשראי.

בארץ פועלים יועצים רבים בתחומי ניהול השקעות, אולם עד כה לא נהנו עסקים מייעוץ בתכנון מערך האשראי שהם לוקחים, תחום העשוי להיות גורלי לעסק. החברה הוקמה ביוזמת עמוס שנהר ובשיתוף עם חברת „קרדן השקעות" הרשומה בבורסה. שנהר פרש לא מכבר מבנק לאומי, בו מילא תפקידים בכירים כמנהל אחד הסניפים הגדולים בתל־אביב במחלקה לפיתוח עסקים ובמחלקת כוח אדם. כן כיהן ארבע שנים כסגן נשיא ההנהלה האזורית של הבנק בניו־יורק וכאחראי על סניפיו מחוץ לניו־יורק ורכש ניסיון רב בבניית מערכי אשראי והבראת גופים עסקיים.

„קרדן ניהול וייעוץ" מתרכזת במתן הכוונה וסיוע לעסקים בריאים ביסודם, שנקלעו למצוקה בגלל מבנה אשראי פגום ותזרים כספים בלתי מתואם. החברה בודקת את מערך האשראי והניהול ומציעה פתרונות לבעיות הלוחצות. בדרך זו, לדברי החברה, חולצו כבר כמה עסקים מאימת פירוק. בעת הצורך משתתפת בניהול העסק, אם מטעם בעלי העניין או מטעם בעלי החוב, וכך מתאפשרת בקרה מלאה על עסקי החברה ונכסיה.

חח"ד צמוד

■ בנק לאומי מפעיל מכשיר חדש — חח"ד צמוד לדולר — המאפשר ללקוחות מסחריים להבטיח לעצמם קו אשראי בשקלים צמודים לדולר בריבית קבועה. הריבית שנקבעה לרבעון הראשון היא בשיעור 1 אחוז לחודש צמוד לדולר. בבל"ל מציינים, כי החשבון מתאים במיוחד ללקוחות מסחריים שלעסקיהם זיקה למטבע־חוץ וללקוחות המבקשים לגוון את הרכב תיק האשראי השוטף שלהם. הבנק יגבה עמלת הקצאה בשיעור 3 אחוזים לרבעון, שתשולם מראש והכוללת את דמי ניהול החשבון. המסגרת המינימלית בחח"ד צמוד לדולר היא 7,500 ש"ח, כאשר סכום המינימום לפעולה בודדת הינו 1,500 ש"ח והלקוח יכול למשוך או לפרוע סכומים בכל יום שבו מתפרסם שער יציג לדולר. בתום כל רבעון יודיע בל"ל על השינויים בריבית ובעמלת ההקצאה, עבור הרבעון הבא אחריו.

העורך הכלכלי: צבי טימור

המדד יעודכן

■ הסטטיסטיקן הממשלתי, פרופ' משה סיקרון, הודיע כי הסתיים סקר הוצאות המשפחה שתוצאותיו מתקבלות בימים אלה. תוצאות אלה ישמשו, בין היתר, מחודש ינואר הקרוב — לעדכון סל מדד המחירים לצרכן. פרופ' סיקרון הזכיר גם את חשיבותו של מפקד האוכלוסין והדיור ועמד על הצורך להתחיל כבר ב־1988 בתכנון ראשוני של המפקד הבא, שנועד להיערך בשנת 1993.

1,120 דירות

■ גידול של 14.5% חל השנה במספר הדירות שמכרה חברת שיכון עובדים. עד שבוע האחרון של חודש דצמבר מכרה החברה 1,120 דירות בכל רחבי הארץ, לעומת 979 דירות בשנת 1986. בישיבת מועצת המנהלים של „שיכון עובדים" ציין היו"ר, רפי אדרי, כי על־פי תוכנית העבודה המירבית היה על החברה להגיע לכ־1,100 דירות השנה. עתה מסתבר כי החברה עברה יעד זה. סביר, שעד סוף השנה עוד יגדל מספר הדירות שיימכרו על־ידי החברה.

דוברים בתיירות

■ ביה"ס המרכזי לתיירות בישראל מקיים, לראשונה, קורס למנהלי יחסי ציבור במלונאות. מסיימי הקורס יקבלו תעודה מטעם משרד התיירות המקנה להם עדיפות בקבלת עבודה במלונאות. מנכ"ל ביה"ס לתיירות, ד"ר יהודה פרת, מסר כי קרן ההשתלמות המקצועית הביעה את נכונותה להשתתף במימון חלק משכר הלימוד לעובדים במלונות.

החזקת רכב

■ החזר הוצאות רכב (מגולם) למכונית בנפח מנוע 1,300 סמ"ק יגיע ב־1 בינואר 88 ל־0.67 ש"ח לק"מ, ולמכונית בנפח 1,600 סמ"ק ל־0.71 ש"ח לק"מ — כך עולה מעדכון הוצאות רכב ואשל של „חשב", היחידה הבין־קיבוצית לשירותי ניהול. מסיכומי „חשב" עולה, כי עלות אחזקת מכונית משומשת בנפח 1,300 סמ"ק, הנוסעת 12,000 ק"מ לשנה, מגיעה לכ־6,300 ש"ח לשנה, כולל הוצאות קבועות ומשתנות (החזר הון, רישיון, ביטוח, תיקונים וחלפים, צמיגים, דלק וסיכה). עלות אחזקת מכונית בנפח 1,600 סמ"ק (מכונית חדשה מוסדית) הנוסעת 20 אלף ק"מ לשנה, מגיעה ל־11,400 ש"ח.

דוגמאות לעלות אחזקת כלי רכב מסוגים שונים: „פיאסטה אל", „פיז'ו 205" (1,100 סמ"ק) — 0.48 ש"ח לק"מ, „סובארו" 1,300 — 0.53 ש"ח לק"מ (בנסיעה של 15,000 ק"מ לשנה); טנדר „פיז'ו 404" (40,000 ק"מ לשנה) — 0.4 ש"ח לק"מ, קטנוע וספה 150 סמ"ק (12,000 ק"מ לשנה) — 0.30 ש"ח לק"מ.

א.נ.

מאזוט יקר

■ הורדת מחירי המאזוט לתעשייה אינה מספקת, והם עדיין גבוהים בכ־40% בהשוואה למחירים באירופה. על משרד האנרגיה להוזיל שוב המחירים ולהשוותם לחו"ל — טוען עופר ירקוני, מנהל המחלקה לכלכלה בהתאחדות התעשיינים. לדבריו, מאזוט כבד 4000 נמכר בשוקי העולם במחיר ממוצע של 69 דולר לטון, בעוד שמחירו בישראל מגיע ל־99 דולר לטון.

„בירדמן" עצמאית

■ החל ב־1 בינואר 88 הופכת חברת „בירדמן", מקבוצת „הסנה", לעצמאית בתחום ביטוחי המשנה, לאחר שעד כה עסקה בתחום זה עבודה על־ידי „הסנה". ביטוח המשנה של „בירדמן" ייעשה על־ידי קבוצה של חברות ביטוח־משנה מהמובילות בעולם, בראשות חברת „מינכן ריי". בהנהלת „הסנה" אומרים, כי אין כל כוונה למכור את „בירדמן" לגורם כלשהו. „הסנה" השלימה רכישת 51 אחוז ממניות החברה ב־84 ומאז היא מנהלת מאזנים רווחיים, אומרים בהנהלת „הסנה".

שיפור השירות

■ נציב שירות המדינה מינה מועצה קבועה, המועצה לשיפור השירות לציבור, שתפעל ליד נציב השירות — מסר נציב שירות המדינה מאיר גבאי. המועצה תגבש מדיניות מרכזית בתחום שיפור השירות לציבור, תייעץ לממשלה ותגבש הצעות חקיקה. חברי המועצה הם מאיר גבאי — יו"ר, יורם בליזובסקי, נסים ברוך, פרופ' טנה רגב, עדה לבנון, יעקב סלמן, חיים קונסקי, ד"ר שמשון שושני. מאיר אהרונוב ישמש כמרכז המועצה.

מדיחים ליצוא

■ „אמקור" חתם על הסכמים ליצוא כל 45 אלף מדיחי כלים בשנה הבאה, בשווי של 6 מיליון דולר. מדובר במדיח מדגם „פוני", שנרכש על־ידי בריטניה, הולנד, צרפת, יוון וטורקיה. מסיכומים ראשונים שנערכו ב„אמקור" מתברר, כי בחודשים האחרונים הוטסו מישראל לאירופה כ־5,000 יחידות של „פוני", וכולן נמכרו לקראת חג המולד. דובר „אמקור" מסר, כי החברה משלימה התקנת קו הכנות לשיווק ה„פוני" בשוק האמריקני בתחילת 89.

יצוא לקוריאה

■ גידול של עשרות אחוזים נרשם בתשעת החודשים הראשונים של השנה בהיקף הסחר בין ישראל לדרום־קוריאה. בתקופה זו גדל היצוא הישראלי למדינה זו ב־33 אחוז והסתכם ב־14.4 מיליון דולר. בעוד היבוא מקוריאה גדל בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב־48 אחוז והסתכם ב־38 מיליון דולר.

היצוא הישראלי לדרום־קוריאה כולל כימיקלים, מוצרי מתכת ומכונות, ציוד חשמלי ועוד. היבוא לישראל כולל מוצרי מזון, חוטים, אריגים, מכונות וציוד ועוד.

שבוע התכשיט

■ 78 קניינים אמריקניים מרשתות תכשיטים גדולות הודיעו עד כה על כוונתם להגיע ל„שבוע התכשיט" שיתקיים בירושלים ב־11 בינואר. בין החברות שאישרו את באתן רשת „ג'ורדן מארש", „זאייל" ועוד רשתות הגדולות בארה"ב בתחום התכשיטים, בעלת יותר מ־500 חנויות, „ביסטו", ומכירותיה אשתקד היו 400 מיליון דולר, ונציגי רשת „גולד בינד". יצוא [illegible] יסתכם השנה בכ־200 מיליון דולר לעומת 174 מיליון דולר ב־86.

חדשות המשק

קלושים הסיכויים שכיתן יפעיל מחדש את אתא

„כיתן" לא עמד השנה בתוכנית היצוא שלו לשוק האמריקני. בתחילת השנה תכננו ראשי החברה לייצא לארה"ב בסכום של 15 מיליון דולר, אך בפועל תייצא החברה לשוק הזה מוצרים בשווי 3־4 מיליון דולר. בשנה שעברה הסתכם היצוא של „כיתן" לארה"ב ב־10 מיליון דולר, ובחברה זוקפים זאת לפריצת הדרך שהושגה עם החתימה על ההסכם לאיזור סחר חופשי בין ישראל לארה"ב. הירידה הדראסטית בהזמנות היצוא, והפגיעה ברווחיות היצוא שבוצע, עלולות לפגוע ברווחיות החברה ב־87.

בהנהלת „כלל תעשיות" עדיין לא הוחלט מה ייעשה בנכס הגדול האחרון של „אתא", כ־61 דונם קרקע עליהם עומד המפעל בקריית־אתא, שנרכש על־ידי „כיתן" במיכרז פומבי בשבוע שעבר. ל„על המשמר" נודע, כי קלושים הסיכויים להפעלה מחודשת של מפעל טקסטיל במקום זה, וככל הנראה ייבנו במקום בתי מגורים או מרכז מסחרי. יצויין, כי המפעל נמצא בעיבורו של איזור מגורים בקריית־אתא.

לראשי „כלל תעשיות" הובהר בינתיים, כי ראש מועצת קריית־אתא אינו תומך בהקמת מפעל טקסטיל על השטח שנרכש על־ידי „כיתן", ומנהלי „כיתן" סבורים שכיום הם יתקשו למצוא די עובדים למפעל חדש.

אודי נחשון

בנק ישראל פרסם מדיניות המכרזים לינואר

בנק ישראל יקיים בחודש ינואר ארבעה מכרזים מוניטריים שבועיים עבור מערכת הבנקאות, וכל אחד מהם יהיה בסכום כולל של 750 מיליון ש"ח ויינתן ל־7 ימים. המכרז הראשון ייערך ביום חמישי הקרוב.

הסכום שיועמד למערכת הבנקאות במסגרת מכרזים אלה מגיע ל־750 מיליון ש"ח בממוצע חודשי והוא נקבע על־פי תחזית מצב הנזילות במערכת במהלך ינואר, ובהתחשב בהלוואות המוניטריות הנוספות במיכסה העומדת לרשות הבנקים.

דובר בנק ישראל מסר, כי השבוע יפרעו הבנקים שתי הלוואות, בסכום כולל של 750 מיליון ש"ח, שהועמדו להם במכרז בדצמבר.

בנק ישראל חוזר ומבטיח להמשיך ולעדכן את הבנקים במדיניות המוניטרית שלו גם בחודשים הבאים.

א.נ.

התנגדות לסגירת מכון הסיבים

משרד התעשייה והמסחר מתנגד להצעת משרד האוצר לסגור את מכון הסיבים, העוסק בבדיקה של מוצרי טקסטיל, עור ונייר. האוצר תובע לסגור את המכון, בטענה כי אין כל צורך במכון כזה. אם יוחלט לסגרו, יפוטרו 42 עובדיו.

במשרד התעשייה והמסחר אומרים, כי המכון הוא הגוף היחיד בארץ המבצע בדיקות טיב של מוצרים, בין השאר עבור גופים ממשלתיים, כמו משרד הביטחון ומשרד הבריאות, ותוצאות הבדיקות מוסכמות על־ידי החשב הכללי באוצר. בתמ"ס מזכירים, כי לפני שנתיים בוצעו במכון פעולות ייעול ועל־פי דרישת האוצר צומצם כוח האדם בו בכשליש. עוד מציינים, כי חלק הארי מתקציב המכון בא מהתעשייה, בתמורה לשירותים שהוא נותן למפעלים שונים.

א.נ.

„אורדן" הפסיד מכרזים של הצבא האמריקני

„אורדן" נאלץ לדחות באחרונה מספר מכרזים של הצבא האמריקני, כיוון שלא היה מסוגל לבצעם במחירים רווחיים. מדובר במכרזים שמפעלי „אורדן" קיבלו מדי שנה בשנים האחרונות.

בהנהלת „כלל תעשיות" מודאגים מאוד מההחמרה במצבו של „אורדן", לאור הירידה הדראסטית בהזמנות הקבועות. בינתיים לא הועילו בעניין זה גם המאמצים שעושה מערכת הביטחון בקרב הממשל האמריקני כדי להגביר את ההזמנות מתעשיות הבטחון הישראליות, ו„אורדן" לא זכה בנתח כלשהו מהעוגה שהובטחה לשר הביטחון יצחק רבין.

חברת „אורדן" סיימה את 86 בהפסד של 7 מיליון דולר, ואת המחצית הראשונה של 87 בהפסד של 3 מיליון דולר. בתקופה זו נסגרו שני מפעלים של החברה וכוח האדם צומצם מ־1,700 ל־1,200 עובדים. 1986 היתה השנה הקשה ביותר שידעה החברה מאז היווסדה, ובעקבות ההתפתחויות האחרונות חוששים כי 1987 תהיה קשה יותר. „אורדן", כמו מפעלים אחרים, נפגע משחיקת שער הדולר ומהקפאת שער החליפין. אולם בניגוד למפעלים אחרים, ל„אורדן" יש תלות רבה בשוק האמריקני ונסיונות שנעשו בשנה האחרונה לפתח שווקים נוספים באירופה לא הצליחו.

א.נ.

קרן חדשה להשקעות

■ קרן קנדית פרטית להשקעות בתעשייה הישראלית החלה לפעול בארץ בימים אלה. הון היסוד של הקרן הוא 4 מיליון דולרים קנדיים והמשקיעים בה הם בכירי אנשי העסקים היהודיים בקנדה. את הקמת הקרן יזם יעקב בורק, שהיה ממקימי חברת „יסום" ושימש כמנהלו הראשון של „כוח המשימה הכלכלי" בישראל. הוא ישמש גם מנהל הקרן בארץ. הקרן החדשה, „אורגרין השקעות — קנדה־ישראל", תשקיע בעיקר בחברות תעשייתיות מייצאות, או בעלות פוטנציאל יצוא, ואינה מתכוונת לרכוש שליטה בחברות שתשקיע בהן. הקרן תנוהל בשיתוף עם בנק השקעות קנדי, „החברה למימון תאגידים קנדיים".

מקור האינפלציה ב־1987

הפיחות ומחירי היבוא

האינפלציה בשנת 1987 תסתיים ב־16 אחוזים. הפעם, ניתן להסביר את מלוא שיעור האינפלציה. היא כולה נובעת משערי מטבע החוץ ומחירי היבוא. מדצמבר 1986 עד דצמבר 1987, בוצע פיחות השקל כלפי סל המטבעות בשיעור של 12 אחוזים. הפיחות של השקל אומנם מורכב משניים, מפיחות של 28 אחוז כלפי הסל האירופי ומפיחות ממוצע של 3–4 אחוזים כלפי הדולר. זה מה שנותר מהפיחות של 12 אחוז בראשית 1987.

פיחות השקל כלפי הסל, בתוספת התייקרויות בחו"ל בשיעור של 3־4 אחוזים במחירי היבוא, מסבירים את מלוא שיעור האינפלציה. היצרנים המקומיים מעלים את מחיר התוצר המקומי בהתאם לעליית מחירי היבוא המתחרה. אומנם במשך השנה המחירים הסיטונאים עלו יותר — בכ־21 אחוז, אך בממוצע הם עלו רק בכ־12 אחוז, כלומר כתוצאה מהגבלות אדמיניסטרטיביות בראשית השנה התעשיינים פיצו את עצמם בפיגור־מה בגין הפיחות. מאחר שמדד המחירים לצרכן עלה רק ב־16 אחוז, קיים פוטנציאל אינפלציה של 5 אחוזים לשנה הבאה, מעבר לפיחות ולהתייקרות היבוא. אולם התייקרות זו של מחירי התעשייה טרם באה לידי ביטוי השנה.

למרות זאת, בנק הפועלים צופה אינפלציה של 16% גם בשנה הבאה. הם מניחים פיחות של כ־10 אחוזים, שיתבצע באמצע השנה, לאחר שיגיעו להסדר עם ההסתדרות לעיקור הפיחות מתוספת יוקר. אולם קשה לדעת מה יהיה בשנה הבאה בשוק המטבע העולמי — אם שערי המטבע בעולם יתייצבו על השערים הנוכחיים של 1.60 מארקים ו־130 ו־120 ין, או ימשיכו ליתדרדר. אם יחסי המטבעות יתייצבו, שוב לא יהיה פיחות דה־לוקס כלפי הסל, כלומר מלוא הפיחות יהיה תלוי בהחלטות מקומיות. מכל מקום, תחזית בנק הפועלים ל־16 אחוזי אינפלציה נראית סבירה, על בסיס ההנחה שיבוצע פיחות של 10% כלפי הסל, ועל בסיס ההנחה שהצטברו אחוזי אינפלציה כפער בין המדד הסיטוני לבין המדד לצרכן.

מחירי הנפט, חומרי הגלם ומוצרי מזון בסיסיים אינם נמצאים בסימן עלייה. גורם אינפלציוני נוסף יכולה להוות רק הממשלה. תכנית ביטול הסובסידיות יכולה לתרום אינפלציה נוספת של כ־2 אחוזים ולא נראה כי בשנת בחירות תסתכן הממשלה בהגברת הנטל באמצעות ביטול סובסידיות והעלאת מחירים ממשלתיים.

אם רוצים לרדת משיעורי האינפלציה הנוכחיים, נניח ל־10–12 אחוזים, על האוצר להחליט על פיחות קטן יותר מ־10 אחוזים, בשיעור של 5–6 אחוזים. בינתיים אין בעיות במטבע־חוץ ונגיד בנק ישראל אינו מחמיץ שום הזדמנות להדגיש נקודה זו. הרזרבות, מגיע 5.5 מיליארד דולר, מעידות על כך. בשנה הנוכחית גם נמשך הגידול בהעברות חד־צדדיות ממקורות פרטיים, שזורם בגלל הפרשי הריבית וכתוצאה מציפיות ליציבות בשער החליפין. לכן אין בעיות של מטבע־חוץ. יש רק בעיה של היצוא ביחס לגוש הדולרי. על כך ניתן להתגבר יותר בזול באמצעות תמיכה ישירה לתעשיות ופעולות שהיצוא שלהן מיועד אך ורק לשוק הדולרי. יתכן, איפוא, כבאוצר יחליטו בסופו של דבר על פיחות ישיר של כ־5 אחוזים ועל ניטרול הבעיה באמצעות תמיכות ישירות מסוג כלשהו ליצוא שנפגע.

כלכלני בנק הפועלים, כמו כלכלני האוצר, צופים האטה מסויימת בקצב הגידול של כ־3 אחוזים בלבד בסקטור העסקי, לעומת גידול של 5 אחוזים בשנת 1987.

גורמי הצמיחה של 1986, מיצו את עצמם. הצריכה הפרטית לא תגדל שוב בשיעורים שהיו. קצב גידול היצוא יואט ל־5.5 אחוזים לעומת 10% ב־1987. השיפור ב־1987 הושג, ככל הנראה, כתוצאה מהמחירים הטובים בשוקי אירופה. בשיעורי הריבית הנוכחיים ההשקעות בתעשייה יצטמצמו להכרחי ביותר, וגם סקטור ההשקעות לא יהווה גורם לצמיחה. תקציב הממשלה סופג בפעילות המקומית והספיגה מוצאת על תשלומי ריבית. לכן, הממשלה סופגת את כל הסכומים המיועדים לצמיחה, ולסקטור העסקי לא ישאר כסף.

שוב, על־פי הניתוח של המחלקה הכלכלית של בנק הפועלים, ב־1986 ספגה הממשלה במונחי תוצר 4.4 אחוזים, ב־1987 תגיע הספיגה ל־5.3 אחוזים. ההזרמה הממשלתית הקטנה של 0.4 אחוזי תוצר מבוססת כולה על תשלומי ריבית בשיעור של 6 אחוזי תוצר.

כאן טמונה אחת מנקודות המחלוקת של המדיניות הכלכלית. האם לא היה ניתן ליצור גרעון ממשלתי ולא גרעון ממשלתי גדול יותר, כי התקציב סופג) בשיעור של 3–4 אחוזי תוצר ולאפשר להשקעות לגדול בכמיליארד דולר. כמובן, למהלך כזה היו השלכות בעיקר על יתרות מטבע החוץ, ויתכן שבעקיפין גם על שכר העבודה וגם על מערכת המחירים המקומית — אולם השפעה זו היתה זעירה לעומת הסיכוי להגדיל את התוצר, בשלב מאוחר יותר, בעוד כ־5 אחוזים.

אולם פקידי האוצר ופקידי בנק ישראל אמנם לוקחים סיכונים ומבטיחים את עצמם בשולי ביטחון רחבים מדי. אם כי ההתערבות הגסה של בנק ישראל, במניעת יבוא הון לאשראי על־ידי הסקטור הפרטי, אינה כתובה באף ספר לימוד כלכלי ואינה מתבססת על שום תאוריה כלכלית. לא מובן למה כלכלנים תאורטיים, הדוגלים בכלכלת שוק בכל התחומים האפשריים, מרשים לעצמם להתערב בנקודה אחת מרכזית ולעוות את כל מבנה מחירי השוק, ע"י ייקור גורם ייצור אחד מתוך השניים־של ההון. אם ההון יהיה יקר מדי, הוזלת גורם הייצור השני, העבודה, לא תעלה את המשק על פסי צמיחה, כי צמיחה ניתן להשיג רק ע"י הגדלת ההון לכל עובד וע"י שינויים טכנולוגיים, מודרניזציה של ענפים מפגרים וכניסה לענפים חדשים. תוספת כמותית של כוח עבודה מוגבלת ע"י כמות העובדים הנמצאת בשוק, אך גם אם הכמות היתה בלתי מוגבלת קשה להניח כי ע"י תוספת עבודה זולה ניתן להשיג עוד שיפור ליצוא בשווקים הבינלאומיים, המוצפים בעבודה זולה. לפיכך, ללא שינוי התקציב וקווי המדיניות, המשק עלול לחזור למסלול של קיפאון, אם כי בשיעורי אינפלציה נמוכים יותר.

צבי טימור

מערכת הבריאות

שיקולים פוליטיים מאחורי הפרגוד של האוצר

שב, כמדי שנה, תקציב הבריאות הוא שעמד ראשי לקיצוצים. מהאוצר מגיעים נתונים על החסכונות שניתן להשיג על־ידי הטלת תשלום עבור ביקור אצל רופא, יום אישפוז, ניתוח ועוד. תשלומים אלה אמורים לכסות את החסר. [illegible] יצאו בכירי הרופאים בהצעה חדשה — להטיל תשלום עבור הפרייה מלאכותית. טיפול־חד־פעמי בהפרייה חוץ־גופית עלה עד כ־1,200 דולר. קופות החולים משלמות כ־700 דולר, אך הכסף נבלע באוצר. בתי החולים העוסקים בהפרייה אינם [illegible] בגלל ריבוי מספר המטופלות, להיפך: [illegible] גידול בגרעונות. מכאן ההצעה [illegible] יכסו את ההוצאה.

על בתי החולים הממשלתיים ועל קופת־חולים הכללית רובצות גרעונות טריים, [illegible] בחוסר כיסוי להוצאות שוטפות. חלק [illegible] מקורו בסירובו של האוצר לכסות [illegible] שנגרמו ע"י הסכמים שנחתמו עם [illegible] האחיות. דובר משרד הבריאות אמר, כי רוב בתי חולים כבר ניצלו את מלוא תקציבם השנתי אם כי שנת התקציב [illegible] רק בסוף מארס.

באמצע פברואר אמור להיכנס לתוקפו [illegible] „העבודה הנוספת" לניתוחים בבתי חולים של קופ"ח. רופאי בתי־חולים [illegible] על סכסוך העבודה [illegible] בסנקציות. בין השאר הם תובעים [illegible] ההסכם שנחתם במגזר של קופ"ח. עד לחתימת ההסכם גם איתם. האחיות תובעות תוספת עבור שעות נוספות מעבר ל־36 שעות עבודה בשבוע. המרדימים נוקטים סנקציות וגורמים צמצום במספר הניתוחים: גם הם תובעים תוספות כספיות. ובתור עובדי מינהל ומשק, טכנאי משק ומעבדה. טכנאי רנטגן משבשים את העבודה עובדי מעבדות נושרים ממשרותיהם. המעבדות נשארות ללא צוות מקצועי.

שרת הבריאות מציעה ייקור יום אישפוז במקום היטלים על הציבור. מאחר שהממשלה גם מוכרת שירותי אישפוז (בתי־חולים ממשלתיים מוכרים כ־60 אחוז מהצריכה השנתית) ורוכשת ממערכת שירותי הבריאות של קופ"ח ושל הדסה, היא לא תידרש לשלם הרבה כסף. רק קופות־חולים הקטנות, כמו לפי המאוחדת ולאומי, יצטרכו להוסיף עבור אישפוז חבריהם. אך האוצר אינו מסכים, שכן הוא רוצה בטובתן של הקטנות. לפני זמן לא רב „היטיב" איתן ומתק 24 מיליון ש"ח חובות למערכת האישפוז. הכסף הזה חסר למשרד הבריאות, כדי לגמור את השנה וכך, כאמור, מסיבות פוליטיות חברתיות האוצר אינו מוכן להטיל על הקופות הקטנות. „השמנות" היטל נוסף, עבור שירותי אישפוז. לעומת זאת הוא מוכן להטיל תשלומים על האוכלוסייה כולה, כלומר בעיקר על מבוטחי קופת־חולים הכללית, המאגדת בתוכה את רוב הציבור העני והמודקן. ההסתדרות אינה מסכימה להיטל מכל סוג שהוא מלבד תשלום בעד תרופות.

האוצר אינו מתרגש מהגרעונות המצטברים של מערכת הבריאות. כולם ביחד נותנים את הסכמתם שבשתיקה לכך שיותר ויותר מתפשט הנוהג של התרמת חולים המבקשים להתאשפז לצרכי ניתוחים מסויימים. כך, למשל, מבקשים תרומות ממטופלות נגד עקרות, מוזכות לטיפול הפרייה מלאכותית, מחולים הנזקקים לניתוח לב פתוח ועוד. בדרך זו, ובדלת האחורית, מחדירים את שיטת התשלומים בעד שירותים. מדובר אומנם בהתנדבות, אך אלה הצעות להתנדבות שהחולה אינו יכול לסרב להן. מי שאין לו האמצעים הדרושים, יש לו בעיה.

מקומה של מערכת הבריאות. בתקציב הממשלה יורד יותר ויותר. משרד הבריאות מקבל מקופת האוצר רק 27 אחוז מההוצאות על בריאות. החלק האחר בא מההכנסות משירותים. האוצר נוהג כאותו עשיר שכיבד את אורחו בכבש של שכנו העני, ומוחק חובות של קופות־חולים מבלי לשאול את בעל הבית. גם תקציב קופת־חולים הכללית זוכה בתמיכה של 3 אחוזים בלבד, אך הדבר אינו מפריע לקברניטי האוצר לנהוג כבעל־בית לכל דבר, ולפסול הסכמים עם הרופאים בדבר חיסול תורים לניתוחים שהקופה חתמה לא מכבר.

הצמצומים, שיבוש בהזרמת כספים, סגירת הברז להעסקת כוח אדם נוסף (אחיות), רק מעמיקים את המשבר במערכת הבריאות, הזוקקה למחשבה מעמיקה, אך לא לטיפול בחנק.

יוסף שמי

רויך בעקבות יפת

[illegible] בנק לאומי עם [illegible] ארנסט יפת, [illegible] ישראל רוזן [illegible] הגיש בנק לאומי בסוף השבוע בתביעה [illegible] מאוקטובר 87. [illegible] המוכירים את [illegible] גם על פשרה בעניין זה ומבקש מבית הדין לעבודה בתל־אביב לבטל את הסכם הפרישה בינו לבין רויך.

רויך היה מוותיקי בנק לאומי והחל לעבוד בו בתחילת שנות ה־40. במשך השנים עלה שלב אחר שלב. מנער שליחויות ועד לאחד מחמשת המנהלים המשותפים בבנק. בתקופתו של יפת, באמצע 82 הוחלט לערוך שינויים בצמרת הבנק וביניהם מינוי מנכ"ל ראשי שיעמוד מעל המנכ"לים המשותפים האחרים. יפת בחר במרדכי איינהורן ובעקבות הבחירה הודיע רויך כי יפרוש מהבנק בתחילת אוקטובר אותה שנה בתום תקופת צינון של שנתיים, מפני שהתחייב רויך עם פרישתו, הוא מונה למנכ"ל בנק החקלאות והוא מכהן בתפקיד זה עד היום.

לאחר פרישתו נקבע כי תשולם לו פנסיה חודשית בסכום של 233 אלף שקל ישן, צמוד למדד אוגוסט 82. בסעיף אחר בהסדרי הפרישה שנקבעו לו נאמר, כי סכום הפנסיה ישונה אם וכאשר יחולו שינויים בשכרם של המנכ"לים המשותפים בבנק.

ערב פרשת יפת, שבעקבותיה התחלפה כל הנהלת הבנק וקוצץ שכר הבכירים, השתכר רויך כ־16 אלף ש"ח לחודש והסתמך על הסעיף המאפשר שינויים בפנסיה שלו, נקבעה לו פנסיה חדשה בגובה של 9,700 ש"ח החל מינואר 87. רויך סרב להסכים כי יקצצו 40 אחוז מהפנסיה ששולמה לו, ובאוקטובר 87 הגיש תביעה נגד בנק לאומי. הוא טען, באמצעות עורך־דינו, מיכאל פירון, כי לסעיף בהסכם הפרישה שעליו הסתמך הבנק בקצצו את הפנסיה, ניתן פירוש לא נכון. רויך תבע מכלל הפורשים ל־87 בסך כ־63 אלף ש"ח בצרוף הפרשי הצמדה למורר.

בכתב התגנה שהגיש בנק לאומי נטען, כי שכרו של רויך נופח באותן שרידותי ומלאכותי כדי לשפר את תנאי הפרישה שלו. ניפוח זה הביא, לטענת הבנק, להגדלת הפנסיה שלו בכ־40 אחוז — וזאת מלבד הטבות נוספות שהוא קיבל עם פרישתו, כמו מענק פרישה בשיעור של 150 אחוז ממשכורתו האחרונה עבור כל שנת עבודה בבנק, פדיון ועשה לפי המשכורת המנופחת, כל כספי התגמולים נטו ומענק מיוחד.

הדיון בבית הדין ייפתח בעוד כשלושה חודשים ואנו עשויים לשמוע במהלכו עדויות מעניינות, שיגלו טפח נוסף בפרישות בל"ל. יש להניח שהעד ארנסט יפת ייערך מבית הדין.

אודי נחשון

מבט ראשון

המטמורפוזה הליכטנשטיינית

מאת דורית קדר

רוי ליכטנשטיין מציג בגדול במוזיאון תל־אביב. זאת אחת מהתערוכות הגדולות והחשובות שהוצגו במשך השנה. אמן שעשוי להיראות כ„שטחי", „חוזר על עצמו" ו„קל", אמן המתקשר ל„פופ־ארט" זרם המתעתד להלכה בלבד להיות אמנות עממית. אולי כוונת האמנים אכן הייתה לטול מהאמנות את מנת האצילות והריחוק המסורתיים שלה ולקרבה ליומיום, למציאות השגרה ולהפוך כל אובייקט ואובייקט — יהא זה הדל והשולי ביותר — לנושא ציורי בעבודתם. אך דווקא נטילת כל חפץ כנושא אמנות גרמה לריחוקם של ההדיוטות שלא ראו את הטעם בדבר השיחזור של „בננה ענקית" או פחיות קוקה קולה בציור או בפיסול.

עצמה מושתתת גם על ידיעה מראש שנעשתה בתקופה מוקדמת מאוד, תחושות הפטיות למיניהן (מונח המורה על תחושת הגוף כגון מעשה הבליעה) אף הן מעוותות את הנראה כמו גם טיפוס האדם עצמו, הגורם להסתכלות שונה במציאות נתונה. והראיה אם נביט בעבודה מסויימת העשויה מקווים מאוזנים ומאונכים, נראה קווים מאוזנים ומאונכים גרידא, אך אם נביט בעבודה הצמודה, שבה נוצר מעין „חור" במכלול הקווים המושלם יהא בידינו לגלות את „הרשת שנקרעה"... באותה מידה פקעת החוטים המופשטת מאוד, תפוח האדמה עם החמאה המומסת או הכריך עם הנקניקיה יתגלו אך ורק לעין מערבית כבאלה, בעוד שלעין של אדם המשתייך לתרבות אחרת — יראו מוטיבים אלו כמופשטים ביותר. האמן, פעמים רבות, מוביל את הצופה מפיגורציה לרמז של פיגורציה ועד למופשט מושלם כמו שהוא עושה בסדרה המצויינת של „האנטבלטורות" הלקוחות ממקדשים יווניים. גם במקרה זה ההפשטה היא כה גדולה עד מקור ההתייחסות, אבל התכנים שהביעו אותו נעלמו ובמקומם מופיע איפיון הריחוק, הניתוק וההומור, שאין כאן התייחסות של בוז, אלא דווקא מעין הצדעה לעבר. מתוך הציורים ניתן לאבחן את הלימוד לעומק של כל אותם הזרמים אליהם הוא מתייחס על אש המטמורפוזה הליכטנשטיינית.

● עבודתו של ליכטנשטיין ניתנת להשוואה — רעיונית בלבד — עם האימפרסיוניזם. לפני האימפרסיוניזם ציור של אובייקטים מהווה היה לא רק כתוצר של הסתכלות אופטית גרידא, אלא תחושות טקטיליות (חוש מגע) שקדמו להסתכלות האופטית. הווה אומר שואן אייק נותן את התחושה של המשי, המתכתיות, הכותנה, העציות ומעביר לנו את התחושה, כי אנו כבר ראינו, נגענו בכל אלו. לצביעה עצמה ולחומר ניתן כמובן, מקום מכובד אך רק אחרי הקלעים. מה שהצופה ראה בראש וראשונה הנו — ללא ספק — את השמלה ממשי, המגורה ממתכת וכו'. האימפרסיוניסטים שכל כך לא הוכנו בתחילה ביטלו את הפן הטקטילי והתבססו אך ורק על מראה עיניים ומראה זה הפריד בין צבעים ותו לא. מצירים לא היה שיפוט של איכות טקסטורלית, איכות של החומר ממנו נעשה החפץ, אלא רק ההבדלה בין צבע אחד לצבע אחר.

באותה מידה עבור ליכטנשטיין העבר — על הארכיטקטורה שלו, ורמיו האמנותיים והקשרים התכניים הנו שווה ערך לשגרה היומיומית והוולגרית ביותר. אך גם ברעיון זה יש מעשה תעתועים, שכן האמן מעמיד בראש וראשונה את יכולת אמנותו הווירטואוזית. אין כאן „פישוט" של העבר, אלא ניתוח שהוא כו כומן הומוריסטי עד מאוד, בעל מיומנות פלסטית, חשיבה צורנית ומעוף. הצופה חייב לעבור מקוטב חשיבה וראייה מסוג אחד לקוטב ראייה וחשיבה מנוגד. כך המוטיב הפיגורטיבי הופך בן רגע למוטיב מופשט. הזרמים באמנות, אליהם הוא מתייחס, שומרים בו זמנית על איפיונים מזהים ועל יסודות המאפיינים את עשייתו.

רוי ליכטנשטיין במוזיאון תל־אביב

ה„ענווה" וה„יומיומיות" של ליכטנשטיין הן אשליה מתחילתן ועד סופן. ליכטנשטיין הוא אמן קונצפטואליסט טהור שחודר לתוך נבכי המסורת, מהיבט תכני והתנסה בטכניקות השונות, מהיבט פורמלי.

נעמוד על כמה נקודות שתהוונה מעין קו מנחה לצופה:

● ליכטנשטיין אינו עוסק, לפחות במישרין, במופשט הטהור. בכך הוא כאילו הולך נגד הזרם של המודרניזם ומחזיר את המציאות החיצונית הישר אל תוך הבד, הפסל. עם זאת לאורך התקופות, ליכטנשטיין מוכיח כמה פרדוקסלי הנו הבדל זה. ציור בכל מקרה נעשה על משטח דו ממדי שאינו יכול לחקות את המציאות כמות שהיא גם פיסול — לעולם אינו יכול להחדיר את קריטריון הזמן המצביע על הדינמיקה של החיים עצמם.

ציור רנסנסי, שבמבט חטוף נראה כשיחזור של מציאות דרך חלון — הנו בעצם כליל ההפשטה. הוא נעשה על בסיס קומפוזיציה המתחשבת מראש בחישובים פרספקטיביים וכל זאת על מנת להעניק בצורה מלאכותית התרשמות של עומק, יותר על כן תכנון הרמויות, הסימטריה וההרמוניה השליטות — כל אלו כבר מנבאים את ה„מופשט". האמן על־ידי חזרה לפיגורציה רוצה לערוך איזו סינטזה שבה הפיגורציה תהא מופשטת בכל האפשר.

● עצם ההבדלה בין „פיגורציה" ו„מופשט" אף היא פעולה מלאכותית שכן הפסיכולוגיה של הילד מוכיחה, שהסתכלות שהחלל הלבן והריק של הנייר בעצם מצביע על העמודים עצמם, ודווקא הרישום בשחור מסמן את הצל.

● ליכטנשטיין חוזר, אם כן, „ליש", אבל לעומת מטיס לדוגמא, היש שלו אינו מבוסס על בחירה אסתטית, אלא דווקא על מה שנחשב כהמוני — כמו פרסומות או ה„קומיקס" האמריקניים כמיקי מאוס, דונלד דק ועוד, כמובן שהרומנים המצויירים הזולים חוזרים אף הם כנושאים טובים דיים לתוך העבודות, אולם ההבדל בין המקוריים לבין ציורם הוא בכך, שהראשונים פונקציונליים והאחרים — הופכים להיות אמנות טהורה ללא יעד אחר.

ליכטנשטיין מרשה לעצמו להרוס את כל המחיצות המבדילות בין מופשט לפיגורטיבי, בין היבט פורמלי להיבט תכני, בין „רומס" מסורתי (עשוי מכד פרחים או פירות) לרומס של שגרה הלקוחה מהסטוריון שלו, כמו גם לבחון את זרמי האמנות למיניהם דרך עין אישית מאוד. הזרמים עוברים תהליך של „ליכטנשטניזציה" צרוף — ההומור והקונצפט הלוגי, העין המצויינת — הריגושים של האקספרסיוניזם הגרמני, הנהיות לעולם ראשוני טוב יותר, הפרימיטיביזם כמגנון ותוכן הניתוח הצורני של הקוביזם והתת־מודע האוטומטי של הסוריאליזם — הכל הופכים בדיוק — כמו תפוח האדמה או כל חפץ אחר — למושא התייחסות ונושא של עבודות. סגנונם הפורמלי והחיצוני נשמר וניתן לראות את

סדרת משיכות המכחול שלו בהחלט יכולה לסכם את התערוכה כפי שהיא אכן עושה זו. המשיכה הופכת לנושא ציורי אוטונומי, אבל היא גם מסייעת לבנות קומפוזיציה בדיוק כמו אלמנטים פיגורטיביים. בכך היא רוכשת שוויון ערכי כ„אובייקט" שהוא בעצם לא פחות מופשט מ„רמות בעירום" או מן „הוורע" לואן גוך. (אחרי מיה)

● סדרות הנושאים מסייעות לחדד את הראייה. דברים יכולים להראות זהים אך ורק בעיניים תמימות. התרגלות לעבודות הקטנות מחדדת את יכולת ההבחנה לניואנסים זעירים הבנויים על קו כמשקף אור או צל, נקודה המעידה על טקסטורה או מעברי אור־צל, קו כמגשר או מבדיל בין משטחי ראייה שכאילו נלקחו מזוויות ראייה שונות, (נוף מרוחק או מקורב).

● הפרדוקס המתקיים לכל האורך — מכלול העבודה של ליכטנשטיין יכול לדבר אל העין התמימה שאינה יכולה ליצור הפשטות צורניות ופלסטיות וכמובן אל העין המורגלת לשפת האמנות הצרופה. במקרה השני ההנאה היא במלואה. פרדוקס זה חל גם על התכנים והצופה המכיר את תולדות האמנות יכול גם ליהנות מהבדיחות המקצועניות כל־כך.

קטלוג מצויין מלווה את התערוכה ובעיקר מאיר עיניים הוא המבוא המאוד מעמיק של ברניס רוז. Bernice Rose.

תיקון טעות: במאמרינו בשבוע שעבר עוות השם הלטיני של הזרם Art Nouveau, עם קוראינו הסליחה.

חג המחזה המקורי

לבקשת הקהל

„שמוליק של זוהרה" מאת חגית רכבי, התיאטרון לילדים ולנוער

מאת יוסי ונונו

גם לתיאטרון לילדים ולנוער יהיה ייצוג בחג המחזה המקורי שייערך ב„הבימה" במסגרת חגיגות המתיו. הבחירה נפלה על „שמוליק של זוהרה" שהועלה בעבר. הגירסה העכשווית תועלה ללא שינוי מן הגירסה המקורית, למעט צוות שחקנים חדש.

בתיאטרון לילדים ולנוער מדווחים על סקר שנערך בקרב מנויי התיאטרון וממנו הסתבר שהקהל מבקש לראות את ההצגה שנית, כך שההצגה תרוץ גם מעבר להופעות ב„הבימה".

„שמוליק של זוהרה" מבוסס על מכתבים שהשאירו שמואל קאופמן וזוהרה לביטוב, שני צעירים, חברי פלמ"ח שלא הספיקו לממש את אהבתם, הוא מת באימון ירי והיא מתאונת מטוס.

את המחזה כתבה וביימה חגית רכבי. זוהרי היא עירית גורדון, שמוליק הוא דור פלס. שאר הדמויות מגולמות על־ידי: כהט קלצ'י, איז'ו ליבוביץ, רמי שטרן ונגן האקורדיון תובל פטר שהשתתף גם בהפקה המקורית. התפאורה והתלבושות אריה ברקוביץ, מוסיקה שפי ישי. ההצגה תועלה שלוש פעמים באולם „מסקין" בתאריך 10.1.88 בתום ההצגה צפוי רב־שיח בהנחיית מאיר פעיל.

מוסיקה

מחלת עם

מאת יוסי שיפמן

למה רק פעם בחודש? — לשיר ביחד זוהי מחלת־עם נפוצה אצלנו. העניין הוא שבדרך כלל זו תופעה „שירונית" עם או בלי שקופיות; עם או בלי שרהל'ה שרון. תופעה זו היא בעצם עניין לסוציולוגים לענות בו.

מן המוסיקה העממית צמחה השירה האמנותית. זו אינה מחייבת רק לדעת את המלים ולצרוח בקולי־קולות בחינת „אני צורח משמע אני קיים". כאן צריך לדעת להקשיב לזולת, לכבד את השותף, להתחלק. מושגים של יחסי אנוש שמתו בחברתנו מיתה לא טבעית ומוקדמת בשלב צעיר בדרך מן החזון לעם. חברי הקרן לזכרו של משה עמית שומרי הגחלת. הם, יחד עם משה עמית שהסתלק טרם זמנו, רצו בזמנו וארגנו בהתנדבות את פסטיבל אבו־גוש. ולמי שאינו זוכר את הנוסחה: יהודים־מבצעים־מוסיקה־פרוטסטנטית־בכנסיה־קתולית־בכפר־מוסלמי.

רק בישראל!!! הם ממשיכים להזכיר לנו שלשיר זה לא רק להיות ירדן וזה גם לנכוס פסגות, להיות לרגע במקום אחר. המתכון הוא די פשוט:

קח אוהבי שירה יודעי תו,
הפקר בידיהם צרור תווים,
הוסף
1 פסנתרן,
1 מנצח מקהלות בעל יכולת.

את כל התערובת הזו הכנס לאולם דחוס לשעתיים, שעתיים וחצי על אש מתגברת והולכת.

זה מוכרח לצאת. איפה זה יוצא ישאל הקורא בעצה המקומית. זה יוצא ב„צוותא" תל־אביב, בשבוע האחרון בכל חודש. המפגש הראשון ב־27 לחודש זה. ביצים קלות או נוגל מוגל רצויים לפני היציאה מן הבית. אפשר לבוא גם כדי להקשיב ולקנא בשרים ובמתמוגגים.

מקהלות בשכונות

מאת יצחק שור

לפני תשעה חודשים הקים מנהלה הקודם של תזמורת ירושלים, יהודה סיקלר, מקהלה עירונית חדשה, „מקהלת האורטוריו", ובה 200 זמרים. עבודתה השוטפת של המקהלה מתנהלת במסגרת שכונתית. אחת לשבוע נפגשים הזמרים במתנ"סים בתשע שכונות, ואחת לחודש הם מקיימים חזרה במסגרת הגדולה.

בשבוע שעבר נפגשו חברי המקהלה במרכז ג'ראר בכר והציגו לפני בני־משפחותיהם את ביכורי פרי עבודתם. בזו אחר זו עלו המקהלות לבמה ושרו שירים אמנותיים. הזמרים החדשים מצטיינים בשמיעה טובה ובהרבה רצון טוב: רובם צועדים צעדים ראשונים בקריאת תווים ובפיתוח קול. מבחינה מספרית מאפיל כוחו של המין החלש על המין החזק. לצירוו של פיקלר „מקהלת האורטוריו" היא מפעל תרבותי, שבמשך הזמן יצמח ויהפך למקהלה רצינית. ברמותה המטגשת תהיה המקהלה גוף אמנותי בן־120 זמרים נערה כדוגמת מקהלת באך בלונדון, או הגוליצ' קונצרטקר. מקהלה זאת תהיה מסוגלת לבצע יצירות גדולות לציבור של תזמורות.

ההיענות מצד הגורמים העירוניים להקמת המקהלה היתה מיידית ומלאה: ראש העירייה, הקרן לירושלים, מחלקת התרבות העירונית והמתנ"סים פתחו את כל הדלתות והגישו כל סיוע אפשרי. המקהלה מופעלת על־ידי מנהלה, מזכירה, וחמישה מנצחים: אוסקר גרשנזון, אלישבע רגבי, צביה קגל, ולנטין בכל ובת שבע טאוב. שני הראשונים הקימו מקהלה קאמרית, המורכבת מחמישים חברי „מקהלת האורטוריו" המיומנים והמנוסים ביותר. מקהלה זו הוזמנה לתחרות בין־לאומית של מקהלות, שתיערך במאי 1988 בגרמניה המערבית. גרשנזון ורגבי מכינים את המקהלה הקאמרית לביצוע היצירות הבאות: תהילים מאת סלומונה רוסי, טה־דאום מאת מוצרט, גלוריה מאת ויואלדי ושלושה שירים מאת ברהמס.

28.12.87

ספר

פלוריליזם בהתגלמותו הפסנתרנית

מאת יוסי שיפמן

„מדריך לביצוע יצירות ישראליות" — עורכות מרים בוסקוביץ' ויונה רוזנטל־בוגורוב. הוצאת המרכז המתודי למוסיקה. 311 עמ', כריכה רכה.

הפלוריליזם בהתגלמותו הפסנתרנית. 21 יצירות לפסנתר על־פי בחירתם של הכותבים תוך מתן הנחיות למנגנים. מאליו מובן, שהאינטרפרטציה היא אישית ולא מחייבת את הקורא הפסנתרן, אבל בדרכן הנחיות אלו מעוררות למחשבה את הפסנתרן שניגש לבצע אחת מ־21 היצירות.

משלש קבוצות המלחינים מיוצגת קבוצת דור הראשונים ברובו של הספר. שם נמצא את בן־חיים, בוסקוביץ', פרטוש, עמירן, גלבורן ואלכסנדר. מדור הממשיכים סתר, אבני, דע־עוז, קופיטמן, אלוטין וסנונית. מן הדור הצעיר יותר את אבן־אור, שפירא, זורמן וסמדר הנדלסמן. הגישה המתודית לכל יצירה בנויה במתכונת הבאה: על המלחין, על היצירה, דרכי ביצוע, תכונות בולטות ויצירות נוספות לביצוע. ראוי להבליט את שלש האבחנות האחרונות המנסות להצליב את ה„מה?" המוסיקלי עם ה„איך?" הפסנתרני. מעבר לכך ההמלצות ליצירות באותם סימוכין הן חשובות ביותר כדי להעשיר את המוצר המוגמר שהוא היצירה המנוגנת. הספר צריך להיקרא דרך האוזניים והידיים, ואז יכול הפסנתרן להרוויח מן הספר.

מגוון הכתיבה ודרכי האינטרפרטציה זהה כמובן, למספר הכותבים, ובעקב כך מונע כניסה לדפוסים קבועים ומשעממים.

את הספר חותמות שתי רשימות: האחת של כנציון אורגר „בוסתן צלילים" והשניה „המוסיקה לפסנתר בישראל" של עמנואל קרסובסקי. הראשונה, ממקמת את היצירות לפסנתר כחתך המאפיין ביותר את המוסיקה הישראלית על גלגוליה השונים. השניה, מיוחדת יותר מקום ליצירות שונות על פי אמת המידה של הכותב שהוא עצמו אחד הבולטים בין הפסנתרנים והמורים לפסנתר בארץ.

עוד שני מילונים בעלי ערך בסוף הספר האחד רשימה של כל היצירות לפסנתר שנכתבו בארץ. האחר מילון מונחים מוסיקליים, תרגומם והסברם המפורט בעברית.

...ת קרקע לצורך בניית מאגר מים

...מן עולה מים

...רבה מתנהלות פעולות נמרצות לשימור המים והקרקע על־ידי ...אגרי השהייה ■ עם זאת מתוכננים גם פארקים ואגמים מלאכותיים

...את יוסף גולן

...תי משבר המים, שפקד את ...ית, ניתם שלמה שקד, מנהל פיתוח ...ק של הקק"ל במחוז דרום מזה 30 ... פעולה נמרצת, כדי לשמור על ...בערבה. פעולה זאת נעשית על־ידי ...ית המים על־פני השטח, החדרתם ...ת מי התהום והעשרת מאגרי ... התתיים, בערבה ישנם שני ...ים פעילים: בנחל נקרות ובנחל ...ך — מאגר עשת דברי שקד. האחרון ...ראשונה, בשיטפון האחרון. על־פי ...ת, זרמו אליו 250 — 300 אלף ...רובם חלחלו במהירות, בהתאם ...

...סכר עשת הוקם תוך שלושה חדשים ...ת נחל הערבה. התיכנון של תה"ל ...ת נעשה על־ידי הקק"ל. בין שתי ...קימת נבנה סכר בגובה 17 מטרים, ...של 100 אלף קוב. שטח האגם ברום ...שמשני צדי הסכר, 800 דונם, והוא ...יכיל 67 מיליון קוב מים.

...ת סוללות הסכר פתח לצינור 18) ...השוכר מתחת לסכר לאורך 160 מטר, ...אפיק נחל הערבה. צינור זה, מסביר ...יד, ינקז את המים בכוח הגרביטציה ...חוזל ובכוחו לרוקן את המאגר המלא ...תשע ימים. מושבי הערבה לדבריו, ...מים ממיספר קידוחים. מקור המים ...ים תת־קרקעיים של מי־תהום. בשנה ...ית תופעה של שאיבת יתר והמים ...לוחים יותר. מאגר־ההשהייה מאפשר ...ת מי התהום והקטנת אחוז המליחות ...יתרון נוסף — ההזרמה המבוקרת ...את נזקי השטפונות ומגנה על ...החקלאים.

בתה"ל הוכנה תוכנית ל־5 מאגרים בערבה: מאגר עשת (קיים) הקולט את מימי נחל פארן ונחל חיון בערוץ נחל ערבה: מאגר בערוץ נחל־פארן עצמו: מאגר חציבה: מאגר עידן: ומאגר נקרות (קיים). בתוכנית להשלים את הביצוע בתוך 5 שנים.

ירק ופרי לייצוא

פרנסת מושבי הערבה מתבססת על חקלאות, בעיקר גידול חורף לייצוא. לפני כמה שנים נתגלו באחד הקידוחים מים בחום של 58 מעלות צלסיוס. המים החמים מוזרמים בצינורות ומחממים את בתי־הפלסטיק של הגידולים ומגינים מפני קרה. המים שהתקררו משמשים להשקיית השדות: מטעי שלחין, מטע כרם ותמרים; עגבניות, מלונים, חצילים, מלפפונים, קישואים ופלפלים. כאמור, רוב התוצרת מיועדת לייצוא.

הקרקע המקורית באיזור אינה טובה לעיבוד חקלאי (זהו חומר וארי), האדמה הטובה היא דווקא החול הקולט מים ודשנים המוזרמים בצינורות. האדמה המקורית בשטח של 300 דונם צופתה על־ידי הקק"ל — בחצי מטר חול והיום זהו אחד משטחי האדמה הטובים בערבה. 150 אלף מ"ק של חול נדרשו לציפוי השטח ואלה הובאו על־ידי כלים כבדים ממרחק 3 ק"מ.

אותו דין לגבי שטחי צופר. השטחים הקרובים לא היו ראויים לעיבוד. לנצל התרחבות מתוכננת הוכשרו 900 דונם למושב. כעת המושב מייצא מלונים וירקות מסוגים שונים לייצוא בחורף.

אגם במדבר

המינהל לפיתוח הקרקע של הקק"ל עוסק גם בתיכנון וביצוע של פארקים, חניונים ואגמים מלאכותיים וסיוע ליצירת אגמים טבעיים ופריצת דרכי גישה לאותם אתרים. אך למשל, פארק ספיר, תוך ניצול שטח טבעי ומי־תהום, אומר שלמה שקד, נחפר אגם בעומק של 3 מטר, אמפיתיאטרון טבעי ונטיעות מסביב (בשיתוף עם אגף הייעור).

באגם 4000 דגי נויט אוכלי אצות שהובאו מן המזרח־הרחוק. דגים אלה מנקים את האגם. אלו מראות מעולם אחר: „סכשוך מי פלג, משטחי דשא חלום בערבה" — מוסיף שקד.

צפונה מכאן שוכן מושב עין יהב. שטחי החקלאות בערוץ הנחל מוקפים סוללות הגנה ומצופים בחול זה 15 שנה. החקלאים מציינים „שאיכות הקרקע רק משתבחת עם השנים". בקרבת מקום מתבצעת הכשרת קרקע עבור הישוב המתוכנן שיזף, במקום הנמוך ביותר בערבה. למעשה הגבול עם ירדן הוא ערוץ הזרימה של נחל הערבה.

באיזור כיכר סדום ונאות־הכיכר הכשירה הקק"ל שטח נוסף של 10.000 דונם קרקע חקלאית. בעיה ייחודית לאיזור נאות־הכיכר היא מי־תהום גבוהים. המים מזיקים לגידולים והאדמה נמלחת. בעומק של 2.5 מטר באדמה הושקעו צינורות מורדים המנקזים את המים למערכת תעלות וממנה לים המלח.

החממה של הערבה

במקום הנמוך ביותר בעולם נמצא בית־גידול לתוצרת חקלאית באיכות מעולה. „אם הערבה היא החממה של המדינה, נאות־הכיכר היא החממה של הערבה", כהגדרתו של שלמה שקד. אין כאן בעיות של קרה בגלל הקרבה לים המלח ואין אף בעיות של וירוסים ומחלות, והגידולים עולים כפורחים.

כתוכנית האב לאיזור כיכר סדום — הקמת 5 ישובים. קיימים כבר: נאות־הכיכר ועין־תמר. בתוכנית עוד שני ישובים חקלאיים ומרכז מוניציפאלי. כבר הוכנה הקרקע לכל הישובים המתוכננים, ובשנה הקרובה יוכו השטח לנקודת הקבע של הישוב עין־תמר. עם השלמת הכשרת הקרקע על־ידי הקק"ל יבנה משרד השיכון 30 יחידות דיור לתושבי עין־תמר המתגוררים בתנאים ארעיים מזה 3 שנים.

ההסכם נדחה שוב

...את יוסף גלילי

ההסכם עם השוק המשותף

...דיונים אלה מתנהלים דיונים רציניים ...תקציב הבא של מדינת ישראל. לא ...מבחינה הלאומית, הבטחונית ...לכיות, לסכם דיונים אלה כל עוד לא ...פתרון מעשי למצוקה הפיננסית ...ישובות, הגוררת אחריה משבר ...וחברתי, העלול למוטט מגזרים ...יים בדם הושקעו שנות דור.

...ניתן, למעלה מ־30% מן המשקים יצאו ...מעגל של משק יצרני המקיים את עצמו, ...לפתרון מחוץ למסגרת החקלאית.

...כי הסכם בין השוק המשותף לישראל ...ור הסדרים בין ישראל ומוסדות ...יה האירופית לגבי יצוא מן השטחים — ...נשיחה עם צבי אלון, עוזר שר ...ות וסמנכ"ל המשרד.

...נגל הגיעה להסכם, לפני חודשים ...עם מוסדות הקהיליה האירופית, לגבי ...ים שנתבקשה לקיים קשר לייצוא ...החקלאית לשוק המשותף. שינויים אלה ...עקב הרחבת. מיני ירקות, פירות ...ויוצאים לשוק, מאז חתימת ההסכם ...ראשון לפני 10 שנים.

...כל הסכם זה היה מאפשר לנו לשפר את ...ייצוא, מכיוון שעל פיו אמור לקטון ...המכס על פרחים בהיקף של כ־10 ...דולר בעונה הנוכחית. לצערנו, אומר ...אלון, נקלע סיום טכני זה למחלוקת ...שנתגלעה בין ישראל והשוק, בהקשר ...לייצוא חקלאות מיש"ע ויהודה, שומרון ...ציבור החקלאים הביע את מורת רוחו, שלאור כל־כך הרבה שנים של הבטחות ונסיונות מצד השוק ליישם את השינויים בהסכם, מצאו לעצמם ראשי השוק תואנה נוספת של הרגע האחרון, הגורמת לדחייה בביצוע ההסכם. יש לציין, שמרבית מדינות אירופה ובייחוד איטליה והולנד אינן מרוצות ממצב זה ונציגיהן אף הביעו בפני שר החקלאות, אריק נחמקין, ובכלי התקשורת שלהן את דעתן החד־משמעית נגד הסחבת הנוספת.

מאחר וההחלטות בשוק מתקבלות בהסכמה מלאה, נציגינו בשוק, בראשות השגריר אבי פרימור, מקיימים בימים אלה מגעים אינטנסיביים בנושא זה לקראת כינוס הפרלמנט של הקהיליה האירופית בחודש זה.

■ הסדרי יצוא מהשטחים

נציגות השוק המשותף בבריסל קיבלה החלטה לפני שנה לגבי יצוא תוצרת חקלאית מיש"ע. משמעותה של החלטה זו, מסביר צבי אלון, היתה לאפשר להם שעורי מכס נמוכים יותר ומכסות יצוא לארצות השוק. בעקבות זאת, פנתה הנציגות לישראל לאפשר יצוא ישיר בכלים נפרדים ממערכות שיווק ישראליות. לאחר דיונים, הציע צוות בין־משרדי נהלים מיוחדים ליישום החלטת השוק המשותף בנושא זה. נהלים אלה התבססו על עמדת ישראל מזה שנים, שיש לבצע יצוא תוצרת חקלאית טריה בריכוזיות מירבית על־ידי „אגרקסקו" והמועצה לשיווק פרי הדר. כל דרך אחרת הוכחה כמסכנת את הייצוא הישראלי וכפוגעת באינטרסים המסחריים והשיווקיים של חקלאי ישראל.

לאור זאת, הצוות הסכים להיענות לפניית השוק ולאפשר יצירת קשרים ישירים בין יצרנים מיש"ע לבין קניינים פוטנציאליים באירופה, תוך שימוש במערכות הייצוא הקיימות. כמו כן, הוסכם בין הצדדים על שורה של נהלים טכניים המחייבים מנוהלי השוק הקיימים.

■ תקציב משרד החקלאות

בדיונים, המתקיימים עתה בממשלה לקראת תקציב 1988, יש, לדעת משרד החקלאות, לתת תשובה משמעותית למצוקה הפוקדת את המגזר החקלאי. המשרד תובע לכלול בתקציב הקצבה חד־פעמית של 150 מיליון שקל כמכשיר נוסף להמלצות ועדת רביד. זאת מכיוון שקיימים מספר גורמים שיש לטפל בהם לאלתר על מנת למנוע החרפה. סכום זה ייועד להקלת הריבית לאותם משקים שבהם המשק היצרני קיים במלואו, אך מחיר ההון מסכן את המשק קיומו. כמו כן ישמש תקציב זה מקור לאותם משקים שיכנסו למערכת אשראי מרוכז ויודרקו להשלמת תקציבם בשנה הקרובה. משרד החקלאות מייעד מקור זה גם לטיפול פרטני של חקלאים בודדים, שוועדת רביד כלל לא טיפלה בהם.

משרד החקלאות משוכנע, שבמצוקה קיימת אין להעלות את מחיר המים לחקלאי, מה גם שהסבסוד במים, רובו ככולו, הוא באיזורים המרוחקים ממרכז הארץ. החקלאים במרכז הארץ משלמים את מלוא מחיר המים על־פי עלותם בכל מקום. מכאן שהתקציב הדרוש בהיקף של כ־80 מיליון דולר מיועד לאיזורים המרוחקים.

מחצית מכמות המים לחקלאות נצרכת באיזור המרכז, עבור כמות זו משלם החקלאי את מלוא מחיר העלות. יש לציין, שבשנתיים האחרונות עידכון מחיר המים, במונחים דולריים עלה כתוצאה מכך פי 2.5.

בהתייחסו לסעיף הסובסידיה, אמר אלון, כי הסובסידיה ירדה בשלוש השנים האחרונות מעשרות אחוזים תמיכה, לסובסידיה מתוכננת שבין 20% ל־9%, באפריל 1987. זהו השיעור המינימלי הדרוש לקיום מערכת יציבה עם תכנון ופיקוח. הצעת האוצר לחזור לרמה זו מקובלת, תוך התאמת היקף הייצור.

28.12.87

[illegible]

[illegible] ימפה אתרים הסטוריים וידאג להנאתם של מתיירים ומטיילים

מאת בצלאל עמיקם

עם ישראל אחוז תזזית — כשהחגים הנתלשים מהלוח מבצבצים על חמישה או סוף שבוע ארוך, „גשר" בלשוננו, מיד נמלטים ההמונים מבתיהם. רבבות רבבות מתקבצים על שפת המקווה הלאומי שלנו — הכינרת או מורידים לאילת. בעונת הרחצה כותשים את החופים. עוד אתר פופולארי על מפת הארץ ואולי שניים, והנה כי הרשימה נוצתה.

„ארץ־ישראל, לברות כמדריה המצוינים, משתבחת בנופים מגוונים, בצומח וכחי שבה, ובאתריה ההיסטוריים והארכיאולוגיים. בכעט אפשר לומר שהמגוון הוא פיצוי על קוטנה של ארצנו. הערבה אינה דומה לשרון ושניהם לחבל הגליל" — אומר ד"ר חיים צבן, ראש מינהל פיתוח הקרקע בקרן הקיימת. הסיסמא שלו: אין צורך להצטופף!

חיים צבן הוא מזגה של עבודה עם דימיון, כשהוא מדבר על נופי הארץ מצטיירת בעיניו תמונה של פעילות ויוזמה הפזורה על־פני המפה כולה. ה„פטנט" שהוא רוצה לייסם איננו חדש: סיוע לחקלאות על־ידי שילוב קיט ותיירות בהתיישבות הכפרית. התמונה שהוא פורש נגזרת מהנתונים בשטח.

„בארצנו הראויה לעיבוד חקלאי אין בכרונות מחסור, אך קצב הכשרות הקרקע קטן. הטעם פשוט — אין מים. ההתייעלות בייצור החקלאי גורמת לעודף כוח־אדם בכפר. כוח־אדם זה נאלץ לחפש את פרנסתו בעבודות חוץ. נכון, אפשר לפתח תעשיה. אך מעצם טיבה דורשת התעשיה השקעות כבדות בהון ובמערכת ארגונית. לעומת זאת גלום פוטנציאל גדול בענף התיירות בהתיישבות, אם אכן יושקעו בו דימיון ומאמצים ארגוניים בפיתוח אטרקציות למשיכת תיירי חוץ ותיירי פנים. ברוב המקרים מימוש של פרוייקט לתיירות הוא בהישג יד. התשתיות קיימות ובהשקעה שולית אפשר ליצור מקורות תעסוקה."

שפע דוגמאות

כדי „למכור" אתרים לתיירים יש צורך בדרכי גישה, שילוט, מקומות חנייה, התקנת שירותים ושמירה על הניקיון. ברחבי הארץ ובעיקר בחלק ההררי שבה נמצאים עשרות אתרים היסטוריים בלתי־מפותחים. אמנם לא כל אתר כזה עשוי להיות מעניין, אך יש מקום רב לשיפוץ, שיחזור, ובנייספר ביקרים אף תצוגה מוזיאונית קטנה עשויה לתרום רבות למשיכת מבקרים.

הפטריה בפארק תמנע ● הפארק הפך לענף במשק

פיתוח אתרים וחניונים למיניהם עשוי לתרום רבות לתעסוקה. דוגמאות? הללו מצויות בשפע באמתחתו של ראש מינהל פיתוח הקרקע בקרן הקיימת.

„בדרום מפת ארץ־ישראל מצוי פארק תמנע. הפארק היפהפה נמסר לקיבוץ אליפז והפך לענף במשק. הצוות מונה כיום 6־5 אנשים וכפליים בעונה. כשיש לך מטע תפוחים אתה עובד כל השנה למען יבול חד־פעמי. כאן תורים המזומנים קבוע ומתפזר בכל עונות השנה.

„כאן ליערות להב וביקור בגירכז ג'ו אלון — היום נפרצה דרך בין שער הנגב לרוחמה — מכלול מרהיב עין. אפשר לקיים אותו ברחצה בחוף זיקים, שעמלים למסור אותו לקיבוצים זיקים וברמיה.

האצבע רצה במפה. הנה איזור יערות יתיר ושרידי בית־הכנסת העתיק בסוסיא. תל־ערד, מעון — והרי לכם יום סיור נוסף.

המרחקים בארץ קצרים וחיים צבן מדלג בנהירות לגליל. „בית יער היא פנינת הגליל התחתון. בעלי גישה רעננה במצפה עכיה הקימו בקרחת היער מרכז רכיבה על סוסים. קרון הרכבת היה לפאב שוקק חיים. נוער מהזי"ל בא לרכב על סוסים בשבילי הגליל והנה עד אין גביל.

תיירות מכוונת — הווי אור ליד שפר. המדת־יימים נקרא הביקום. בעליו מנעים לאורחים בפריצה על פסנתר והחוויה עוד.

מעיינות בהר

חבל ההר במדינת ישראל איטי בקצב התפתחותו ביחס לאיזורים אחרים ומפגר אחריהם. בקרב תושבי הכפרים היהודיים קיימת נטיה ברורה לנטוש את האיזור ולעבור למרכז הארץ. הייצור החקלאי מתגורר עם בעיות כלכליות קשות ואילו המפעלים התעשייתיים — מעטים.

חיים צבן מאמין, כי התיירות עשויה לסייע בבלימת העזיבה של האוכלוסיה היהודית מיכובי ההר ואולי אף להגדילה. חבל ההר עני בחומרי גלם וחסר פתרונות טבעיים כלכליים. לעומת זאת יתרונו הטבעי על־פני איזורי הארץ האחרים הוא באתרי התיירות. זהו האיזור היפה ביותר בארץ וכדי לנצל זאת יש ליזום ולכוון את ההתפתחות על־ידי תכנון ופיתוח. הפסיעות הן קטנות אך מבטיחות.

חיים צבן: „הרי יהודה משופעים במעיינות מים ובאמות קדומות שהשקו את שדות השלחין. עין סטף, שבהרי יהודה, הוא אחד מאותם מקומות מקסימים. שתי המשפחות שהשתקעו במקום מטפלות באתר באהבה ובקפידה בעזרת קבוצות נוער. הם מעבדים בחמימה דונם ירקות המושקים באמצעות המים העתיקות ואנשי העיר יכולים להטות כתף ולהשתתף בשתילת ירקות ובאיסוף היבול. מעיינות אחרים הם עין חנדק ליד מושב אבן ספיר ועין יעל המשתלב בפארק ארכיאולוגי בדרום ירושלים. וזהו רק ראשיתה של הרשימה.

מושב מבוא ביתר התקין קרוניות הנישאות על כבל והמעוררות סקרנות רבה בקרב המבקרים. בהרי הגלבוע הסתיים פילוס דרך המשרתת את תושבי ההר ומקשרת אותם עם עמק בית־שאן. הנוסעים בדרך נהנים מנופים מרהיבים וממבט על העמק הפורה."

הפתעות בבאר חרבה

חיים צבן צופה עתיד תיירותי מבטיח לאיזור יערות מנשה. בין הגבעות יבנה אגם קטן לשיט ולדייג, יוקם יער ללינת לילה ויועשרו מיתקני הספורט השימושי.

בניצנה, שבגבול מצרים, תשוקם דרך עתיקה ובאר חרבה ומי שרוחיק עד לשם — צפויות לו הפתעות.

איך מפתחים אטרקציה תיירותית? „בדיוק כפי שמפתחים את ענף המטעים. בענף זה קיימים השלבים של הכשרת קרקע, תשתית, נטיעות טיפוח המטע, הקמת מערך קטיף ואריזה ושיווק. הפירות נקטפים ומשווקים רק כעבור 4־5 שנים מתחילת העבודה. הוא הדין בפיתוח ענף התיירות".

ממעצבי ענף התיירות בהתיישבות לא נעלם גורם מפתח — כוח האדם. הכשרתו, כנהוג לגבי ענפי התעשיה והחקלאות, דורשת חינוך וטיפוח מיומנות מקצועית בעלת אופי בלתי שיגרתי. „פיתוח התיירות בהתיישבות — מסכם ד"ר חיים צבן, — יתרום ליציבותו של היישוב הכפרי בישראל. המשבר הכלכלי המתמשך יוצר למגזר החקלאי אפשרות נוספת לפרנסה והתיישבות יכולה לעורר במטיילים ובתיירות רצון לראות עוד ועוד."

עופר פליישר (מספר 15) ומוטי דניאל (מספר 10) מביטים בלאוואן מרסר הקולע לסל היוגוסלבי אמש בפאריס. (תצלום: איי.פי)

פטרוביץ הלם בנבחרת — 88:115

נבחרת יוגוסלביה זכתה בטורניר חג המולד בפאריס ● צרפת שלישית

● כדורסל

נבחרת ישראל בכדורסל דורגה במקום השני בטורניר חג המולד בפאריס לאחר שנוצחה ע"י יוגוסלביה — 115:88 (64:48).

היוגוסלבים ששיחקו ביעילות רבה שלטו במשחק בכל רקותיו. מאמן הנבחרת הלאומית משה וינקרנץ שסיים במשחק זה את תפקידו ציין כי ישראל לא שיחקה היטב לעומת היוגוסלבים שהיו מצויינים.

● לישראל קלעו: ג'מצ'י 35, מרסר 17, לאסוף 8, פרישמן 8, גורדון 7, הנפלד 4, איציק כהן 4, רוזנברג 3 ופליישר 2.

● ליוגוסלביה הירבה לקלוע דרזן פטרוביץ 29 נקודות.

שפטו סנאנד מצרפת ומינרנהול מאוסטרליה, לעיני 8000 צופים.

נבחרת ישראל תשוב הערב ארצה.

צרפת — אוסטרליה 75:78

נבחרת הכדורסל של צרפת דורגה שלישית בטורניר. היא ניצחה באולם „ברסי", לעיני 9,000 צופים, את אוסטרליה 75:78. בתום המחצית הוליכו האוסטרלים 28:39 ובדקה ה־30 השוו הצרפתים ל־56:56.

לצרפת הירבו לקלוע: דאקרי אוסטרובסקי — 19 נקודות כ"א ובאניו 12. לאוסטרליה: גייז (27), דורנר (15) וסמית (13).

סנגסטוק, בדקה ה־27, וגייז, בדקה ה־39, יצאו בגלל חמש עבירות אישיות, בעוד שמשורות צרפת, יצא רק דמורי, דקה לסיום.

שפטו האנגלי ריצ'רדסון והצ'כי קוטלבה.

אורנג' ודאוסן לא חזרו למלון והולון נוצחה 89:78

קני אורנג' וגע דאוסן, שני הכדורסלנים הזרים של הפועל חולון, לא הגיעו שלשום למלון בו התאכסנה קבוצתם. השניים הופיעו רק אתמול בשעות הצהריים והצטרפו לחבריהם שעמדו לצאת למשחק הגמר של טורניר חג המולד הנערך בבריסל נגד הקבוצה הבלגית סאן איור אוסטנד.

הנהלת המשלחת הועלונית שוחררה לשני שחקניה הזרים לשהות מחוץ למלון עד לאחר חצות הענישה את השניים בכך שלא שיתפה אותם במחצית הראשונה של משחק הגמר. עובדה זו איפשרה לבלגים להוליך במחצית — 37:50 ולנצח בסיום — 78:89.

בדקה ה־33 הוליכה אוסטנד, בזכות יכולת מצויינת של הפולני דרוויש וליג שקלע 35 נקודות, 57:63 דקתיים לסיום — 71:87 ובסיום 78:89.

● קלעו לאוסטנד: זליג 35, בראון 17, ריינס 12, סאנקוס 10, גונסון 9, מנס 4 ופורכרט 2.

● קלעו להפועל חולון: בורמור 19, דאוסן 16, אורנג' 11, בוגין 10, אלימלך 6, זיסמן 6 וטרי 5.

הערב, ב־20.30 (לפי שעון ישראל), תחל הפועל חולון את משחקיה בטורניר חג המולד בהארלם שבהולנד כשתתמודד נגד הקבוצה ההולנדית מיניוור.

● ליגה אנגלית

נצחונות לבוסטון סלטיקס וללייקרס

בליגות האנ.בי.איי. בכדורסל, ניצחה האלופה לוס־אנג'לס לייקרס את יוטה ג'אז 108:117 ובוסטון סלטיקס גברה על קליפרס לוס־אנג'לס 87:108.

אינדיאנה — שיקאגו 92:106. מילווקי באקס — וושינגטון בולטס 92:102. אטלנטה — ניו יורק ניקס 98:125. דטרויט — ניו ג'רסי 75:110. דאלאס — יוסטון 100:105. דנבר — סיאטל 111:115. קליבלנד — פורטלנד 117:120. סאן אנטוניו — גולדן סטייט 96:105.

הבת־ימיות אלופות החורף

● כדורעף

מאת אבנר מלכין

קבוצת נשים של הפועל בת־ים, זכתה באליפות החורף הראשון בליגה הלאומית בכדורעף לאחר נצחון על הפועל איחוד עירון 1:3.

בקבוצת יבנה הפתיעה הפועל שער הנגב, בנצחון לכורה העונה על אליצור יבנה 1:3.

במשחק זה ניצחה אליצור יבנה במערכה הראשונה 14:16, אולם שחקניות שער הנגב התאוששו וניצחו 3:15, 9:15, 8:15. במשחק שפט אלכס סיסמרג'ה.

הפועל בת־ים נוצחה אף היא במערכה הראשונה במשחקה בעין שמר מול הפועל איחוד עירון. רותם בצר הוליכה את איחוד עירון לנצחון במערכה הראשונה 10:15, אך ענת הרשקו במשחק מצויין סחפה את חברותיה לנצחון בשלוש מערכות 12:15, 4:15, 8:15. במשחק שפט זאב שוהם.

בכפ"ס גברה פועל המקומי על אס"א באר־שבע 1:3 (7:15, 16:14, 13:15, 6:15). אורלי פלכטר בלטה בשורות כפ"ס ובבאר־שבע רונית חייניק. שפט שמואל רוביסה.

הפועל עין החורש ניצחה את הפועל קרית חיים 0:3 (7:15, 10:15, 11:15). ריבי פרכטר הצטיינה בשורות עין החורש. שפט אבי ולצברג.

הטבלה לאחר 7 מחזורים

.1	הפועל בת־ים	2־21	14
.2	הפו. עין החורש	6־18	13
.3	הפו. כפר־סבא	13־14	11
.4	איחוד עירון	15־15	10
.5	אס"א באר־שבע	12־14	10
.6	הפ. קרית־חיים	10־14	10
.7	אליצור יבנה	8־20	8
.8	שער הנגב	6־19	8

שיא בוגרים וי"11 שיאי גילאים

ערן גרומי שיפר שיא גילאי 17 וי"18 ב־100 מטר פרפר — 57.54 שניות אולם לאחר דקות לא רבות נגזל ממנו שיא אותו קבע לפני שנתיים ב־200 מטר גב כשאליאב טל מהפועל נתניה עבר את המרחק בזמן של 2:14.15 דקות.

● שחייה

מאת יצחק אשל

שיא בוגרים וי"11 שיאי גילאים נקבעו אתמול, ביום השלישי והאחרון, בתחרות החשחייה המסורתית בנתניה ע"ש נועם קרן שנפל במלוי תפקידו בצה"ל.

את השיא לבוגרים קבעה רביעיית השחיינים של הפועל בני שמעון ב־50 מטר חופשי — 1:40.12 דקה (השיא הקודם היה שייך לגש"ם).

השחיין הבולט אתמול היה יואב ברוק מהפועל בני־שמעון שבנוסף לשני שיאיו ביומיים הראשונים של התחרות הוא שיפר שני שיאים חדשים לגילאי 16־15 וי"17 וכן היה שותף לזכייה במשחה השליחים. הוא שיפר ב־100 מטר חופשי את שיאו של עמיר גניאל שנקבע לפני פחות מעשר שנים ב־6 מאיות השנייה והעמידו על 53.56 שניות. כן קבע שיא ב־400 מטר חופשי — 4:09.45 דקות, שיפור לשיאו של חן שכטר.

● ליגה אנגלית

היום מחזור מלא

מאת ש. בן־גבריאל

היום יתקיים מחזור מלא בליגה האנגלית בכדורגל, במסגרת ה„שבוע המפורץ", שהמשכו ביום שישי ולמחרתו בשבת.

בעלת שיא ההצלחות, ליברפול (לא נוצחה ב־20 משחקי ליגה רצופים), תארח את ניוקאסל, המדורגת 12 בטבלה.

המשחק המסקרן יהיה ככל הנראה באולד־טרפורד, כשמנצ'סטר־יונייטד (5) תארח את האלופה אברטון (4).

יתר המשחקים: לוטון — צ'רלטון; נוריץ' — צ'לסי; נוטינגהאם — קובנטרי; פורטסמות — ווטפורד; קפר — אוקספורד; שפילד — דרבי; טוטנהאם — וסטהאם; וימבלדון — ארסנל.

קרית־שמונה הדיחה את הגושרים מהפסגה

מאת אביהו שפירא

מחסך התחולל בשבת בטבלת הליגה האיזורית בכדורגל — גליל עליון.

קרית־שמונה גברה במחזור ה־8 על הגושרים 1:3 והתבססה בפסגה. יתר התוצאות: עמיר — איילת השחר 2:2; להבות־הבשן — מרגליות 6:1; נאות מרדכי — ראש־פינה 1:3; רייחניה — דישון 2:2.

צמרת הטבלה

.1	קרית־שמונה	7	8־27	14
.2	הגושרים	8	11־31	13
.3	נאות־מרדכי	8	15־34	12
.4	עמיר	8	12־25	11
.5	איילת־השחר	8	23־33	8

טבלות הנוער			
בית א'			
.1 יוון	1	2־2	1
— רומניה	1	2־2	1
.3 אירלנד	0	0־0	0
— ליכטנשטיין	0	0־0	0
— דנמרק	0	0־0	0
בית ב'			
.1 הונגריה	1	1־3	2
— קפריסין	1	1־3	2
.3 ישראל	1	0־1	2
.4 איסלנד	1	1־0	0
.5 פולין	1	3־1	0
— שוויץ	1	3־1	0

משחקי היום בטורניר הנוער

● איסלנד — פולין (הפועל כפ"ס) 12.00 (ב).
● ישראל — שוויץ (הפועל כפ"ס) 14.00 (ב).
● קפריסין — הונגריה (הפועל לוד) 14.00 (ב).
● יוון — ליכטנשטיין (מכבי נתניה) 14.00 (א).
● רומניה — דנמרק (מכבי יבנה) 14.00 (א).

משחקי היום בטורניר הנערים

● ספרד — רומניה (הרצליה) 11.00 (ב).
● ישראל א' — קפריסין (הרצליה) 13.30 (א).

טקס פתיחת טורניר הנערים ייערך באיצטדיון בהרצליה בשעה 12.45.

טל ירד על איסלנד — 0:1

קשר נבחרת הנוער, טל בנין, העניק אתמול נצחון בכורה בטורניר 7 דקות לפני הסיום ● היום תשחק הנבחרת, ב־2 בצהריים בכפר־סבא, עם נבחרת שוויץ

נבחרת הנוער של ישראל בכדורגל פתחה אתמול ברגל ימין את הופעותיה בטורניר הבר מצווה בכדורגל כשגברה 0:1 על נבחרת איסלנד באיצטדיון רמת־גן.

הרבה מזל היה לנבחרת הנוער שכן, שער הנצחון של טל בנין מהפועל חיפה הובקע באדיבותו של מגן איסלנד. היה זה בדקה ה־73, 7 דקות לסיום כשבנין בעט כדור מ־14 מטרים, הכדור פגע באחד ממגיני איסלנד, עשה תפנית וחדר בקשת לרשת מול עיניו של השוער המופתע שיצא משערו.

הקור העז ששרר באיצטדיון הלאומי השפיע לטובה על רמת המשחק. שחקני שתי הקבוצות נעו בקצב מהיר והיו גם הרבה אירועים. איסלנד היתה עדיפה בדקות הפתיחה אולם השוער אלבז (מכבי ת"א) גילה מיקום טוב ויציאות נכונות לכדורי הרוחב. רק לקראת ההפסקה ניכר יתרון קל לנערי ישראל ובפרק זמן של 4 דקות נרשמו שתי ההחטאות של המחצית הראשונה מרגליהם של רואי חדד (30) ושימי ג'אן (34) שבעטו מקרוב לחוץ.

כניסתו של יצחק זוהר ממכבי יפו במחצית השניה במקומו של מוטי מזוז הוסיפה רוח חיים למשחק הנבחרת הישראלית. זוהר תיגבר את מערך החוד הישראלי. שחקן זה, יחד עם וטל בנין שתופקדו בקישור, דחפו את החלוצים אלון מוחרר (הפועל כפ"ס), שימי ג'אן (מכבי נתניה) ומחליפו אבי בן עזרא שהרגיזו את הצופים המעטים (1000) בסידרת החטאות.

שחקן איסלנד גילו משחק מלווה כוח ומהירות. הם התבססו על התקפות מתפרצות, אולם הגנת הנבחרת, בראשות השוער אלבז ומשה בן הרוש, היוו תחנה אחרונה לחלוצי איסלנד המהירים והמסוכנים. בן הרוש (65) הרחיק כדור מקו השער שכבר חלף על פני השוער אלבז.

שפט האנסן מדנמרק בעזרת הקוונים עובדיה צבי ואריה פרוסט.

● ישראל הופיעה בהרכב: אלבז, צופין, בן־הרוש, בן שמעון, אלטיט, חדד, מרר (אהרונוב), מזוז (זוהר), בנין, מוחרר, ג'אן (בן־עזרא).

● איסלנד: גודמנסון, איגלסון, פדיינגסון, אינרסון, ארדלסון, קוראן, אינרסמן, הלדרד אידלסון, איגגלסון, ארמסון.

הונגריה גברה על פולין 1:3

מאת יוסי פנטילט

נבחרות הונגריה ופולין, טוריבותיה של נבחרת הנוער הישראלית בבית ב' של המשחקים, התמודדו אתמול בפתח־תקוה. הונגריה גברה על יריבתה 1:3 (1:1).

להונגריה כבשו: באדאר גאנוש (12 בבעיטת עונשין מ־11 מטר), פיטר שצ'ומס (58 בבעיטת עונשין מ־11 מטר) ואטילה ברזאן (71). גאנוש החטיא בעיטת 11 נוספת. לפולין כבש טלקאש תומאש (4). שפט קאפאטנקיס (יוון) לעיני 100 צופים.

שוויץ נוצחה 3:1

נבחרת שוויץ, יריבת ישראל היום בטורניר הנוער, נוצחה אמש באיצטדיון רמת־גן בידי נבחרת קפריסין 3:1 (2:1).

שחקני קפריסין הדהימו את השוויצרים במשחק יעיל ביותר. כבר בדקה ה־24 כבש קריסטידיס את השער הראשון במשחק. רנזאל הויס משוויץ השווה (31), אך קריסטידיס בשערו השני במשחק (34) קבע את תוצאת המחצית ה־2:1.

בדקה ה־57 הוסיף מיסוס מקפריסין שער נוסף בבעיטת עונשין מ־11 מטר.

שפט קונסטנטין גרוגוריו לעיני 200 צופים.

בבית א'
יוון — רומניה 2:2

נבחרות יוון ורומניה נפרדו בתיקו 2:2 (0:1).

גאורגיוס פורסוניידיס (34) ומאנאגוס טריאנטופולוס (80) כבשו ליוון. יוליאן מגיאה (60) וקונסטנטין סטינצ'י (70) הבקיעו לרומניה.

150 צופים חזו במשחק באיצטדיון כפ"ת בו שפט צבי שריר.

נערים: הונגריה — יוון 1:2

בטורניר הנערים התקיים אתמול משחק יחיד ובו גברה הונגריה על יוון 1:2 (1:1).

להונגריה כבשו אטילה גאפאק (19) וגאבור אלאמי (50). גורג קאסידיס כבש ליוון (31).

במשחק שהיה באיצטדיון בהרצליה לעיני 100 צופים שפט יעקב שיינר.

שימו לב לתעמיד הנדיר. בשעה שנוגן אתמול ההמנון האיסלנדי הסתובבו נערי איסלנד לעבר ארצם ואילו שחקני נבחרת ישראל (מימין) והשופטים נותרו עם הפנים לתוא הכבוד. היה זה בפתיחת טורניר הנוער. (צילם: אריה קנטר)

מכבי ובית"ר ת"א ישחקו כמתוכנן בשבת ברמת־גן

משחקי הליגה של מכבי תל־אביב ובית"ר תל־אביב יתקיימו בשבת הקרובה כמתוכנן באיצטדיון רמת־גן — עליבר נגמר אתמול בוועדת הליגה והגביע אל ההתאחדות לכדורגל.

למכבי תל־אביב ולבית"ר תל־אביב הובהר כי משחקי גמר טורניר הנוער הבינלאומי יערכו מיד לאחר צאת השבת, ולפיכך תשחק בית"ר תל־אביב מול מכבי פתח־תקווה ב־12.30 וב־2.30 תארח מכבי תל־אביב את הפועל חולון.

שאול סוירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, מסר אמש כי בכל מקרה לא ניתן לקיים את משחקי הגמר של טורניר הנוער לפני צאת השבת.

המשחק על המקום השלישי בטורניר הנוער יועתק בכל הנראה מאיצטדיון רמת־גן לאיצטדיון אחר.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל תדון היום בתקציב ההתאחדות לכדורגל לשנת 1988 כפי שכבר אושר בוועדת הכספים של ההתאחדות.

משחק הליגה הלאומית בין בית"ר תל־אביב לבין הפועל חולון שנדחה ביום שישי בגלל מזג־האוויר יתקיים מחר, בשעה 2.30 בחולון.

כמו כן יתקיימו שני משחקי השלמה בליגה הארצית בין הפועל רמת־גן לבין הפועל חיפה ובין הפועל יהוד לבין הפועל בת־ים.

יהודי בנבחרת בריה"מ לאולימפיאדת סיאול

מאת ש. בן־גבריאל

את בריה"מ תייצג בטורניר הכדורגל באולימפיאדה של סיאול, ... שחקן יהודי, ... רוזנברג, הוא ... שהשתתף בחמש מ... בטורניר המוקדמות ב... האולימפית.

12 שחקנים יהיו משורת... ארבעה נבחרות נוספות... פולין, יוגוסלביה, ... המועמדות, ... כל אחת.

ריאל גברה על בריה"מ

קבוצת ריאל מדריד ניצחה אמש את נבחרת בריה"מ במשחק ידידות 95:90 (48:47) ... המולד שנערך במדריד.

רבע הגמר בגביע הכדורסל לנשים

מאת יוסף הכט

מוקד משחקי רבע גמר גביע המדינה בכדורסל לנשים יהיה הערב ב־8 בקיבוץ גבעת חיים בין הפועל גבעת חיים ומכבי תל אביב.

יתר משחקי הערב, שיחלו ב־8: אליצור ראשון לציון — אליצור תל אביב; הפועל גלבוע — בני יהודה ת"א (האולם בקיבוץ בית אלפא); אליצור קרית אונו — הפועל תל אביב.

בארלו וקליין חסרו מאימון מכבי ת"א

קן בארלו שחקן האלופה מכבי ת"א, נעדר אתמול מאימון קבוצתו מאחר שהיה בטיול פרטי במצרים. בארלו שב לישראל לאחר האימון.

גם מאמן הקבוצה רלף קליין לא השתתף באימון לאחר שחמו נפטר. באימון, שהיה בהדרכת ברוס ויקטור, תירגלו השחקנים במשך שעה וחצי תרגילי הגנה.

נצחון ללארגי בקבוצה ההולנדית החדשה 81:84

מייק לארגי, שחקן הפועל ת"א בעונה שעברה וכיום שחקן הקבוצה ההולנדית אקרידיס, השתתף אתמול במשחק הנצחון על רנו גנט — 81:84.

לארגי שיחק 25 דקות וקלע 16

טלוויזיה

(כב) — בתוכניות מיוחדות ללקויי שמיעה.

08.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 אורחות — ד"ט' — השוק הפתוח (מוכלנות) וכו'. 08.40 ראשית קריאה — בלי סודות — שווא 1. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון פשוט ד' — חוקת (כב). 10.10 אנגלית ז'. 10.30 רגע עם דודלי — סוודר, קרטיב ותירס חם וכו'. 11.00 עריבית מרוכזת — ד"ה' — ולייד מיש חן. 11.15 גיאוגרפיה של א"י — פני הארץ — כצל הזית (כ). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 תלמוד — שניים אוחזין — דיוק (כ). 13.00 גיאוגרפיה כללית — ד"ס' — הרים והוצרותם. 13.30 אנגלית — יא־יב' — HELLO ISRAEL SPORT SPOTS. 13.45 צרפתית — העשרה. 14.00 עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.05 מגע — מוזן — דלק 1 — הנושא: גידול מוזן ועיבודו. 14.25 קסים קסם — חלונות (כ). 15.00 קשר משפחתי — משפחת ברכה (מולחי) משוחחת עם זויות אבדמסון על לבטיה של אם וילדיה לאחר גירושין. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לרשות הרואה. 16.00 תאסיר — התנקשות — ואחרון. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 „דוכי כפת לי" שם הפרק: „ארץ ללא רגשות". 17.55 „הופהדהיו" הפעם השלישייה מגיעה אל שמורת התנינים שבחמת גדר. משתתפים: שלישיית „כמו צוענ", ספי ריבלין, שרי צוריאל, ארם, יורם בוקר ואורי טננבאום. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 סקירת תכניות (ערבית). 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „הצפון והדרום". 21.00 מבט לחדשות. 21.35 „מלך הכיתה" הפרק הרביעי: פרסת צ'ארלי כעוד צ'ארלי מתקשה לשכנע את תלמידיו בשיעור, כי ההיסטוריה והאנות אינן תמיד חופפות, כאה המציאות ומוכיחה להם זאת. רניס מחליט לפרסם בעיתון ביה"ס כתבה שערורייתית, המבוססת על ראיון עם המורה צ'ארלי. 22.00 „זה הזמן" — מנחה: רם עברון. 22.50 „מקף מורס" הסרט השלישי: „תפילה המתים" וחלק א') גופתו של גנאי הכנסייה נמצאת, וסכין תקועה בגבה. 23.30 פסוקי של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 — התחול שמיל מארח את אריק סמית והכבוכות. 19.00 — קרקס (פרק ר"ו. 19.30 — סאגאנוגאגס. תערוכה של עבודות גילוף אסקימואיות. 20.00 — בריגבוים על בטהובן, ופרק שביעי. 20.30 — תקציר משפט רמיאניק. 21.00 — סוף 2: סוואן וגה בהופעה חיה באלברט הול.

רדיו

קול המוסיקה

06.10 צלילי בוקר. 07.09 כהאזנה ניגונה — הנדל: קונצ'רטו גרוסו כדו מינור אופוס 6 מס' 8. חיידן: קונצ'רטו כדו מג'ור לאבוב ותז. שוברט: סונטה בלה מינור, לסמנתר. רבוז'אק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור. 09.00 קונצרט בוקר. ג'ון ארסון: שלוש אריות חצר מהמאה ה־17. רורגסוק: קונצ'רטו לגיטרה ותז. קמרית. שוסטקוביץ': חמישייה בסול. מינור לפסנתר ולכלי קשת. ברהמס: קונצ'רטו כרה מג'ור לכנור ותזמורת. כטהובן: סימפוניה מס' 9 ברה מינור. 11.57 פינת השיר משירי מאיה בורדאנו. 12.00 מן הסרטיה. 13.05 כהאזנה ניגונה. 15.00 הסברה מוסיקלית. הנחות הרגש. 16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם: מהקלטות רדיו ההונגריה. מיצירות ליסט: מוטטים — מקהלת הנוער המוסיקלי. 3 קטעים לצלו ופסנתר — צ'לו/... קיצ'ש — פסנתר. רדך הצלב. טרפורות לפסנתר על האילמת מפורטיצי של אובר... נאגי — פסנתר. 18.00 רגש על הכנוע. 19.00 בין הבריים. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם. המקהלה של אגוד ידידי הזמר החה: הסיפס. של רדיו אסטוריה — מנצח: ארג'ן נוורדי. סיפה ריקיאס (סולנים) מריה ודסו — סופרן, רפנה אבנגלוסט — מצו־סופראן, וורנר הולווג — טנור, הארי פטרס — בס. 22.30 פעם ועוד. ריטר מאק — פרדס. 23.00 מהחורי יצירות ק.פ.ע. באך: קונצ'רטות, ווידך סימפוניות.

רשת א'

07.30 רדיו עם קל תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 חוגה — עם בני הגרל. 08.27 משפט רמיאניק — שידור חי מבניני האומה בירושלים. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 בראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.27 האוניברסיטה המשודרת. 15.57 משפט רמיאניק — שידור חי מבניני האומה בירושלים. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוג אילן ספר. מגישה: נאוה סביון.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים ענין. 09.05 ביקור בית — עם דבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום — חדשות והומורים. 14.08 לראות או לא לראות — זמן חדשות לתרבות ולאמנות. 15.05 שירי הזמר. 14.50 בת חיל. 15.05 שירים ושערים. 15.55 קראני סטר — קוראים מקליטים. 16.05 יומן בכלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 17.05 לבעי קסם. 18.05 שעה חמישית —

גלי־צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — אחרות ואבולוציה. מרצה: פרופ' יוסף בן שלמה. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי. 10.05 עשר — שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 „40 לאחור" — סיפור היום לתש"ח — עורך ומגיש: דודו דיין. 14.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 ראיון מיוחד עם האלוף עמרם מצנע — אלוף פיקוד מרכז. מראיין נחמן שי. 19.05 שירים כבאן. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 קלאסי כאן — מגאזין גלי צה"ל על העשיה בארץ במוסיקה הקלאסית. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — תורתו של הרב קוק — אחרות ואבולוציה. מרצה: פרופ' יוסף בן שלמה. 22.05 על הרכש ועל הכיפאק. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ידון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם דן לווין — יו"ר אגודת מליץ. 00.05 ציפורי לילה עם יאיר לפיד. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

18.05 רדיו דדיו — עם יואב קוטנר. 20.05 צער וחצי — תכנית הספורט של גלי צה"ל הכוללת דיווחים ישירים ממשחקי הליגה בכדורסל ומרקנים באולפן. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל ניב. 23.05 קול הג'אז הזה — עורך ומגיש: רני קרמל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאוקר. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 09.05 מה, כבר תשע? 10.05 דברים טובים. 11.05 שבעים מי יודע? — שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית. 13.05 רק בימי תול. 14.05 לי ולך. 15.05 חדש, חדיש ומחודש. 16.05 הצגה יומית. 18.05 מצער המצעדים — תזכורת פזמונים לקראת יום העצמאות. 21.05 קצת אחרת — סוף מתקדם. 23.05 הלילה הוא שירים.

מגזין שבועי לעניני תנור. 18.45 היום בספורט. 19.05 היום הזה. 19.35 דין ודברים — מגזין לעניני חוק ומשפט. 22.05 קפה ראשו — חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן. 00.15 ג'אז ועוד — עם לאה ליאור.

קולנוע

תל־אביב

אסתר: הבטלנים מאיסתר 9.30 ,7.15 ,4.30 / 9.40 ,7.15 ,5

אורלי: שגעון בחלל 9.30 ,7.15 ,3
בן־יהודה: אבא גנוב 9.30, 7.00 ,4.30
גת: הקיסר האחרון 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שמעתי את בנות הים שרות 9.30 ,7.00
דקל: לה במבה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: אבא גנוב 7.45
דור: ריקוד מושחת 9.30 ,7.15 ,5
לימור חדיש: ללא מוצא 9.30 ,7.15, 4.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: גבי 9.30 ,7.15 ,5
פאר: הבטלנים מאיסתר 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רב־חן:
חן 1: יום במלכודת 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: מטאל ג'אקט 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: מחלון חדר המיטות 9.45 ,7.40 ,4 ,2 ,11
חן 4: המכשפות
מאיסטרויק 9.45, 7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: חנות
מעבר לסינה 9.40 ,7.10 ,5 ,2 ,11
שחף: הבלתי מעורערים 9.10 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: ספורט הדמים 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כשהרוח נושבת 9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: טמפוסו 10.00 ,7.5 ,2
לב 2: המשפחה 9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: זקוף תאורו 10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: מגדל הדבורים 10.00 ,7.50 ,5 ,2

רמת־גן

אואזיס: יום במלכודת 9.30 ,6.40 ,4
לילי: יופיו של החטא 9.30 ,7.15
רב־גן:
גן 1: מחלון חדר המיטות 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: לה במבה 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: האלמנה השחורה 9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ללא מוצא 9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: יום במלכודת 9.15 ,4.30
בית אגרון:
סוד ההצלחה 18.00
מנהטן 19.45
9 שבועות של שכרון חושים 21.30
כפיר: ללא מוצא 9.10 ,7.00 ,4.00
אורגיל: הקיסר האחרון 9.15 ,7 ,4.10
מיטשל: שגעון בחלל 9.00 ,7.00
סמדר: מגדל הדבורים 9.10 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אגריון
אור 1: יופיו של החטא 9.15 ,7.15 ,4.10
אור 2: הבלתי משוחדים 9.10 ,7.15 ,4.30
אור 3:
כלא הנשים 9.00 ,7.00 ,4.10
אור 4: בלתעות 4
אור 5: היצאנית המכוברת 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: אבא גנוב 9.00 ,7 ,4.10
תיאטרון ירושלים:
מאנון + זאן דה פלורט 21.45 ,18.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: זאן דה פלורט 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: ללא מוצא 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: תקוה ותהילה 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: הבלתי משוחדים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: אבא גנוב 9.00 ,6.10 ,4
אורלי: נכרים נכרים 9.15 ,6.45
קרן אור המחודש:
מלך ליום אחד 9.15 ,7.00
פאר: הבטלנים מאיסתר 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: אבא גנוב 9.15 ,7 ,5
סטודיו: קשיים שכלב 9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: מלתעות 4 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: החנות מעבר לסינה 9.00 ,6.00
ארמון: אבא גנוב 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: המקצוען 2 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: אבא גנוב 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל - האודיטוריום
סיפור אמיתי 9.30 ,7.15

באר־שבע

חן: מלתעות 4 9.10 ,7.10 ,4.10

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: ללא מוצא 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: ריקוד מושחת 9.30 ,7.15

עפולה

מטמרון: מלתעות 4 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.15

ראשון־לציון

רון 1: אבא גנוב 9.30 ,7.10
רון 2: ריקוד מושחת 9.30 ,7.10

תיאטרון

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ב' 28.12 בשעה 20.30
פולה

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ב', 28.12
בית־ספר לנשים: 21.30
אנשים קשים: 20.30
מירלה אפרת –
בתיאטרון ירושלים: 20.30

ועדה משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 2762
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
... הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר ... חלקה 395 בגוש 6020 ברח' ההסתדרות ... ההקלה ... שטח 199.17 מ"ר ... מגורים ...
לכל המעוניין להגיש התנגדות תוך 14 יום ... להגיש בכתב ובמנומק.
עדיה ה. שרון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
ת.ב. 1084
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6415 חלקה 31 ברחוב סוקולוב 75 המסומנת כאזור מגורים מסחרי בקשה למתן אישור לשימוש חורג מהיתר מבית מגורים למסעדה.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
שרונים
רחוב שטמפפר 5, נתניה
טל. 053־36573 ת.ר. 2171
הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה לציבור כי הוגשה לועדה בקשה להרשות תוספת שטח ... בנוה של 10.06 מ"ר, ל־2 דירות בגוש 8002 חלקות 229, 230 ...
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לפי כתובת הועדה לעיל תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.
צבי חרות
יו"ר הועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור להקלה להעברת אחוזים מקומה לקומה ברחוב ארליך מס' 17 גוש 7023 חלקה 87.
תיק בנין 017־3008
בקשה מס' 862190
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

יצרני חלב
יכיני בע"מ
שנוי תזכיר החברה
ניתנת בזה הודעה כי החברה החליטה החלטה מיוחדת להוסיף לתזכירה מטרה כדלקמן:
ביצוע שרותים, עבודות חקלאיות, הובלות והסעות ושיווק תוצרת בקשר לבעלי מניות בחברה או לעוסקיהם.
מרדכי מדמוני
מזכיר החברה

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי גבעתיים
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מיתאר מקומית
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז ת"א ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה גבעתיים הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליה, שינוי תכנית מספר ג' ב'/391 — שינוי לתכנית מיתאר ג' ב'/53 על שינויה. השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 6162 חלקה 137, גוש 6163 חלקה 149, גוש 6163 חלקה 227 — רחוב: כ"ג 11–19.
עיקרי מטרת התכנית: לקבוע חזית ארכיטקטונית אחידה על־ידי תוספת בנייה במסמך בתשריט ולשנות קווי בניין.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.
מרדכי בהנא — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז תל־אביב
דצמבר — 1987

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג מגמגורים למשרד לשלוש שנים ברחוב רוזנבוים מס' 5 גוש 6904 חלקה 473.
תיק בנין 005־840/3
בקשה מס' 2/403
בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ת.ב. 4213
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6417 חלקה 56, 55 ברחוב ... מרדכי המסווגת כאזור מגורים ב' בקשר למתן אישור ... בניה בבית מגורים ...
המבוקשת בקו בניה חזיתי ... לסוכך למכוניות, 0 מ' במקום ...
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. ורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה מקומית לתכנון ובניה
העיר עכו
רחוב ויצמן 35, עכו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי עכו
הודעה לפי סעיף 149(1) ... ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ... להיתר ... גוש 18001 חלקה 73 ... 15 ... מאת משרד ... כפי 1651/ב' ...
א. דה קסטרו
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה עיר עכו

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב — חולון

חולון
אהרון — הפניין 52

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
סורת — ס"ת 76

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
אסותא — ז'בוטינסקי 41

תל־אביב
לב העיר — אחד העם 69
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת, — טל' 100. אילת — 1244. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה' 16.00 בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'־ה' 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.15, 9.00

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע. כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – עיניים
בקור חולים – ילדים
הדסה ע"כ – פנימית, כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.
משגב לדך – נשים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יפסר מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־20.00–08.00, בימי ו': 15.00–08.00
טלפונים: 433300־03, 433500־03
יד ביד – ארון קשבת כמלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 243358־02
ת"א – 226037 (24 שעות)
חיפה – 229488־04 (20.00–11.00)
גליל מערבי – 932222־04
קו פתוח להורים במצוקה
בימי ב' ויום ה' – טל. 228730
„קו פתוח" – ארון קשבת לילדים ובני־נוער 821880־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב – בימים א'־ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 24.00–18.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00–15.00.
הכתובת: רח' כרכבא 9א, טל' 384649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ב', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ריינגולד סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 285822־03.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 32432־052 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02
ער"ן תל־אביב — טל' 5461111־03
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 261113־03
ער"ן חיפה — טל' 672222־04
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057
ער"ן נתניה — טל' 35316־053
סילוק מטורדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111, לוד, רמלה — 101, טל' 221622־08. עפולה, טלפון 34534־065, טבעון — 101. טלפון 931401־04, נהריה — טל' 823333־04. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 74767־057. ... בנרס רג, טל' 330848־03.

רכבות (לוח זמנים):
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בנימינה, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00.
11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

טלקס

● מהפך בוועד עובדי „צים"

בבחירות למועצת עובדי חברת „צים" שנערכו בסוף השבוע שעבר חל מהפך, כאשר יו"ר ועד העובדים, אורי צוקרמן, שכיהן בתפקידו זה 13 שנה, לא נבחר לתפקיד.

ליו"ר מועצת עובדי „צים" נבחר ברוך מור (53), העובד בחברה 36 שנים ומשמש כיום מנהל שירותי הרווחה.

בבחירות התחרו שתי קבוצות על 14 המקומות שבמועצת העובדים, האחת בראשות אורי צוקרמן והאחרת בראשות ברוך מור. מבין 600 המצביעים קיבל ברוך מור 510 קולות.

בתשובה לשאלת כתבינו אמר מור, כי „הצבעת העובדים היתה הצבעת מחאה נגד קבוצתו של צוקרמן והבעת מורת רוח מתיפקודו של כל הוועד".

מנדל ואביב

● מאגר לניצול מים גיאוטרמיים

מאגר לניצול מים גיאוטרמיים ייחנך נוחר במושב קדש ברנע שבאיזור ניצנה.

המאגר יכיל 3,000 קו"ב מים ויספק מים לחימום מנהרות לגידול ירקות.

מקור המים הגיאוטרמיים היא באר בעומק 500 מ' ששואבים ממנה 320 קו"ב לשעה. הטמפרטורה של המים 40 מעלות והם מכילים 2,000 מ"מ כלור.

הקידוח בוצע על־ידי משרד החקלאות, הסוכנות והמושב. במים החוזרים ישקו את שדות הפלחה. בתוכנית קידוחים נוספים של מים גיאוטרמיים שישמשו גם מושבים אחרים באיזור ניצנה.

חיים מרגלית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 17 בגוש 8242 רח' הגר"א בחריגה, כהקלה: 2 קומות יציאות לגג אין קומת עמודים 12.6%, 0.4מ'0.6 ס"מ בקו בניין צדדי תכנית 298/87 ות.ב. 6916.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: י. פריצקר בע"מ — לאשר תוכנית לבנין מגורים ברח' גולדה מאיר מס' 31. מגרש 210 בגוש 10800 רמת־גולדה.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה מעל למותר.
2. בליטות למרווחים צדדיים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר ינוביין
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
גבעתיים
הודעה על־פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
גוש 6158, חלקה 553, רח' תפרצות ישראל 7, גבעתיים
תיק בנייה מס' 6089
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בקשה לאשר גובה קומה 4.20 מ' על חשבון קומה שנייה שגובהה הוא 2.80 מ' במבנה באזור מלאכה המשמש למוסך בדרך של הקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות לתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.
תאריך: דצמבר 1987
יצחק ירדן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה גבעתיים

410 אלף ש"ח נשדדו מחברת שירותי בנק אוטומטיים בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

410 אלף ש"ח נשדדו אתמול בבוקר מרכב של חברת „שבא" (שירותי בנק אוטומטיים) בחניון בית „כלל" בתל־אביב. השודדים טרם נתפסו והמשטרה פתחה בחקירה.

אתמול סמוך לשעה 9.30 בבוקר ירדו שלושה מעובדי חברת „שבא" ממשרדם שבקומה השביעית בבית „כלל" לחניון התת־קרקעי של הבניין. השלושה נשאו בידיהם מזוודות עם כסף שהתכוונו לפזר במכשירי הבנק האוטומטיים בעיר. לאחר שהעמיסו את המזוודות על המכונית נכנסו שניים מהם לתוכה והשלישי נשאר בחוץ כדי לנעול את דלתות הרכב. לפתע הגיחו שני שודדים רעולי פנים ומזויינים בנשק אוטומטי, שניפצו קודם מנורת ניאון הממוקמת מעל לרכב וכיבו את התאורה בסביבתו כדי להקשות על מלאכת השומרים.

השודדים צעקו לשלושת השומרים להשליך את נשקם ולאחר שעשו זאת לקחו את המזוודות עם הכסף מבלי שהשומרים גילו התנגדות כלשהי ומבלי שנורתה אף ירייה.

השודדים העמיסו את המזוודות שהכילו, כאמור, 410 אלף ש"ח על מכונית „סוזוקי" ירוקה שהמתינה להם בחניון ונמלטו במהירות מהמקום.

עדי ראייה סיפרו כי השוד בוצע במהירות רבה ורק כעבור מספר דקות הצליח אחד העובדים להתעשת והזעיק את המשטרה.

כאמור, השודדים טרם נתפסו.

גימלאי רשות הנמלים יתבעו את ההנהלה על שחיקת גימלתם

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

גימלאי רשות הנמלים יגישו תביעה משפטית נגד הנהלת הרשות בטענה שאינה מקיימת את חוק הגימלאים.

במסיבת עתונאים שהיתה אתמול בחיפה טענו אנשי ארגון הגימלאים של רשות הנמלים, הכולל כ־3500 גימלאים, כי בשנים האחרונות משלמת רשות הנמלים לעובדיה תוספת שיפטינג (המרה) ואף נחתמו הסכמים בהם נאמר במפורש שהם אינם חלים על הגימלאים.

דובר רשות הנמלים אמר בתגובה, כי התוספות שנתנו לעובדים עבור תרומה להתייעלות אינן חלות על הגימלאים.

יו"ר הארגון, יצחק ליבוב, אמר אתמול, כי גימלתם של גימלאי הרשות החלה להישחק בשנת 1977. אז נחתם הסכם ההמרה הראשון שתכליתו היתה להעניק תוספות שכר לעובדים פעילים ברשות הנמלים שלא יחולו על גימלאי הרשות. לדבריו, פנו הגימלאים לפני כשנתיים לחברת „ישום" וזו פעלה במשך שנה וחצי ברשות הנמלים וחיברה דו"ח המצביע חד־משמעית על כך שברשות הנמלים לא נעשתה כל התייעלות והסכמי השיפטינג נועדו לעקוף את הוראות החוק הקבועות.

במהלך מסיבת העתונאים הציגו אנשי ארגון הגימלאים דו"חות מחשב לפיהם יש גימלאים המקבלים פחות משליש מהשכר שקיבלו בזמנו וגימלתם החודשית מסתכמת בכ־250 ש"ח.

אנשי ארגון הגימלאים הטיחו אשמות בהנהלה וטענו, כי מדיניות ההנהלה לבכירים לרשות היא שהביאה בין היתר למצב שנוצר. לדבריהם, לפני כשבועיים קיבלו עובדי הרשות תוספת של 20 אחוז לשכרם וזאת לאחר שדחו אפשרות לקבל תוספת של 8 אחוזים שתשולם גם לגימלאים.

לדברי ליבוב מכינה בימים אלה עורכת־הדין אורה לוין, שהיתה בעבר היועצת המשפטית של רשות הנמלים, תביעה נגד הנהלת הרשות.

הבוקר בשעה 10 תתקיים אסיפה כללית של גימלאי רשות הנמלים מכל רחבי הארץ באולם „רון" בחיפה וביום חמישי, ה־5 בינואר 1988, תתקיים הפגנה מול בניין ההסתדרות, שגם אותה מאשימים העובדים במצב שנוצר.

ירידות מתונות במניות

גלגלי הבורסה

מאת כתב „על המשמר"

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בהמשך מגמת ההיצעים וירידות שערים מתונות במניות החופשיות.

למניות הבנקים שבהסדר נרשמו בדרך כלל ביקושים לא גדולים והן נסחרו תוך יציבות ועליות שערים קלות עד חצי אחוז.

במהלך המסחר נרשמו ירידות שערים ב־164 מניות. לעומתן עלו 99 מניות ו־170 מניות נוספות נסחרו ללא שינוי בשער.

מחזור העיסקות בשוק המניות הסתכם בכ־12.1 מיליון ש"ח, כ־3.1 מיליון ש"ח מתוכם במניות הבנקים שבהסדר.

אווירת סוף השנה הורגשה אתמול היטב בבורסה, כאשר מרבית הגופים הפועלים בשוק צמצמו באופן ניכר את פעולתם. קרנות הנאמנות, שמבחינתן שנת 1987 נגמרה, המשיכו לפעול רק בשוליים, כאשר קרנות בנק הפועלים המשיכו לרכוש מניות ולעומתן קרנות „לאומי פיה" המשיכו להיות בצד המחירים.

המסחר במניות החל אתמול בהיצעים וירידות שערים מתונות עד אחוז בשלב המר"צ. בהמשך, בשלב המשתנים, נמשכה מגמת הירידות ולאחר שלושה סיבובי מסחר ירד מדד המשתנים ב־0.93 אחוזים. סך הכל נקשרו במשתנים 155 עיסקות תוך מחזור נמוך של כ־1.9 מיליון ש"ח. הפעילות הרבה ביותר נרשמה במניות „דיסקונט השקעות". בהן נקשרו 18 עיסקות ושערן ירד בכ־1.25 אחוזים במחזור של כ־253 אלף ש"ח. כמו כן נרשם מחזור גדול יחסית של כ־145 אלף ש"ח במניות „הכשרת הישוב", שהיו אתמול המניות היחידות שנסחרו ללא שינוי בשער במשתנים.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה על־פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה—1965
גוש 6154, חלקה 202, רח' חנה סנש 23 גבעתיים
תיק בנייה מספר 61
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה באחוזי בנייה 6% + 5% עבור מעלית ועוד הקלה של 10% במרווחים הצדדיים (2.70 מ' במקום 3.00 מ'), ומקלט על קרקעי.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הוועדה.
יצחק ירדן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, גבעתיים
תאריך: דצמבר 1987

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 192 בגוש 8231 רח' הפלמ"ח בחריגה, כהקלה מבוקשת: 15 ס"מ מקו בניין צדדי תכנית 348/87 ות.ב. 1969.
את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: י. פריצקר — לאשר בקשה למעלית ברח' פינסקר מס' 5 חלקה 61 בגוש 10808 כרמל.
הבקשה כרוכה בבליטה למרווח צדדי של 80 ס"מ בקיר אטום.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר ינוביין
מהנדס העיר

לרותי שלזינגר ומשפחתה
משתתפים באבלכם הכבד במות
האב
בית שמרת

למשפחה ולקיבוץ נגבה
משתתפים באבל במות
יצחק פרבטמן
מדריך וידיד
צוות גד"ש
קיבוץ זיקים

לשליחינו באוסטריה
שמיל גרדי ומשפחתו
אתכם בצערכם על מות
האב
ההנהגה העליונה של
השוה"צ התנועה העולמית

בפליליים

קשישה ושני בניה חשודים בביום שוד

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שני תושבי רמלה נעצרו אתמול כחשודים בביום שוד יחד עם אמם, קשישה בת 72.

אתמול סמוך לשעה 12.00 בצהריים הזעיק אחד מבניה של תמרה אימנובה את המשטרה לביתו. הוא סיפר לחוקרי המשטרה, כי סמוך לשעה 10.30 בבוקר שמעה אמו הקשישה, ששהתה לבדה בדירה, 3 דפיקות על הדלת. לשאלתה „מי זה?" נענתה: „זה הדוור, הבאתי לך טלגרמה". הקשישה פתחה את הדלת ושלושה רעולי־פנים נכנסו, כפתו אותה לכיסא, סתמו את פיה באיספלנית ושדדו 200 דולר, 4200 ש"ח במזומן, מערכת סטריאו, וידאו, שרשרות זהב ותכשיטים נוספים.

הבן סיפר, כי בהגיעו לביתו מצא את אמו כפותה לכיסא והזעיק את המשטרה. האם נשלחה לבדיקה בבית־החולים „אסף הרופא" והמשטרה פתחה בחקירה.

קצין הסיור בתחנת רמלה, גבישווילי, שהמימצאים בדירה עוררו את חשדו, גילה אזיקי פלסטיק המבצבצים מכיס מעילו של הבן. בדיקה מהירה העלתה כי אזיקים אלה זהים לאזיקים בהם כפתו השודדים את האם לכיסא.

חקירה מהירה של הבנים העלתה כי השוד לא היה ולא נברא והרכוש עליו הכריזו כגנוב נמצא בבית האח השני, אף הוא תושב רמלה.

שני הבנים נעצרו ויובאו ככל הנראה לשיפוט מהיר.

עבודת שירות לתועלת הציבור ל„דייג ארנקים"

נאשם שהורשע בכך שנהג „לדוג" ארנקים בעזרת מקל שהחדיר מבעד לחלון גן ילדים, נידון אתמול בבית־משפט השלום בחיפה לשישה חודשי מאסר, שאותם ירצה בעבודות שירות לתועלת הציבור ויחד עם זאת ימשיך לחבוש את ספסלי הישיבה בה למד.

הנאשם, שלמה גולדמן (27) מחיפה, הורשע עפ"י הודאתו ב־21 עבירות פליליות. התביעה טענה, כי הוא נהג „לדוג" ארנקים בעזרת מקל שהחדיר לחלון גן ילדים בחיפה. בשני מקרים „העלה בחכתו" שני תיקים של נשים שהכילו כמה עשרות ש"ח במזומנים, כרטיסי אשראי, שיקים ומסמכים.

נשיא בית־המשפט, השופט רם סביר, אימץ את המלצת קצינת המבחן שהציעה לנסות לשקם את הנאשם, שהוא חוזר בתשובה, לאחר שהחליט לפתוח דף חדש בחייו. בית המשפט חייב את הנאשם לעסוק במשך שישה חודשים בעבודה לשירות הציבור, במקום עונש המאסר שנגזר עליו. כן חוייב הנאשם בתשלום 500 ש"ח קנס ונגזרו עליו שנה וחצי מאסר על תנאי.

הנאשם חוייב ע"י בית־המשפט להימצא אחרי עבודתו בשירות הציבור בישיבה שבה הוא לומד בירושלים. (עתי"ם)

ביהמ"ש: שופט כדורגל הוא עובד ציבור

שופט כדורגל הינו בגדר עובד ציבור — קבע אתמול נשיא בית־משפט השלום בחיפה, השופט רם סביר, בעת שהרשיע שוחקן כדורגל בתקיפה חבלנית של שופט.

שוער קבוצת כדורגל, יוסי ביטון (28) מקרית־ים, הובא לדין לאחר שבחודש אוקטובר 85', במהלך משחק כדורגל בין בית"ר קרית־ים לבין מכבי גבעת רקפות, הנחית שתי מהלומות אגרוף בפניו של שופט המשחק וכינה אותו „מניאק". התביעה ייחסה לנאשם אשמה של תקיפת עובד ציבור.

נשיא בית־המשפט קבע, כי שופט כדורגל הינו בגדר עובד ציבור והרשיע את הנאשם, עפ"י הוראתו, בעבירה של תקיפה חבלנית.

השוער הורחק ע"י בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל, בעקבות תקרית זו, לארבע שנים ממגרשי הכדורגל וחוייב בתשלום קנס של 250 ש"ח.

השופט רם סביר, שגזר על הנאשם 40 יום מאסר על תנאי, ציין בהחלטתו, כי הנאשם נשא כבר בעונשו מבחינת תגמול על מעשהו ולבית־המשפט לא נותר אלא לגזור עליו עונש הרתעתי. (עתי"ם)

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של יקירתנו
טובה ארליך (טובצ'ה)
צבי והמשפחה

לנתן והמשפחה
משתתפים בצערכם במות
יצחק פרבטמן
בית יקום

למשפחה ולקיבוץ נגבה
אתכם באבלכם במות
יצחק פרבטמן
קיבוץ גלאון
וצוות הכותנה

מאות גולשים הגיעו לחרמון בפתיחת העונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מאות מטיילים הגיעו אתמול לאתר החרמון עם פתיחת העונה בפני הגולשים.

פתיחת האתר התאפשרה לאחר שגובה השלג הגיע למעלה מ־2 מ' באתר הגלישה.

כבר בשעות הבוקר החלו להגיע למקום למרות מזג האוויר הסגרירי, מאות מטיילים, רובם בכלי רכב פרטי וחלקם בטיולים מאורגנים.

מפעילי האתר מסרו, שאפשר לרכוש כרטיסים המאפשרים כניסה לאתר הגלישה במשך כל העונה במחיר של כמה מאות שקלים. כרטיסים אלה מיועדים בעיקר לאלה העוסקים בספורט הגלישה.

מפעילי אתר החרמון הדגישו, שהשנה הוקדשו מאות אלפי שקלים לשיפוץ המתקנים באתר למען המבקרים והמטיילים.

מו"מ מרתוני על הסכם שכר בבנק המזרחי

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

אמש החל מו"מ מרתוני בין הנהלת בנק המזרחי לוועד העובדים, כאשר הצדדים מתכוונים להמשיך אותו עד להשגת הסכם שכר בבנק.

בסוף השבוע שעבר איים ועד עובדי הבנק לנקוט בעיצומים, במחאה על העיכוב בחתימה על הסכם שכר חדש. לבסוף הוחלט, כאמור, לפתוח במו"מ מחודש, וככל הנראה הבסיס להסכם שדורשים העובדים הם התנאים שהשיגו עובדי בנק לאומי בשבוע שעבר. ערב הדיון התנגדה הנהלת הבנק להשוואת תנאים עם עובדי בל"ל, בטענה שבנק המזרחי עדיין אינו מספיק רווחי.

שיבושי עבודה היו אתמול בבנק למימון וסחר, מקבוצת בנק המזרחי, בעקבות אסיפת הסברה של כ־50 עובדי הבנק. התסיסה בבנק למימון וסחר החלה בעקבות השמועות שבנק המזרחי מתכוון למכור אותו למשקיעים מהארץ ומחו"ל. בהנהלת המזרחי טוענים, כי היו בעניין זה רק „גישושים ראשונים", אולם העובדים דורשים לקבל התחייבות מפורשת שזכויותיהם יישמרו, אם הבנק יועבר לידיים אחרות.

100 דולר לחודש — משכורת למשפחות חללי צד"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מדי חודש מגיעים למפקדות צבא דרום לבנון באיזור הבטחון נציגי המשפחות השכולות של צד"ל המקבלים משכורת חודשית עבור בנם שנפל בקרב או במשימות של צד"ל.

לכתבנו נמסר, כי גובה המשכורת המועברת למשפחת החלל שווה לשכר של חייל בצד"ל ונאמד בכ־100 דולר לחודש.

את התשלום מקבלות גם משפחות חללים המתגוררות בכפרים שמחוץ לאיזור הביטחון. אלה מסתננים בדרך כלל ועוברים את קו איזור הביטחון תוך כדי התחמקות מעיניהם של אנשי מנגנון הביטחון של סוריה.

עוד נודע, כי צעירים דרוזים מהכפר חצביה שבאיזור הבטחון משרתים בתקופה האחרונה בצבאו של ואליד ג'ונבלט, אולם קיימת העדפה לשירות בצד"ל, בעיקר בשל המשכורת הגבוהה יחסית במושגים לבנוניים, לעומת המשכורות שמשלם ואליד ג'ונבלט.

רשות השידור בכתב־הגנה: צור פוטר בהתאם לחוק

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

רשות השידור הגישה אתמול לביה"ד לעבודה בבאר־שבע כתב־הגנה לתביעה שהגיש נגדה הכתב המפוטר של הטלוויזיה בדרום, גיורא צור.

בתביעה שהגיש צור לביה"ד לעבודה נאמר, בין השאר, כי הסיבה לפיטורין והאופן שבו נעשו מביאים למסקנה, כי השיקולים שעמדו בבסיס הפיטורין היו שיקולים זרים, שמקורם בכך שהתלונה של התובע באה מצד מפלגה פוליטית. הפיטורין נעשו לאחר שהפיק סרט לטלוויזיה על שדרות. שדרות גם קבלה שרות יחסי ציבור מחברת „נגב תקשורת" — חברה שבה עבד צור. בכתב התביעה הוא טוען כי „לא נתן לעיירה שדרות עדיפות. הסרט הרלבנטי נעשה על פי הנחיות הממונים על התובע". עוד נאמר כי „למעשה מה שנערך לתובע היה משפט שדה מובהק, בניגוד לחובת ההגינות ולכללי הצדק הטבעי".

בכתב ההגנה שהוגש אתמול טוענת רשות השידור, כי בניגוד לטענות צור, גישה הטלוויזיה ברור בעניינו קודם שפיטרה אותו. הדיון לא התקיים רק על סרט הטלוויזיה על שדרות שהכין התובע, אלא על מכלול ההתנהגות של התובע, עבודותיו הפרטיות, והקשרים המסחריים שקיים עם חברת „נגב תקשורת" הסותרים בעליל את האתיקה המקצועית ויש בהם משום נגוד אינטרסים".

„לאור עיסוקיו הפרטיים איבד התובע את אמינותו ככתב הטלוויזיה בדרום, בגין הקשרים המסחריים שקיים עם גורמי פרסום הקשורים מצדם בקשרים מסחריים עם ראש המועצה שדרות, אין הרשות יכולה להיות בטוחה שם חומר חדשות שהעביר התובע מן הנגב הוא חומר חדשות מובהק, או שמא הוא נגוע במשוא פנים".

קיסר ייפגש היום עם השרים ניסים וקצב

מאת כתבנו לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ייפגשו היום אחר־הצהרים לשיחות נפרדות עם שר העבודה והרווחה משה קצב ושר האוצר משה נסים, בלשכותיהם, בירושלים.

הפגישה הראשונה תתקיים עם קצב ונושאה: בעיות תעסוקה ואבטלה. הפגישה השנייה תהיה עם נסים ובה ישתתפו גם ראשי הסתדרויות מקצועיות שלא חתמו על הסכם המסגרת בשירות הציבורי: יעקב אוניקובסקי מהסתדרות המח"ר ואקדמאים במדעי החברה והרוח) רז ממהנדסים ושנקמן מטכנאים והנדסאים.

הפגישה השנייה נועדה לברוק אם נכון משרד האוצר לבצע מספר פעולות, כגון ביטול דרגות נמוכות והחלת ההסכם על החברות הממשלתיות, שיאפשרו לאיגוד חתימתם להסכם. לפני כחודש וחצי, נערכה פגישה בעניין ונסים הבטיח לבדוק את העניין.

לשמיל גרדי ולמשפחה
אתכם באבל במות האב
ישראל גרדי
קיבוץ דן

צלי רשף יועמד כנראה לדין על התקהלות בלתי חוקית

ראשי „שלום עכשיו": ההתכנסות ליד מעונו של ראש הממשלה היתה חוקית ● יבקשו הבוקר מבר־לב לקיים משמרת מחאה קבועה במקום

מאת בצלאל עמיקם ושלמה סלוצקי, כתבי „על המשמר"

המשטרה נוטה להעמיד את צלי רשף, מראשי „שלום עכשיו", לדין על קריאה להתקהלות לא חוקית ליד ביתו של ראש הממשלה בתום הפגנת „שלום עכשיו" במוצאי שבת בירושלים.

ראשי „שלום עכשיו" שומנו אתמול במשטרה, טוענים, כי ההתכנסות ליד מעונו של ראש הממשלה היתה חוקית ולא נכללה כלל במסגרת ההפגנה. המשתתפים הניחו קודם לכן את הלפידים ואת הסיסמאות במקום פיזורה של ההפגנה ובאו כבודדים להציב משמרת מחאה מול ביתו של שמיר. לדעתם לא היתה צריכה המשטרה לנקוט בצעד כה תקיף ולהפעיל גז מדמיע.

מפקד משטרת ירושלים, תת־ניצב יוסף יהודאי, ציין, כי השימוש ברימוני גז בא רק לאחר מתן ההוראה למפגינים להתפזר. מאחר שלא נענו להתראה — ניתנה פקודה לירות שני רימוני גז שפיזרו אותם.

במשטרת ירושלים מציינים, כי ביתו של ראש הממשלה נמצא באיזור מגורים ואין להשבית באמצעות הפגנה רועשת את מנוחת השכנים.

הבוקר יוועדו ראשי „שלום עכשיו" עם שר־המשטרה חיים בר־לב.

בדעת אנשי „שלום עכשיו" להציב משמרות מחאה מול ביתו של יצחק שמיר נגד מדיניות היד הקשה של הממשלה בשטחים. ראשי התנועה סבורים כי יהיה זה גם מבחן למשטרה וניתן יהיה להווכח כי פעולות התנועה נעשות במסגרת החוק.

בפגישה היום בין שר־המשטרה עומדים ראשי התנועה לתבוע את זכותם לקיים משמרת קבועה מול מעונו של ראש הממשלה. כמו־כן יאמרו לבר־לב, כי פנו למשטרה שתיתן להם אמצעי הגברה כדי שיוכלו לפנות לאנשים שהתקבצו ליד ביתו של שמיר להתפזר, אולם פנייתם הושבה ריקם.

השוטרים הפרו החוק

בשיחה עם כתבנו אמר צלי רשף, כי שמע על האפשרות שיועמד לדין ב„מבט" בטלוויזיה, באמצע ישיבה בסניף „שלום עכשיו" בירושלים.

„נאלצתי היום לתת הרצאה קלה בנושאים משפטיים שעל הפרק לקציני המשטרה בעת החקירה והסברתי להם שכל מה שעשינו היה חוקי ומי שפעלו בניגוד לחוק היו השוטרים". אמר צלי רשף.

לדבריו, תנאי הרישיון כובדו לכל אורך הדרך, ובתום העצרת קראו למשתתפים לקיים משמרת־מחאה שאיננה חייבת — מבחינה חוקית — שום רישיון, כל עוד היא שומרת על אופייה, שבעיקרון הוא התקהלות בלי נשיאת נאומים.

על פיזור ההפגנה בגז מדמיע אמר צלי רשף, כי הזכות היחידה של המשטרה לפזר משמרת־מחאה היא במקרים של „סכנה לשלום הציבור", דבר שמנוגד לכל הדעות לגבי הקהל המושמע של „שלום עכשיו". „יתרה מזו, בעוד הקצינים מתלבטים אם לפזר את משמרת המחאה, הצעתי להם שיתנו לי רמקול, כדי שאקרא בעצמי לפיזור המשמרת בשקט. המשטרה בחרה שלא לאפשר זאת, קראה למפגינים להתפזר ותוך 30 שניות הפעילה גז מדמיע. זו היתה התנהגות אלימה ומיותרת מצידם של השוטרים ועל זה נקבול היום בפני שר־המשטרה, חיים בר־לב".

לוחמי עוצבת הערבה הדרוזית ממשיכים לחיות את עלילותיה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

דרך ארוכה עשתה העדה הדרוזית בישראל מקום המדינה. בימים שבניה פעלו בשליחויות עלומות למען בטחון הארץ, ועד היום. בו הם משולבים ביחידות צה"ל השונות. עוצבת הערבה, המסמלת אולי יותר מכל את שילובם של הדרוזים בצה"ל, התכנסה אמש על חייליה הסדירים, מפקדיה וותיקיה, לערב שיוחד להעלאת מורשת הקרב של העוצבה ולהקניית „גאוות יחידה" לצעירים הדרוזים שעל סף גיוסם.

אולם הכנסים של קבוץ יגור, בו נערך הכנס, היה מלא מפה לפה בלובשי מדים ובכאלה שהספיקו בינתיים לפרוש מהיחידה, אך ממשיכים לחיות את עלילותיה. ולא רק הם. גם ותיקים כחיים לבקוב, גיורא זייד ובני „דור תש"ח" נוספים, ולצידם נכבדי העדה הדרוזית, ראשי מועצות וחברי הכנסת זיידן עטאשי ועמל נאסר אדין.

לאחר כמה ביצועים מושרים לשירים מוכרים מפי חברי להקת פקוד הדרום, מזמין המנחה, רפיק חלבי, את מפקד היחידה, אל"מ כ. לשאת דברים. אל"מ כ. מזכיר לנוכחים את העבר, אמצע שנות ה־50, בהן פעל גרעין שהורכב מצ'רקסים ודרוזים, חוזר להווה ועל הצורך להמשיך ולהיבנות. ומסיים בעתיד המחייב גם כן להמשיך ולהתחזק.

אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי, הנואם הבא, שהתמונה מארועי עזה, אומר דברים לא מהכתובים. „אלא מהלב". „גם היום אנו כואבים עם המשפחות את כאבם וזוכרים את הנופלים. גם היום, בעצרת זו, נזכור את תרומתם של הלוחמים והמפקדים לאורך כל הדרך, בה התמידו בני העדה הדרוזית לשרת בגאוות בכל היחידות ובכל מקום שנדרש ולבצע את תפקידם במסירות אין קץ".

בתום פרק הברכות והנאומים הוצגה מסכת אור־קולות לתיאור תולדותיה של עוצבת הערבה ומורשת הקרב שלה.

מי שפיקד על היחידה בסוף שנות ה־60, דוד מימון, וסא"ל חמזי עריידה, הנגש בה"א הידיעה, תושב הכפר מרר שבגליל, העלו זכרונות משותפים מימי המרדפים אחר חוליות המחבלים שניסו לחדור לאיזור הערבה. מימון: „חמזי הציל את חיי כמה וכמה פעמים". חמזי משיב בסיפור על המרדפים עם מימון.

אחר־כך עולה לבמה תא"ל מ. ואומר לנוכחים: „אין הבדל בין יהודי לדרוזי היום. כשמישהו נכשל במשהו, שלא יגיד שזה בגלל שהוא דרוזי. צריך גם להיות בעל אומץ כדי להודות על האמת". והקהל הבין.

מחסור חמור בתרופות ובדלק לחימום בבתי־החולים הממשלתיים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

מצבם של בתי־החולים הממשלתיים הולך ומחמיר והגובר המחסור בתרופות ובדלק לחימום.

למערכת הבריאות של משרד הבריאות חסרים 23 מיליון ש"ח כתוצאה ממחיקת חובותיהן של קופות־החולים הלאומית והמאוחדת, שנעשתה על־ידי שר־האוצר ללא התייעצות עם שרת־הבריאות.

בבתי־חולים מסויימים מחממים רק בשעות הלילה בשל המחסור בדלק.

שרת־הבריאות אמרה בפגישה עם שר־האוצר וממלא מקום ראש הממשלה, כי המצב יגיע להתמוטטות כאשר הרופאים ינקטו עיצומים בדרישה להחיל גם עליהם את ההסכם על עבודה נוספת שנחתם עם רופאי קופת־חולים.

ניסים אמר, כי הוא מוכן לוותר על הצעתו להטיל תשלומים ישירים על החולים, אך תבע קיצוץ בסך 66 מיליון ש"ח מתקציב משרד הבריאות או הטלת תשלום עבור ניתוח מתוכנן.

שרת הבריאות דחתה את הצעה ואמרה, כי היא גרועה מההצעה הקודמת, שכן ההיטל יוטל רק על חולים בבתי־חולים ממשלתיים. בקופת־חולים לא יונהג ההיטל בשל התנגדותה הנחרצת של ההסתדרות.

הפגישה הסתיימה ללא תוצאות ולא נקבע מועד פגישה נוספת.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 6 — 13, רמת־הגולן 7 — 10, נהריה 10 — 15, צפת 5 — 8, חיפה 10 — 15, טבריה 11 — 16, עפולה 6 — 15, נצרת 8 — 11, שומרון 7 — 14, תל־אביב 10 — 17, לוד 5 — 16, יריחו 8 — 21, עזה 11 — 19, באר־שבע 5 — 16, אילת 10 — 18. (עתי"ם)

ארזי וגאון — 40 מופעים לכבוד שנת ה־40

מאת עופר ניר, כתב „על המשמר"

ירדנה ארזי ויהורם גאון יקיימו סדרת מופעים מטעם האגודה למען החייל לציון שנת ה־40 למדינה. שני הכוכבים יופיעו לא פחות מ־40 מופעים, החל מ־28 בינואר ועד ה־16 באפריל.

ההופעה הראשונה תתקיים בתיאטרון ירושלים, במעמד נשיא המדינה, שרים וחברי כנסת ומכובדים אחרים. מסע ההופעות המיוחד הזה יסתיים בקריית־שמונה. ההופעות מתוכננות להגיע גם לעיירות הפיתוח ולבסיסי צה"ל ובכל אחת מן ההופעות, יהיה גם חלק טקסי, שהרי מדובר בשנת ה־40.

האגודה למען החייל, אמר היו"ר, יוסף נבו, אינה מתכוונת להפסיד מן המופעים אלה. אי־לכך, כל ההוצאות על חשבון משרדי ההפקה של ארזי וגאון. כל ההכנסות והוא מקווה שתהיינה, קודש לאגודה שהוא עומד בראשה. חוץ מן הכסף, הוסיף ואמר, חשוב גם להפגין את הקשר האמיץ שבין העם לצבא.

„מבחינתנו", אמר גאון, „זו השתתפות בחגיגה. הפעם, אני חולק במה עם זמרת כלבבי, מבחינת הרצינות והמקצועיות שלה".

גם ארזי החמיאה לגאון. „אהבת נעורי", אמרה על גאון והוסיפה, „לשיר תחת הכותרת הזאת, נחשב ליותר מכבוד. זה מעלה אותי כיתה".

את ירדנה ארזי ויהורם גאון תלווה תזמורת גדולה ובניצוחיה יתחלקו רפאל פאר ומנשה רז. הכרטיסים לקהל הרחב יעלו מ־20 ועד 40 שקל ומי שירצה יוכל לשלם 75 שקל עבור כרטיס־כבוד.